

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM: 788.
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Minden szlávok protektora.

Budapest, november 2.

A Bosznia annexiója nyomán kerekedett zürzavarban legfeltűnőbb és a mi számunkra legaggasztóbb tünet az a lázas buzgalom, melylyel Oroszország sűrűgölgdik-forgolódik, nem az új helyzet végleges szanálása, hanem annak az összekuszálása érdekében. Oroszország kezdeményezte, hogy nemzetközi konferencia üljön vészbiróságot az annexió tárgyában. Oroszország fogadja éppen most rokonszenves baráti indulattal Györgyöt, a rakoncátlan szerb királyfiut. Oroszország külügyminisztere utazta be egész Európát, mindenütt ellenünk izgatva a hivatalos közvéleményt. S amint ezt új, hitelesnek látszó értesülések jelentik, ugyancsak Oroszország külügyminisztere értesítette ma a dumát arról, hogy Bosznia és Hercegovina annexióját Pétervárott semmiesetre sem ismerik el s ezért ami a csári birodalom álláspontját illeti, egészen mindegy, hogy összeül-e a nagyhatalmak konferenciája vagy sem?

A teljes agitálás fényében látjuk tehát ismét azt az Oroszországot, amelyik eddig Európának egyszerűen hátat fordítva, egész tevékenységét messze Keletnek szentelte. A biztonságteljes szép napok korszaka volt ez az idő Európában, ahol régidő óta gyanakvó szemmel nézik

a pétervári diplomácia minden sakkhuzását. Addig, amíg a muszka kéz perzsiái bonyadalmakkal, tibeti intrikákkal s mandzsuriái erdőpanamákkal volt elfoglalva, elég nyugodtan alhattunk idehaza. Keleten azonban nagyot koppanítottak a kapzsi ujjakra s Oroszország azóta ismét az idevaló viszonyokat kezdi figyelemmel kísérni, lesve az alkalmat, hogy mikor hizlalhatja a hájas testét még kövérebbre. A terjeszkedő imperializmus sehol sem dühöng jobban, mint a muszka kolosszusban, talán azért, mert az imperialista hóbort rendszert összefügg az abszolút monarchák hataloméhségével s vajjon hol van e föld kerekén abszolútabb monarcha, mint az orosz cár? Az a külpolitika, amelyet Pétervárról dirigáltak, ezért mindig agresszív volt, ha nem nyugat, akkor kelet felé s nem ok nélkül bélyegezte meg a közvélemény Oroszországot azzal, hogy ő Európa állandó békerontója.

Ez a megbélyegzés csak azért téves, mert Oroszország nem csupán Európa, hanem Ázsia békéjét is rontja s most éppen az a baj, hogy miután a mandzsuriái kudarc után, nem mer új ázsiai vállalkozásba kezdeni, idehaza fogott új tevékenykedésbe.

Sajnos, ennek a vállalkozásnak mi állunk a legerősebb tűzvonalában. Oroszország európai politikájának kulcsa a szláv népek pártfogása. Rendszeres agi-

tációval neveli a balkáni népeket arra a tudatra, hogy a fehér cár nekik atyai jóakarójuk. Ez a tudat viszi György urfit Pétervárra. Ez a tudat növeli gazdasági méretekre a liliputi Montenegró önbizalmát. Nem rég történt, hogy az orosz дума elnöke személyesen csatagoltta be Horvátországot izgató pánszláv szónoklatokkal. Az emlékezetes izai pörben kiderült, hogy a görögkeleti egyházi propaganda cégére alatt fölvidéki ruthénjeinkre is kivítelte hálóját ez az agitáció, mely tótjainkat is belevonja a maga kalkulációjába és erkölcsiekben, anyagiakban szívesen támogatja a Szvatozluk országáról álmódzó népmaszlagolókat.

A szláv-kérdés jövőjének útközpontja ilyenformán Magyarország és az osztrák-magyar monarchia, ahol lengyelek, ruthének, csehek, morvák, horvátok, szerbek nagy karéjban szorongatják a közük ékelt magyarságot és németiséget. Egy cseh történetíró vallja, hogy a szlávok a történelem folyamán akkor érte a legnagyobb csapás, amikor a magyarok mai hazájukba beköltöztek, mert ez az idegen fajú benyomulás akadályozta meg egy nagy szláv világuralom kifejeződését azzal, hogy a délszlávokat és északi szlávokat elszakította egymástól. A német térfoglalás még illuzoriusabbá tette azt, hogy a nagy Szláviáról ábrándozó álmok valaha testet öltsenek. A vérmesebb szlávok

Egy régi népiünnep föllevenítése.

Írta: Déry Gyula.

(Utánnymás tilos.)

A budai szüretnek fényes multja jut eszembe, valahányszor egy-egy szüreti körmenetet látok a budai utcákon. És erre gondolok akkor is, mikor felpanaszolni hallom, hogy a mi szép városunknak nincs olyan szép ünnepe, amit megnézni idecsödélnének az idegenek, mint például Firenzének a tavaszi virágdobálás, amelyre százezer gazdag külföldi ember megy oda a pénzt költeni.

Azt mondom erre, hogy ez mind csak rajtunk mulik, a vezető embereinken, társadalmunkon, magán a főváros egész lakosságán. A mi fővárosunk van olyan szép, mint Firenze, ha kevesebb is benne a műemlék és kisebb a képek, meg a szobrok száma. A virágdobálásnál ellenben Európa legzamatosabb szőlője és egyéb gyümölcse, nemkülönben a világ leghíresebb és legjobb borai talán mégis csak hatalmasabb vonzóerő. Sőt a művészetek története a tanum, hogy Olaszországba se mindig a képek, szobrok és az olesó virágok özöne csábították az idegeneket. Gondoljunk csak a Schilderbent nevű híres művész-egyesületekre, melyek javarészt a XVII. és XVIII. században derék északi germánok alakították, akik ködös hazájukból a kékegü Itáliába jöttek művészetet tanulni. Amíg csak a tanulásnak éltek, jelentéktelen volt a számuk, de csakhamar elszaporodtak, mikor híre futott az otthonmaradtak közt, hogy Itáliában olesőbb az édes bor, mint Germániában a keserű sör. Ezután egész népes rajok árasztották

el az olasz városokat, jómódu német ifjak, kik irónnal, ecsettel alighogy bánni tudtak, művész-hajlamokat fedeztek fel magukban, nyaggatták az apjukat és nem nyugodtak, amíg Nápolyba, Rómába és más mesteriskolák székhelyeire el nem juthattak. Am mentül kevesebb időt töltöttek a képtárak világhírű vásznai előtt, de annál többet a Schilderbentben. Ez egy olyan művész-egyesület volt, melyben mindenféle mókás szer-tartások közt szaporán tartottak üléseket, a vitákat és eszmecsereket öblös kancsókat üritgetéssel fűszerezték. A tagok nagy bolond struccz-tollas kalapot viseltek, amilyeneket a Rembrand képeken látni, lelógó száru sarkantyus csizmában jártak, mint a XV. századbeli landsknechtek és ilyen öltözetben, kardosan, vállszalagosan kóboroltak be a vidéki kocsmákat, szőlőhegyeket, pinczékét, mindenütt énekelve, dévajkodva, pénzt szórva, szerelmeskedve, korhelykedve és verekedve.

E vidám ficzkók példája mutatja, hogy szép dolog bár a művészet, de a gerezd leve legalább is sikerrel állja ki vele a versenyt. Hátha még valahol amellet, hogy a szépművészetnek is számottevő templomai vannak, bor tekintetében a legjobbat kínálják az idegeneknek, ami egyáltalában a világon található?

A mult esztendőben volt egy nagy borászati kongresszus Pécs városában. Napokig szónokoltak ott az urak a bortermelés, de főképpen a borértékesítés bajairól és átkozták a hamisítókat, kik tönkretették a hazai borkereskedelmet. Miképpen lehessen helyreállítani a magyar borveszendőbe ment jó hírenét? erről is tanakodtak és végre kimondták, hogy itt csak egy dolog segít: állítsanak a városok borpinczékét, kezel-

tessék házilag, becsületesen és akkor néhány esztendő alatt a magyar bor hitele helyreáll.

Ebben mindnyájan megnyugodtak, aztán széjjeloszlottak, de hogy csak egyetlen városban is tényleg megépítsék a községi borpinczét és szervezzék a házi kezelést, arra nézve semmi intézkedést nem tettek. Ráhagyták a polgármesterekre, csinálják azok, ha tetszik. Ha nem tetszik: ne csinálják.

Nem is csinálják. Még a fővárosban sem, sőt ellenkezéleg: a főváros a kőbányai határban ültetett harmincznyolcz holdnyi pompás szőlőjét pár év előtt kezelésre átadta a földművelésügyi minisztériumnak, fővárosi borpinczéről tehát azóta szó sem lehet. Azelőtt se gondoltak rá sőt, úgy fáztak tőle, hogy a szőlőtermést rendszeren árverésen adták el s oly kevés pénzt kaptak érte, hogy a telep ültetését alaposan megbánták.

Pedig szép gondolat volt az az alapítás, kár volt beleunni. Mikor tudniillik a filloxéra kipusztította a budai szőlőket és a szegény kapás nép könyves szemmel látta tönkre menni apáinak örökét, a naphegyi, ujlaki, szemlőhegyi, rózsadombi, sashegyi és gellérthegyi szőlőket, a hírneves budai bikavér termőhelyeit, idestova huszonöt éve lesz már ennek, akkor a tanács igen emberséges s szép ajánlatot tett nekik. A rákoskeresztúri dűlőben ugyanis kijelölt számukra vagy száz hold területet, hol filloxéramentes a talaj és olesó törlesztésre felkínálta nekik, vegyék meg a parcellákat örökáron, ültessék tele szőlővel és az új telepen folytassák azt a kenyérkereső munkát, amivel apáik éltek. Beültetett területről is gondoskodtak számukra a város urai; ki-ki olyat választott tehát magának,

azonban még ma sem mondtak le erről és az eszme ha másban nem, abban nyilatkozik meg, hogy a különböző szlávokban tényleg él némi szolidaritás-féle, ami alkalmas arra, hogy emeltyűje legyen Oroszország protektori hajlandóságának. A szolidaritás természetesen csak addig tart, amíg reális érdekek, összetűzések szét nem tépik a közös ábrándfoszlányokat. A lengyel-ruthén gyűlölködés, a horvát-szerb marakodás jó példái ennek. Ellenünk magyarok és németek ellen azonban ezek a szlávok csakugyan szolidárisak, amit bizonyít az az egyenlő hév, melylyel ma a horvát-szerb koalíció tagjai a magyar állameszmét ostromolják, mintha az a keserűség hevítné őket, mely a cseh történetíró fentebb érintett kijelentésében megnyilatkozik.

A csepelszigeti tölténygyárban fölfüggesztették a vasárnapi munkaszünetet. Ejjel és nappal, hétköznap és ünnepek szüntelen sietséggel gyártják milliószámra a Manlicher-patronokat. Ez a lázas igyekvés ma a helyzet szignatúrája: addig, amíg Oroszország a minden szlávok protektorának szerepét játsza, nem lesz békés biztonság ebben a monarchiában, mintahogy már közvetlenül azelőtt, hogy Oroszország Keletázsia felé fordította a figyelmét szintén közel voltunk ahhoz, hogy kitörjön köztünk és közöttük egy véres háború. Lehet, hogy a mai feszült helyzet is föloldódik valamilyen új egyensúlyi állapotban, de a békénk ezután is folytonos háborus készülődés marad mindaddig, amíg Oroszország protektorkodik s a háborus lehetőség anynyira a diplomáciai ügyességétől függ, mint az üveggolyók épsége a magát produkáló zsonglőr kezében.

Ez a folytonos versenyben fegyverező béke legalább annyi pénzbe, annyi energia-pazarlásba fog kerülni, mint egy jófajta háború.

Csak szavak.

Budapest, november 2.

Szép szavakat izent az indiai néphez Edvárd angol király abból az alkalomból, hogy India területét most ötven esztendeje vette át a régi keletindiai társaságtól a hivatalos Anglia. Az üzenet azt mondja, hogy az indiai népnek legfőbb kötelessége az, hogy teljes szigorúsággal küzdjön mindenemü összeesküvés ellen, mert az összeesküvés minden igazi indiai ember előtt utálat tárgya. Kissé gyanus, hogy erről felséges kéziratban kell értesíteni az indiai népet; mert önként kínálkozik ebből az a föltevés, hogy még sem lehet olyan nagyon „utálat tárgya“ az összeesküvés azon a földön, amelyiken titkosan előkészített lázadás lázadást követ. A tények mást mondanak, mint az Edvárd írása. A tények azt mutatják, hogy a dsungelek országában, ahol több mint négyszáz éves európai uralom daczára még ma is annyi a misztikus és ismeretlen elem, nem hogy utálnák a konspirációt, hanem éppen ellenkezőleg, az igazi indiai embernek legerősebb szenvedélye a homályban bujkálás, a titkos szövetkezés. A thugok, a fekete éjszakában lappangó félelmes fojtogatók, akik vallási fanatizmusba olvadó perverzitásból gyilkolnak, a legtöbbször indiaiak. S amilyen fanatikusak ezek a beteges öldöklési vágyban, olyan fanatikus minden igazi indiai az angolok gyűlöletében. Az angol tulerő igába törte ezeket a sötét arcú embereket, akik csendesek, alázatosak, szolgálatra készek. De mint az erőszakkal meghajlított bambusz-nád, tovább élnek a maguk egyéni, külön faji életüket s csak az alkalmat lesik arra, hogy a megfeszített íj rugékonyságával visszapattanjanak, elnyomóik ellen forduljanak. Rudyard Kipling sok mesteri rajzban mutatja be ezt a síma, alattomos fajt, amint közönyös flegmával türi a hódítók prepotenciáját, de mindig azzal a hátsó gondolattal, hogy alkalmadtán mindent visszafizet. Ez

a reménység éjjeli szövetkezések ezreléké aknázza alá az angol uralom alatt a talaj s előbb-utóbb eljön az idő, amikor az angol lábak alatt beszakad a föld s az egész gögös fehér hódító sereget elnyeli a dzsungel. Nem is lehet másképp. Kétszázötven millió barnabőrű ember lakja Indiát. Ekkora tömeg csak ideig-óráig tűrheti el egy elenyésző kisebbség, gyűlölt idegen uralom igazgatását.

Ha már csodálkozni van kedvünk, az a csodálatos, hogy eddig is eltűrte. Az a csodálatos, hogy Anglia, ez a kis törpe szigetország a föld annyi pontjára kítűzve meg tudta őrizni a maga lobogóját. India, Ausztrália, Kanada, Délafrika lakossága tisztesen, huszszorosan felülmúlja az anyaországot, hogy az apróbb angol birtokokat ne is említsük. A magasabb kultúra, a gazdasági fölény s az ügyes taktizálás bámula sikere, hogy a globuson olyan hosszú időn keresztül még sem cseréltek szint ezek az angol területek. Pompás példa ez arra, hogy az erők egyensúlyában csak az egyik tényező s nem is a legfontosabb a számok aránya. Am az erők egyensúlya folytonosan változik. Indiában eddig egy, az összetartozás tudatában nemzeti létre tömörült fejlett iparu európai állam érintkezett egy zagyva, szervezetlen, kezdetleges módon fegyverzett, gazdasági erőben hátramaradt kulturálan tömeggel. Az a kétszázötven millió barna ember azonban — éppen angol mestereitől tanulva — napról-napra többet pótol a maga gazdasági, kulturális, szociális inferioritásából, egészen addig, amíg a különbségek kiegyenlítődéssel imponáló módon nyilatkozhatik meg az ő szörnyűséges számbeli túlsúlya.

Ide tendál a viszonyok fejlődése, mely olyan kényszerült és olyan biztos, mint a kiröpített golyó iránya. Az angolok minden új iskolával, minden új vasuttal, minden gyárral, minden nádasirtással annak az aknának a dinamit-mennyiségét gyarapítják, amelyik az angol uralmat előbb-utóbb a kétszer kettő bizonyosságával levegőbe röpteti.

aminőt akart s aminek megváltásához munkacserét érzett magában.

Mindenki azt hitte, sváb polgártársaink kapva-kapva a fényes ajánlaton s a fővárosnak egy szép új telepe keletkezik, vidám arcuzlatu pajtákkal, présházakkal, sőt idővel borházak és villák is épülnek majd köztük itt-ott, de mindebből nem lett semmi. Kitiint, hogy a budai kapásnép csak a hegyi szőlőben bizik, a síkföldi nem kell neki, ha csak éppen ingyen nem kínálják. Így aztán a szép nagy szőlőtelep a főváros nyakán maradt s az nem tudván vele mit csinálni, kezelését rábízta az államra.

Az állam aztán mit csinál vele? Néma csöndben, bürokratikus nyugalommal leszüretelteti a termést, a mustot átszállítja a budafoki Neugebauer-féle sziklapinczébe és ott évenként két nagy árverésen eladhatja. Mindez szinte titokban történik, a fővárosi polgárságnak, melynek elég sivár az élete és rossz a bora, halvány sejtelve sisnes róla, hogy közvetlenül az orra előtt fillérekért kótyavetyélnék el olyan enni és inni való csemegéket, amikért később, nem egészen kifogástalan állapotban koronákat kénytelen fizetni, ha hozzájuk akar jutni.

Mennyivel szebb, okosabb és hasznosabb dolog lenne ennek a szörnyű nagy szőlőterületnek a szüretjét nyilvánossá tenni, olyan helyen természetesen, ahol utjába esik az embereknek. Például feleuton Kőbánya és a belső főváros között, a kőbányai utnak azon a pontján, ahol a Hungária-ut keresztezi. Ott kezdődik tudniillik a Népliget. A szögleten áll a korcsma, mely a néhai belvárosi Fehér Hajó nevét viseli, annak emlékére, hogy ennek a köveiből épült, mikor 1882-ben a több száz éves ócska épületet lebontták, hogy az udvarán kiépíthessék a mai Bécsi-utcát s a Koronaherceg-utcát összekössék az Erzsébet-térrel. A Kőbányai-úti Fehér Hajó telke a Népligetre rug ki és pompás helyül kínálkozik egy hatalmas borpincze számára. Még monumentális kaput is lehet hozzáépíteni menedékes tág lejáróval, hol rakott szekerek közlekedhetnek. Hadd legyen legalább fogalmuk a fővárosiaknak arról is, hogy milyen egy nagy urasági borgazdaság pinczéje. A pinczére aztán építsenek szép emeletes házat, alól legyen a présház és bormérő, az emeleten kiállítási helyiségek és árucsarnok az időszakos borvásár céljaira és irodák a borértékesítő szövetkezetek központja számára.

Az idén a gyümölcskiállítást a városligeti Iparcsarnokban tartották. Hozzá kell azonban szoknunk ahhoz a gondolathoz, hogy kiállítási célokra a Városligetről lemondjunk. Egy új országos kiállítás, vagy esetleg a tíz éven belül okvetlenül eljövendő első magyar világkiállítás, melyen a magyar iparfejlesztés eredményeit fogjuk bemutatni, csakis a Népligetben tartható meg, azon az óriási parkozott területen, mely a Kőbányai-úttól a külső Üllői-utig terjed, a Hungária-úttól pedig az államvasút töltéséig, vagyis Kőbányáig. Ez a terület villamos vasuttal máris keresztül-kasul van hálózva, sőt az áruforgalom számára is kaphat egy teherpályaudvart, csak a töltést kell kiszélesíteni s a kiállítási tárgyakat közvetlenül a csarnokba lehet kirakni.

A legközelebbi ötven esztendőnek erre a kiállítási területére óhajtom én elhelyezve látni Budapest székesfőváros borpinczéjét. És a borpinczének a Népligetbe benyúló udvarán szeretnék látni kellő leleményességgel és ügyességgel, ötletesen rendezett igazi szüreteket, amelyek olyan ünneppé nőhetik ki idővel magukat, hogy híressé lehet tőlük a magyar főváros.

gel, ötletesen rendezett igazi szüreteket, amelyek olyan ünneppé nőhetik ki idővel magukat, hogy híressé lehet tőlük a magyar főváros.

A szüret egész Magyarországon vidám népmulatság, amelyben részt vesz kisember, nagyember, szegény, gazdag, ur és cseléd. Még azokban a városokban is, ahol bieskanyító savanyúságú vinkó szokott teremni, mint például szűkebb hazámban a nagy Debreczenben, szüretkor megmozdul az egész város és kitelepül a város környékező szőlőskertekbe. Az embereket vidám ünnepi kedv fogja el, mindenféle csupa mosolygós arcokat látni, az iskolákban szünetel a tanítás, a diáksereg ellepi a kerteket, a legszegényebb ember is talál ösmérésre, akinek szőlője van, és szüreti vendégségbe megy hozzá. Az az udvarlő, kit bent a városban nem fogadnak a leányos háznál, szüretkor a pajtába nyugodt lélekkel köszönt be, mert ilyenkor szívesen látnak mindenkit. A kertekben minden bokorban muzsikál a cigány, és estefelé minden kertben tánczolnak, nagy rőzsetűzek piros lángja mellett Gyermekeköröm két hétig is eltartott ez a dárídózás és így van ez október havában ma is egész Magyarországon, miért hogy éppen csak a főváros lakosságának nincs benne része, holott valaha itt is vidám szüreteket ültek.

Két évtized óta figyelem október első két hetének az időjárását és úgy találtam, hogy aminthogy a tavasz, azonképpen az ősz is Budapest a legszebb. Nemcsak a nappalok melegek, de az esték is nyárian melegek ilyenkor. Népnepnek alkalmasabb, kedvesebb időpontot kívánni sem lehet.

Aki Budapestet egy igazán kedves népneppelel akarja megajándékozni, gondoljon ki va-

és a
pusz
szét
sétő
tum
talos
talos
Az
emlé
a na
— m
lon n
lig k
„igaz
arra,
lensé
bokr
emlé
Edvá
utált

A
dor m
holnap

A
atolsó
rozott,
akkor
lesen
taival.
délige
még e
zottság
gyalja
valószí
rozata
mulva
formált
pénzüg
lesz ne
terelnő
és Her
e java
munka

lami s
mára.

A
vinni.
ma a
mulats
korzót
mokka
József
üllői-
adjan
jól lak
teszek
fogja l
mokat
eszél
tartó
család
mind

Sz
egy sz
het-e
mélién
körei
dál a
mikor
vonul
nyossa
Néplig
pen me
vetkez

B
de én
zó sz
megm
valam
szalma

Edvárd szép írása az összeesküvésről és az igazi indiai emberről ezért csak szó, puszta levegő-buborék, mely száználmasan szétpattan a rideg tények egyetlen érintésétől. Edvárd irván az írását, arra a dátumra emlékezik, amikor közvetett félhivatalos uralkodás helyett közvetlenül és hivatalosan is Anglia hatalmába került India. Az „igazi indiaiak” azonban arra fognak emlékezni, hogy ez a változás közvetlenül a nagy szipoj-lázadás után történt, amikor — már ötven esztendővel ezelőtt — hajszálon mult, hogy az angolokat mind egy szálig ki nem irtották India területéről. Az „igazi indiaiak” visszaemlékeznek majd arra, hogy akkor az angolok barbár kegyetlenséggel ágyúcső elé kötve tépették darabokra színes hadifoglyaikat s ez a visszaemlékezés alighanem ellensúlyozni fogja az Edvárd levelében foglalt szép tanácsot, az utált összeesküvésekről szólót.

Benda Jenő.

Budapest, november 2.

A miniszterelnök Budapesten. Wekerle Sándor miniszterelnök Klopodiáról Dánosra érkezett s holnap reggel visszatér Budapestre.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház atolsó érdemleges ülésében tudvalevőleg úgy határozott, hogy az ősz folyamán első érdemleges ülését akkor tartja, amikor a pénzügyi bizottság már teljesen elkészült a költségvetés előkészítési munkálataival. A képviselőház ülésének összehívására ma délig még nem történt intézkedés, de valószínű, hogy még e hó első felében hívják össze. A pénzügyi bizottság ugyanis, mely holnap délelőtt tíz órakor tárgyalja folytatolag a költségvetést, néhány nap alatt valószínűleg elkészül munkájával s így a Ház határozata értelmében valószínűleg már egy-két nap múlva kitzük az ülés időpontját. Az első ülés csak formális lesz: előterjesztik a költségvetésről szóló pénzügyi bizottsági jelentést és azután ismét szünet lesz néhány napig. Az első ülések egyikén a miniszterelnök törvényjavaslatot fog előterjeszteni Bosznia és Herzegovina annexiójának becikkelyezéséről s e javaslat sorsától függ majd a képviselőház jövő munkarendje. Ha ugyanis nagy vita indul meg e ja-

vaslat miatt: a kormány kénytelen lesz indennitást kérni. Ha azonban a bosnyák kérdéssel egy-két nap alatt végez a képviselőház, akkor a költségvetést még ez évben letárgyalják, a sürgősségi szakaszok alkalmazásával, meghosszabbított üléseken.

Beszámoló. Balogh Ernő, az ujverbázi kerület országos képviselője kerületének több községében beszámolót mondott. Részletesen nyilatkozott választói előtt a politikai helyzetről és többek között érintette a választói jog kérdését. A pluralitás hívének vallotta magát és jelezte egyúttal, hogy a javaslat tárgyalása alkalmával a magyar nyelv minél nagyobb érvényesítésének az álláspontját is képviselni fogja a képviselőházban.

A választói jog reformja.

Budapest, november 2.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, aki szerdán tér vissza birtokáról a fővárosba, pénteken, e hó 6-ikán megjelenik az országos alkotmánypárt körhelyiségében, hogy a párt tagjai előtt a választási reformra vonatkozó törvénytervezetének reformját ismertesse. Az alkotmánypárt elnöksége kéri a párt tagjait, hogy november 6-án este 7 órakor minél nagyobb számban jelenjenek meg a körhelyiségekben.

Amióta köztudomású lett, hogy gróf Andrássy Gyula a pluralitás elve alapján építette föl a választói jog reformjának törvénytervezetét, ismételten fölmerült az az állítás, hogy Európa előtt azt mutatjuk ki, hogy nem tartozunk a művelt nemzetek sorába, ha ez a javaslat törvényre nem lesz. Hogy mennyire találó ez az állítás, azt a legfényesebben az igazolja, hogy a német birodalom két országában folyik most a választói jog reformjának előkészítése és mindkét országban éppen az általános és egyenlő német birodalmi gyűlési választói joggal szerzett tapasztalatok alapján a plurális választói jogot akarják bevezetni.

Poroszországban Bülow kancellár a kijelentéseiben és Vilmos császár a mult hónapban a porosz országgyűlést megnyitó trónbeszédében világosan kifejtették, hogy nem tervezik az általános és egyenlő alapra helyezt német birodalmi választói jog átvételét a poroszországi országgyűlés választásai számára. Vilmos császár a trónbeszédében a tervezett korrekciókat úgy írta körül, hogy a parlamenti választói jogot „szervesen kell továbbfejleszteni

a gazdasági fejlettség, a képzettség, a politikai belátás, az állam iránti felelősségérzet mértékéhez képest.” És a német sajtó kommentárjaiból, valamint a kormány köréből nyilvánosságra hozott hírekből kiderült, hogy ez a körülírás a pluralitást jelzi, mert a porosz kormány a választói jogot a pluralitás alapján kívánja reformálni.

Szászországban, ahol szintén most reformálják a választói jogot, már messzebb haladt a munka. Az a bizottság, melyet a szász képviselőház a választói jog reformjavaslat tárgyában kiküldött, már el is készült a javaslatával. Ez a javaslat, melyet a németországi sajtó élénken kommentál, a pluralitáson alapszik, még pedig négy szerez szavazatok állapít meg bizonyos jogcímek fenforgása esetén.

A választói jogosultságra vonatkozó rendelkezések a szász javaslatban a választókat két csoportba sorozzák:

Az A) csoportba azok a választók tartoznak, akik a) a választók névjegyzékének lezárásakor Szászországban fekvő olyan földbirtok birtokosai vagy haszonélvezői, amelyet legalább 100 adóegység terhel, vagy amelyből legalább 4 hektár mezei, erdei vagy gyümölcs gazdaság céljára szolgál, vagy amelyen legalább 1 hektár kert vagy szőlő áll művelés alatt; b) akik a választói névjegyzék összeállítását megelőző évben legalább 2200 márka jövedelem után fizettek adót; akik a birodalom, az állam vagy a község — politikai, iskolai, egyházi hatóság — szolgálatában, vagy mint magántisztviselők legalább 1800 márka fizetést kapnak; d) akik iparkamarai választók; e) akiknek az egyévi önkéntességre jogosító iskolai bizonyítványuk van. Az A) csoportba tartozó választók által leadott szavazatok négy szerez számítanak. Minden más választásra jogosult a B) csoportba tartozik. Ennek a csoportnak egyes szavazata van. A németországi szocialista sajtó következőképp magyarázza e javaslat hatását: Szászországban az 1905-iki adatok alapján az egyes választók közül 401.394 a polgári pártokhoz és 328.555 a szocialdemokratákhoz tartozik. Négy szerez szavazata lenne 270.000 választónak, mely számból csak 24.500 szocialdemokrata. Vagyis a szocialdemokraták e reformmegvalósítása esetén egy mandátumot se nyerhetnének el.

Az újjászervező szocialdemokrata-párt vasárnap hat megyei értekezletet és számos népgyűlést rendezett a pluralitásra alapított választói reform ellen. Az értekezletekről és a népgyűlésekről táviratokat küldtek a királyhoz, amelyekben a plurális

lami szép programot egy szüreti ünnep számára.

A népet magát nagyon könnyen bele lehet vinni. Ugyanaz a budai vidám fiatalok, amely ma a kis kocsimák szűk udvarán tartott szüreti mulatságok kedvéért álarcos és jelmez kocsikorzó rendezés czigányokkal és lovashandériumokkal, bizonyára szívesen átvonul a Ferenc József- és Erzsébet-hidon a pesti oldalra és az üllői-úton át fölkeresné a főváros szüretiét. Csak adjanak neki helyet a tánczra és olesó pénzért jól lakhasson szőlővel meg édes musttal. Százat tesznek egy ellen, hogy a pesti oldal ifúsága sem fogja hagyni magát, sőt még népesebb handériumokat, kocsimeneteket és egyéb látványosságokat, kocsimeneteket és egyéb látványosságokat ismét ki. Ahány bérkocsis, fuvaros és egyéb lóártól gazda van Budapesten, az mind kivonul családosul, és ahány cigánybanda van, az mind ott fog muzsikálni nekik a menetben.

Szóval: a népet nem kell féltetni, az ott lesz egy szálig. Más kérdés, az uri-osztályt meg lehet-e nyerni egy elegáns szüreti kocsikorzó eszméjének? Azt hiszem, ha a főváros művészi körei vennék a kezükbe a rendezést, mint például az ezredévi kiállítás évében cselekedtek, mikor a II. Rákóczi Ferenc konstantinápolyi bevonulását mutatták be, az ilyen festői látványosság odavonzaná az elegáns világot is a Népligetbe, egy körkocsizásos megnézési, miképpen mutat a fővárosi polgárság. Este aztán következne nagy tűzijáték.

Beismerem, hogy ez szegényes program, de én nem is tartom magamat népiünneprehozó szaktekinélynék. Csak az alapot akartam megmutatni, amire építeni lehet. Például olyanvalami tréfát, mint a londoni november ötödiki szalmajankó-égetés, melyet a harmadfélszáz év

előtti világhírű löpor-összeesküvés emlékére minden évben megcelekesznek. Nagy társzekerre odakötöznek egy szalmával kitömött alakot, elviszik egy alkalmas helyre, ott ünnepiesen agyonverik és megégetik. Amint annak idején azzal a merénylővel tették, ki az angol parlament épülete alá a szomszéd ház pinczejéből alagutat ásott, oda nagy mennyiségű puskaport herdott a czimborával s azt a levegőbe akarta röpíteni. A czimborák egyike azonban megsajnálta egy képviselőt, s névtelen levelet írt neki, melyben figyelmeztette, hogy november ötödikén ne menjen a parlamentbe, különben nagy szerencsétlenség történik vele. A levél alapján gondolkodni kezdtek, megvizsgálták a parlament pinczeit és Guy Fawkest, a gonosztevők vezérét éppen munkában találták. Hogy mi történt aztán vele, híven példázza az évenként máglyára kerülő szalmabáb.

Nekünk is van egy ilyen kellemetlen emléki merénylőnk. Filloxérának hívják. Mindenki ismeri e nevet, de senki sem tudja, hogy bortermeleink, szék szőlőskertjeink és vidám szüreteinknek e gyilkos ellenségét minőnek képzelje?

A tréfa mellett még ismeretterjesztő jellege is lenne, ha a filloxérának alakját monstruózus nagyságban elkészítenék, egy társzekerre föl raknák, valamely menet élén kivinnék és künn a népligetben ünnepiesen elégetnék.

De komolyabb dolgokkal is összeköttetésbe lehetne hozni a fővárosi szüreti ünnepet. Már maga a véletlen is úgy akarja, hogy október elején nagy idegenjárás legyen Budapesten, az akkori löversenyek miatt. Ilyenkor tartanak számos athléikai sportversenyt is. Ezeket át lehetne helyezni a Népligetbe, az ezredévi ver-

senypályával együtt, amelyet mai helyén a városfejlődés úgy se sokáig fog megtűrni.

És végül, hogy népiünnepünk eddigi csattanóját se felejtjük ki: szépségversenyt is rendezhetünk. Ha értelmesen csinálják, ennek a kedvéért számos pályázó és számtalan müllató sereglené Budapestre. Sok apró díj kell hozzá és a három legszebbnek igazán értékes ékszerajándék.

Hogy a költséget honnan vennék rá? Ez először is szűkkeblű kérdés, mert ha világvárost akarunk csinálni Budapestből, akkor krajczároskodni nem szabad. Másodsor: éppen abban nyilvánuljon az ünneprendezőik jellemzősége, hogy ha nem is zsarolják meg többé a közönséget holmi jótékonycéllra, de annyit mindenesetre fiztessenek a jobbmóduakkal, amiből az efféle kellekek költsége kitélik.

Harmadszor pedig: a pinczeépület emeletén rendezzenek egy bált és bankettet, és ezen mutassák be Magyarországot mind a tizennyolcz borsvidékének borait. A bálon tánczoltassák meg a nyertes szépeket a nyertes áthléták, a bál jövedelméből pedig fiztessék ki a nyereségtárgyaik számláit.

Igy aztán kialakulna egy népiünnep, aminek örülne a nép, örülnének a szép hölgyek és a sporturfiak, örülné a főváros pénztára, mert rengeteg mennyiségű szőlő és must kelne el, örülnének a borkereskedők, örülnének az idegenek és mindenki meglegedve menne haza, azok is, akik véletlenül józanok maradtak. Csak a főváros kertésze bosszankodnék, hogy szétaposták és szétánczolták a Népliget gyepágályait, de a jövő tavaszig magától is kiheveri azt a kis rombolást az anyaföld.

választói jog szentesítésének megtagadását kérték. — A nemzetiségek vasárnap az ország különböző vidékein tartottak tiltakozó népgyűléseket a plurális választói jog ellen. Brassóban Mihályi Tivadar, Goldis László és Vajda Sándor képviselők tartottak beszédeket. Gyulafehérvárott pedig Maniu Gyula lázított a magyar állameszme ellen.

A Balkán-kérdés.

— Oroszország az annexió ellen. —

Budapest, november 2.

Izvoiszkai, Oroszország külügyminisztere közölte a дума elnökével, hogy Oroszország nem ismeri el Bosznia annexióját. Ezzel a nemzetközi konferencia megtartása meghiúsult. Báró Aehrenthal külügyminiszter ugyanis az osztrák delegáció mult szerdai ülésén kijelentette, hogy Ausztria-Magyarország csak az esetben vesz részt a konferencián, ha az annexió kérdése nem szerepel a konferencia programjában. Miután Németország azonosította magát Ausztria-Magyarország álláspontjával, diplomáciai körökben már régen nem bíztak a konferencia létrejövésén. Külügyi kormányunk ugyanis azon az állásponton van, hogy Bosznia annexiója a monarchia jogkörébe tartozik, amit dokumentáltak a király levelei is, a melyekben az annexió tényét tudtára adta a berlini szereplő nagyhatalmak uralkodóinak, mert ezekben csak értesítések voltak arról, hogy uralkodónk szuverén jogát kiterjesztette Bosznia és Herzegovinára.

Bécsi diplomáciai körökben Oroszország magatartását szerződésességnek tekintik. Mert még mielőtt Ausztria-Magyarország Bosznia-Herzegovinát megszállotta, a berlini szerződést aláírt hatalmak megbízása folytán megjelent Bécsben gróf Ignatiev és a csár nevében kijelentette, hogy Oroszországnak semmi ellenvetése sincs az esetben, ha Ausztria-Magyarország annektálja Boszniát és Herzegovinát, de rekompensáció fejében a monarchia kötelezi magát a san-stefánói békét elismerni.

Nem érdektelen felemlíteni, hogy a belgrádi „Srbija“ című lap, mely közel áll a kormányhoz, afölötti haragjában, hogy György herceget nem a szerbek kedve szerint fogadták Pétervárott, meggyanusítja Izvoiszkait, hogy meg hagyta magát vesztegetni Ausztria-Magyarországtól.

Ma a következő híreket kaptuk:

Bosznia annexiója.

Orosz kormánykörökből jelentik, hogy az orosz kormány a legközelebbi napokban a nagyhatalmakhoz jegyzéket fog intézni, amelyben kijelenti, hogy Bosznia és Herzegovina annexióját nem ismeri el. Izvoiszkai csak a jegyzék elküldése után mondja el a birodalmi dumában beszédét külföldi utazásának eredményéről. Izvoiszkinak erősen megrendült állása újból erősödni kezd. Diplomáciai körökben még nem kaptak hírt arról, hogy Izvoiszkai a дума elnökét és pártvezéreit értesítette volna arról, hogy Oroszország Bosznia és Herzegovina annexióját nem ismeri el. A konferenciának azt a programtervezetét, melyet az orosz kormány az entente-hatalmakkal kidolgozott, Bécsben már bejelentették ugyan, de azon kijelentések után, melyeket Izvoiszkai Péterváron állítólag tett, a tervezetnek többé nem volna gyakorlati jelentősége.

Berlini jól értesült körökben mindezeideig nem tartják hitelesnek azt a hírt, hogy Oroszország Bosznia annexiójához hozzájárulását meg fogja tagadni és hogy az orosz külpolitikában valamely számottevő fordulat állana be. Semmi sem igazolja azokat a híreket, hogy Oroszország

Ausztria-Magyarország iránt ellenséges szándékkal volna. Kétségtelen, hogy Pétervárott sok gondot és fejtörést okoz azon kompenzáció kérdése, melyet Szerbia követel és a Szt.-Pétervárott folyó tárgyalásoknak főtárgyát fősege I. Ferencz József levelére.

Szerajevóban délelőttre husz különböző valláshoz tartozó községtanácsos javaslatára rendkívüli községi gyűlést hívtak össze, amelyen elhatározni kívánják, hogy a községi képviselőtestület nevében Kulovics effendi polgármester vezetése alatt deputáció menjen a király elé és köszönje meg Szerajevó főváros nevében az annexiót. November második felében a katolikus püspökség vezetésével a katolikus horvátok és bosnyákok nagy küldöttsége megy Bécsbe, hogy a király előtt hódoljon és az annexiót megköszönje.

Tegnap érkeztek Szerajevóba a novibazári szandzsákból az utolsó osztrák és magyar gyalogos csapatok. A lovasság és tüzérség még uton van.

A csár ma kihallgatáson fogadta gróf Berchtold osztrák-magyar nagykövetet, aki hírt szerint átvette a csár sajtókezű választát ő felsége I. Ferencz József levelére.

Jól értesült diplomáciai körökben az orosz politika megváltozásáról szóló hírekről az a fel fogás, hogy e hírek szerb forrásból valók és hogy csak az a céljuk, hogy a közvéleményt Ausztria ellen hangolják és Szerbia oroszországi missziójának eredményét nagyra tüntessék fel. Az orosz kabinet elutasító magatartásáról az a vélemény, hogy az nem egyéb sakkhúzásnál, amely arra való, hogy Ausztriát a kongresszus eszméje iránt fogékonyvá tegyék.

Szerbia trónváltás előtt.

A Lokalanzeiger-nek állítólag teljesen megbízható forrásból a következőket jelentik Belgrádból:

A szerb trónörökösnek pétervári utazása szorosán összefügg Péter király lemondó szándékával. A király ezt a szándékát nyomban a trónörökösnek visszaérkezése után végre fogja hajtani. Utódja György herceg trónörökös lesz a Péter király, aki élete fogytáig jelentékeny apanázt kap, állandóan külföldön, valószínűleg Párisban fog megtelepedni. A csár híre szerint már hozzájárult ehhez a trónváltáshoz s a trónörökös pétervári utazásának elsősorban az volt a célja, hogy tekintélyét egy a belföldön, mint a külföld előtt emelje, mert Péter király állása nagyon szenvedett amiatt, hogy a külföldi udvarok látogatásából ki volt zárva. A trónörökösnek a csár kívánságára ki kellett jelentenie, hogy a Balkán-konferencia megtartása előtt és a baráti hatalmak beleegyezése nélkül nem kezd háborút. Közvetlenül György hercegnek trónralépése után Pasics új kormányt fog alakítani, amelyben az összes pártok legkiválóbb tagjai tárczát fognak vállalni.

György herceg Péterváron.

György és Sándor szerb hercegek, Pasics pártvezér, valamint a hercegek kíséretének többi tagjai tegnap a csárhoz reggelire voltak meghíva.

A szerb trónörökös ma hagyja el Szent-Pétervárt. Pasics még egy ideig Pétervárott marad. A trónörökös az orosz birodalom fővárosában való tartózkodása alatt meggyőződhetett arról, hogy az orosz kormánykörök nagy rokonszenvvel viseltetnek Szerbia iránt és készek Szerbiának erkölcsi támogatást nyújtani. Ez azonban függ Szerbia ellárási módjától és attól, vajjon kerül-e minden vigyázatlan és megfontolatlan lépést, amely bizonyos mértékben a provokáció jellegét viselhetné magán. Ezt Pétervárott a trónörökösrel és Pasicssal, valamint a belgrádi orosz képviselő utján az ottani kormánykörökkel tudatták. Élénk rokonszenvben részesítették a szerbeket a társadalmi körökben is, amelyek szintén higgadtságra intették és a nyugalom megőrzésének szükségességéről meggyőzni törekedtek őket. A közvélemény eme hangulata legpregnansabb kifejezését nyer-

te Komjakov dumaelnöknek a szkupstina elnökéhez intézett választáviratában, amely kimondja, hogy csak a válság békés megoldása biztosíthatja állandóan a szlávok jövőjét.

Pasics szerb miniszter ma újból megjelent a csárnál és kihallgatása után így nyilatkozott, hogy pétervári utjával nagyon meg van elégedve és nagyon örül azoknak az eredményeknek, melyeket elért. György trónörökös még ma visszatér Belgrádba, Pasics ellenben még öt napot tölt az orosz fővárosban, mely idő alatt még egyszer kihallgatáson jelenik meg a csár előtt. Ugy hírlik, hogy Pasicsot pétervári követté fogják kinevezni.

A „Srbija“ című belgrádi lap, amelyet a szerb kormányhoz közel állónak tekintenek, mai számában azt írja, hogy Izvoiszkai orosz külügyminisztert Ausztria-Magyarország négy millió frankkal, a bécsi orosz nagykövet pedig egy millióval megvesztegette. E nagy szenzációt keltő hírt a „Samugrava“, amely a szerb kormány hivatalos lapja, azonnal megczáfolta és sajnálkozását fejezte ki azon, hogy egy szerb lap ilyen tendenciózus híreket közöl, amelyeknek, ugymond, másutt, mint Bécsben, nem lehet a forrása. Egy másik szerb lap azt újságolja, hogy Vilmos császár azért megy Bécsbe, hogy Ferencz József királyt a Szerbia által követelt kompenzációk megadására bírja. A többi szerb lapok is hasonló kombinációkkal látják el a német császár utazását.

Török katonai lázadás.

A Yildiz helyőrségének megváltoztatása legelső rendű esemény, amelylyel a szultán elveszti a régi rendszerből való utolsó támaszát. Az a század, amely október 31-én föllázadt, katonai törvényszék elé kerül. A Yildiz helyőrsége tizenkét zászlóalj; ebből tegnap három zászlóaljat visszavontak s helyébe maczedóniai zászlóaljakat rendeltek oda. A három visszavont zászlóaljat Jemenbe küldték. A többi zászlóaljat is a legközelebbi napokban váltják föl, legelső sorban a két albán és a két szíriai zászlóaljat. Az új-törököknek nagy segítségükre van Mahmud-Mukhtar, a testőrcsapatok parancsnoka.

Az ifju-törököknek az a szándéka, hogy a szultánt meghagyják a trónon, ha ugyan meg nem kísérelné, hogy az új őrséget is megnyerje a reakciónak. Ez különben az ifju-törököknek már a legutolsó kísérlete arra, hogy a szultánnal tovább kormányozzanak.

Ifju-török tiszték tegnap este a mohamedán városnegyedekben, különösen a Yildiz környékén osztogatták a komité proklamációját. A török sajtó közlése e proklamációt és óva inti a nyugtalan lakosságot attól, hogy a katonai zendülést tulozza és hamis híreknek hitelt adjon. A lapok kifejtik, hogy a lázadás legfőbb oka a tartalékba való áthelyezés iránti kívánság volt. Csak később vonakodtak a katonák engedelmessé az azon parancsnak, amely őket Dseddába áthelyezi. A többi csapat felállítására nem sikerült. A felebbvalók által tegnapelőtt és tegnap megkísérlett jóakaratu intervencziók eredménytelenek maradtak. A 86 lázadó közül 23 eltűnt. Azt a tervet, hogy a holttesteket eljlesztésül közszemlére teszik, eljétték, miután attól tartanak, hogy az felizgatná a kedélyeket.

Az ifjutörökök kívánságára ma kéttágu bizottságot küldtek ki az udvartartási költségek revíziója és csökkentése céljából. A bizottság tagjai Said pasa, az előbbi nagyvezér és Burhan Eddin, a szultán kedvenc fia. A szultán vonakodik a költségek csökkentése dolgában és nem akarja ötven hadsegédét szolgálatából elbocsátani.

Ali Riza Belgrádban.

Ali Riza bey, ifju-török pártvezér, aki szombaton reggel érkezett Belgrádba és délután megint tovább utazott Párisba, Velimirovics miniszterelnökkel hosszabb ideig tárgyalt, majd Péter királynál kihallgatásra jelentkezett. A miniszterrel való tárgyalás valamint a királyi kihallgatás is, csak információ jelleggel bírt, de azért állítólag Ali Riza bey kijelentette, hogy az ifju-törökök a háborút mindenáron kerülni akarják.

Ali Riza ezután még a következő kijelentéseket tette:

— Bulgária és Ausztria-Magyarország, ha becsületes a szándékuk, megegyezhetnek velünk.

ruméliai hűbéradó megváltásának kérdése nem döntő jelentőségű és attól nem függ a háború. Azzal az ellenszolgáltatással, amelyet Ausztria-Magyarország nekünk nyújtott, vagyis a szandzsák kiürítésével, mi nem elégedhetünk meg. Vagy kompenzációnak nevezhető-e az, ha ön zsebéből kivesszi a czeruzát és visszatesszi régi helyére? Nem! De bizony remélem, hogy Ausztria-Magyarország még közeledni fog a mi álláspontunkhoz. Mi a szultánnal is egyetértésben vagyunk és ez legkevésbé sem gondol arra, hogy lemondjon. Maga a szultán mondta nekem elutazásom előtt, hogy milyen boldog ő mostan, hogy a népének alkotmányt adott. Mi ifjú-törökök Európának meg fogjuk mutatni, hogy a politikánk épp olyan okos és meggondolt, mint amilyen a forradalmunk is volt.

Török-bolgár tárgyalás.

A lapok szerint Nurandungian kereskedelmi minisztert, aki örmény ember, neveztek ki török delegátussá a bolgár küldöttekkel való tárgyalásra. A minisztertanács tegnap tanácskozott a tárgyalások bázisáról. Liapcev bolgár kereskedelmi miniszter kijelentette a „Jeni Gazetta” egyik szerkesztője előtt, hogy fel van hatalmazva minden olyan javaslat tárgyalására, amely a kölcsönös érdekeket szolgálja és alkalmas arra, hogy a két ország között a barátság kötelékeit szorosabbá tegye. Barátságos érzelmektől van áthatva és reméli, hogy módot talál a vitás kérdések kielégítő elintézésére. Bulgária őszinteségét bebizonyította azzal, hogy tegnapelőtt szabadságot tartalékosait, akiknek ideje tulajdonképpen csak holnap járt volna le. A „Jeni Gazetta” szerint a török belügyminiszter Dimitrov és Sztójánovics bolgár delegátusoknak oly kimutatót terjesztett elő, amely szerint Bulgária adósságai 21 millióra volnának becsülhetők.

A bolgár szobranje ma délután kezdte meg a felirati vitát, amely nagyjában parafrázisa a trónbeszédnek. Az első szónok Danew, volt miniszterelnök, a Zankovista-párt feje volt, aki általában helyesli Bulgáriának királyságáért történt kikiáltását és a kormánynak a keleti vasút kérdésében követett politikáját, kijelenti azonban, hogy nem ért egyet a kelet-roméliai vasútvonal elvételének módjával, valamint a függetlenség proklamálásának módjával és időpontjával, mert Bulgária miatt esetleg elveszítetheti a nagyhatalmak jóakarát. Bulgáriának ellenkezőleg szoros közeledésre kellett volna törekednie az ifjú-törökökhöz. Szónok mindazonáltal reméli, hogy a hatalmak, különösen pedig Oroszország, nem fogják megtagadni a királyság elismerését.

Aehrenthal a külpolitikai helyzetről.

Báró Aehrenthal közös külügyminiszter a napokban a párisi „Temps” budapesti tudósítója előtt a következőleg nyilatkozott a jelenlegi politikai helyzetről s azokról a kérdésekről, amelyekkel mostanában a bécsi kabinet foglalkozik:

A delegációk üléseinek eredményeivel meg lehetünk elégedve, mert több ízben kifejezték, hogy biznak a kormány politikájában. Angliában a közvélemény tán egy kissé jobban felingerült, mint erre szükség volt. Az utolsó nyár eseményei és a Törökországban történt újialakulások óta az angol kormány tulságosan török-barát politikát folytat. Mi a berlini szerződés teremtette helyzetet csak abban az esetben akartunk változtatni, ha abba a hatalmak is beleegyeznek. Az utóbbi meg is fog történni. Az orosz politikai körök most különösen izgatottak. Ez csak abból a tényből magyarázható, hogy a szerencsétlen japáni háború után igen erősen érdeklődnek a Balkán iránt. Éppen ezért hangsúlyozza Oroszország ma oly erősen a minden szlávok védőhatalma szerepét.

A nemzetközi vonatkozásokban Franciaország igen előkelő szerepet játszik, mert a francia kormányt az az őszinte kívánság hatja át, hogy a békét továbbra is fenntartsa. Franciaország Ausztria-Magyarország iránt érzett őszinte rokonszenvért tett tanubizonyosságot, a közvetítő szerepet oly módon játszsza, hogy a legmelegebb elismerést érdemelte ki. Franciaország teljesen önzetlen akciója annál értékesebb, mert ez a hatalom Oroszország szövetségese és Anglia intim barátja, mindenekefelett hivatva van e szerepre. Az adott körülmények között Franciaország ugyszólván az a hid, amely a hármasszövet-

séget és a kettős szövetséget összekapcsolja. A portának rossz tanácsokat adtak. Sőt Ausztria-Magyarország ezentúl is a hagyományos barátság viszonyát óhajtja folytatni Törökországgal és politikájának általános irányzata tisztára konzervatív. A porta tehát nagyon jól teszi, ha végre is belátja, hogy Ausztria-Magyarországban benső barátjára lelhet.

Szerbia követelése jogtalanok s Bosznia bírása nemcsak a berlini szerződésen alapszik, hanem az Oroszországgal történt meg egyezésén. A szerbek azért, mert Ausztria-Magyarország annektálta Boszniát és Hercegovinát, rekompenzációkat követelnek és egy földsvót akarnak, amely megnyissa nekik az utat az Adriai-tengerhez. Azután még a sanstefanoi előzetes béke sem tartalmaz semmit Szerbia azon kívánságáról, hogy eljusson a tengerig. Ha a belgrádi kormány ki akarja használni a helyzetet, akkor miért kér éppen ugy kompenzációt Bulgáriától? Keletrumélia jogállapotának változása sokkal fontosabb Bosznia helyzetének megváltozásánál. Majd meglátjuk, hogy a nemzetközi konferencia istápolni fogja-e Szerbia kívánalmait. Ausztria-Magyarország a maga részéről Törökországgal fog tárgyalni s a megállapodást a konferencia elfogadja és hitelesíteni fogja.

Gróf Forgách Péter királynál.

Péter király gróf Forgách belgrádi osztrák-magyar követet kihallgatáson fogadta és erről a kihallgatásról a következőket jelentik Belgrádból:

A kihallgatásra az szolgáltatott alkalmat, hogy gróf Forgách meg akarta köszönni Péter királynak azt a figyelmet, hogy nemrég végbement esküvője alkalmával a király gratulált neki. A kihallgatáson természetesen a politikai helyzet is szóba került és gróf Forgách ismertette kormányának az álláspontját, amelyet a magyar és osztrák áruknak Szerbia részéről tapasztalt bojkottjával szemben elfoglalt. Péter király megígérte, hogy ez ellen intézkedni fog. De ez volt egyszersmind az összes elérhető engedmény is, mert a nagykövet minden igyekezete és Szerbia jövődö politikáját illető minden kijelentése mellett is, Péter király vagy kitérőleg, vagy egyáltalán nem felelt a követ kérdéseire.

Jól értesült helyen hire jár, hogy Ausztria-Magyarország az osztrák és magyar áruk ellen Szerbiában megindított bojkottmozgalmra a napokban azzal fog válaszolni, hogy megtiltja a szerb hus behozatálát Ausztria-Magyarországba. Ez mindenestre súlyos csapás volna Szerbiára nézve. Illetékes helyen azonban lehetetlennek tartják, hogy a monarchia a kötött kereskedelmi szerződés ellenére ilyen intézkedést tenne.

Csapatereősítések Boszniába.

Az I. György nevét viselő 99-ik morva gyalogezrednek Bécsben állomásozó két zászlóalja tegnap délben ezredparancsban azt az utasítást kapta, hogy hétfőn délután 4 órakor egy 140 főnyi csapata és két gépfegyver-osztálya álljon készenlétben Boszniába való elszállítás céljából. Ma este 6 órakor a 140 másod- és harmadéves katonákból álló legénység 3 tiszthelyettesel és 7 tiszttel vezetése alatt elhagyta Bécsét a Staatsbanlnnal. A csapatnak, amely teljes felszereléssel indult el, utazási célja a török határon levő Foca és Cajnica megerősítése. Ezen utazás kapcsán Bécsben különböző mozgósítási hírek keringtek. Ezzel szemben hivatalosan jelentik, hogy a csapat leküldése a 99-ik gyalogezrednek Szerajevóban állomásozó első zászlóaljának megerősítésére és a béke-létszámra való felemelése céljából történt.

Kréta és Görögország.

A krétai végrehajtó bizottság átnyújtotta a védőhatalmak konzuljainak legutóbbi nyilatkozatára adott válaszát. Biztosítják válaszukban a hatalmakat, hogy a rend és mohamedán lakosság életbiztonságának megőrzése mindig gondoskodásuk tárgyát fogja képezni és kijelentik, hogy a tradícióival és jogosult igényeivel összenőtt krétai nép legmélyebb háláját fejezi ki a védőhatalmak iránt és meg van

győződve, hogy ezek a szabadság művét meg fogják koronázni. A krétai nép a hatalmakra bizza magát abban a biztos reményben, hogy számtalan áldozata által megvásárolt egyesülése Görögországgal végleges elismerésre fog találni.

A helyzet Szerbiában.

Belgrádban még egyre tart a háborús hangulat. Természetesen még ma sem állapítható meg kétségtelenül, hogy a háborús izgatásokat csakugyan a hadüzenés diktálja-e, avagy csak arra való, hogy a szerbek által remélt intervenciót valamelyik európai államtól megszerezzék. A diákok még egyre katonai gyakorlatokat végeznek a tisztek vezetése alatt. A tornaegyletek löfegyverekkel és karddal felszerelve gyakorolják magukat, az országban szerteszét önkéntes légiók keletkeznek és főleg Nisben és Kragujeváczban szervezik az önkéntes csapatokat. A háborús készülődésre bizonyára jellemző, hogy több helyen női légiók is keletkeztek, amelyek szintén fegyveresen végzik gyakorlataikat. Ma a belgrádi önkéntes légiók is végképp megalakultak. Megalakulásukat nyomban egy általuk szövegezett kiáltvány követte, amelyben többek közt azt mondják, hogy immár nyolcz millió szerb áll talpon és hogy néhány nap alatt egész Szerbián végig fog zengeni a háborús kiáltás, amely az összes hű szerbeket hadba szólítja az osztrák zsarnokság ellen.

Általános örömet kelt, hogy azok az ágyuk, amelyeket Szerbiába szállítottak, de az osztrák fegyverkiviteli tilalom folytán Ausztrián keresztül Szerbiába be nem engedtek, most Törökországon át megérkeztek. A gyorstüzelő ágyuk 53 vasuti kocsihoz voltak elhelyezve. Ezeket kivül számos fegyver és töltevényküldemény érkezett a creusoti Schneider-gyárból. E hirrel szemben Szalonikiból azt jelentik, hogy az a hajó, amelyen a Szerbiába szánt ágyuk a kikötőbe érkeztek, még mindig a kikötőben vesztegel. Az áruszállító hajó ma érkezett, de állítólag a kirakodást a hatóság nem engedélyezte.

A belgrádi nemzeti színházban ma a „Balkan czárnő” című drámát játszották.

Legujabb híreink.

Bukarestből jelentik, hogy ott tegnap délután nagy tiltakozó gyűlés volt az osztrákbarát politika ellen. Az összes pártok szónokai beszédekben azt követelték, hogy Bukovinát Romániához csatolják. Határozati javaslatokat fogadtak el, amelyekben a magyarországi románellenes politika ellen tiltakoztak. Az osztrák követ-ség védelmére csapatokat rendeltek ki.

Belgrádban ma négy óra hosszat tartó miniszteri tanácskozás volt, amelyen elhatározták, hogy a szkupstinát haladéktalanul összehívják. Ugy hallatszik, hogy a szkupstina gyűlése titkos lesz.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Megsemmisített közigazgatási bizottsági határozat. Torda-Aranyos vármegye közigazgatási bizottsága egyik ülésében kimondta, hogy a főszolgabírák utján figyelmezteti a megyében levő automobil-tulajdonosokat, hogy husz kilométer óránkénti sebességnél gyorsabban menni, büntetés terhe alatt tilos. A kereskedelmi miniszter ezt a határozatot illetékeség hiányában megsemmisítette, mert a bizottságnak az a rendelkezése, hogy automobillal husz kilométernél gyorsabban menni büntetés terhe alatt tilos, tulajdonképpen nem egyéb, mint a tilalom megszegésének kihágással való nyilvánítása, már pedig ez a jog a közigazgatási bizottságot meg nem illeti, amennyiben a törvényhatóságok részéről valamely cselekmény csakis szabályrendeletben minősíthető kihágásnak, viszont szabályrendeletet kizárólag a törvényhatósági közgyűlés alkothat. Egyébként kijelenti a miniszter, hogy az automobil-közlekedés országos szabályozása végett a szükséges tanulmányok folyamatban vannak és a kérdést a belügyminiszterrel egyetértőleg fogja annak idején rendezni.

Somogyvármegye ma tartotta évnegyedes közgyűlését. Kapotsfíy Jenő főispán a közgyűlés előtt megdicsérte a megyei tisztviselői kart a hivatalos vizsgálat alkalmával tapasztalt kitünő rendért. Andorka Elek tiszti főügyész indítványára elhatározták, hogy megyei árvalházat létesítenek.

Az amerikai elnökválasztás.

Budapest, november 2.

Holnap nagy napja lesz az Egyesült Államoknak. A holnapi nap fogja eldönteni, hogy Taft, a republikánusok jelöltje, vagy Bryan, a demokrata lesz-e a leghatalmasabb köztársaság elnöke. A tulajdonképpeni elnökválasztás ugyan december elsejét követő szerdán lesz, de holnap választja meg az Unió tizenöt millió választója az electorokat, akiknek szavazatától függ, hogy ki lesz az elnök az északamerikai Egyesült Államokban. A választást megelőző kampányban ezúttal is rendkívül heves előcsatározások folytak, melyek folyamán mindkét párt nem fogyott ki a gyanúsításokból. A legutóbbi napokban már az elnökjelöltek is résztvettek a támadásokban. Ismeretes, hogy az 1904-iki választások alkalmával Parker demokratajelölt zsarolónak, a trösztök fosztogatójának nevezte Rooseveltet, mire az Parkert hazugnak bélyegezte, most pedig a demokraták amaz állítása okoz a republikánusok között nagy nyugtalanságot, hogy Rockefeller állítólag egy millió dollárt adott volna a republikánus párt választási céljaira azzal az ígérettel szemben, hogy az olajtörösztre kivetett 29 millió dollárnyi bírságot nem fogják behajtani. A kedvezőtlen hatást Tafték alig tudják ellensúlyozni czáfolataikkal.

Agitátoraik ugyan telekürtölik egész Amerikát, hogy Bryan megválasztása esetén az üzleti életben nagy nyugtalanság fog mutatkozni és hogy ezáltal nagyon sok munkás elveszti a kenyerét. Amde sajtáságos, hogy éppen a munkásosztály mutat hajlandóságot Bryan iránt, míg Taftot nem kedveli. Bryan általános radikalizmusát, Taftnak iparelles multját állítják egymással szemközt. Érdekes, hogy a választási küzdelemben a vallási szempontok sokkal és pedig lényegesen nagyobb szerepet visznek, mint bármikor, vagy amint azt hinni lehetett volna. Taft az unitárius vallás híve, amely tagadja Jézus istenségét. Számos protestáns felekezet lelkészei nagy hévvel agitálnak oly jelölt ellen, akit ők nem tekinthetnek igaz kereszténynek. Hírlik, hogy ezért a választók nem jelentéktelen kontingense elfordul Tafttól. A Bryan-párt leghathatósabb programpontja az, mely szerint a magán bankbetétek államilag biztosítottanak. Különösen a farmerek körében tárgyalják örömmel ezt az ígéretet. Kansas, Indiána, Wukonsin államokban igen nagy a rokonszenv Bryan iránt, épp ezen programpontja miatt.

Az elnökválasztást az Egyesült Államokban az 1787-iki szövetségi törvény II. cikke szabályozza, amelyik a következő intézkedéseket tartalmazza:

Az Egyesült-Államokban a végrehajtó hatalmat az elnök gyakorolja. Hivatalát négy évi időtartamra nyeri el és választása az alelnökével együtt, akit szintén hasonló időtartamra választanak, az alább meghatározott módon történik: Minden egyes állam ugyanannyi electort (elnökválasztó) választ, ahány hely a kongresszusban és szenátusban együttesen megilleti. Az electorok közé azonban az Egyesült-Államok szenátorai, kongresszusi tagjai, vagy fizetett hivatalnokai be nem választathatók. Az így választott electorok ugyancsak az 1787-iki szövetségi törvényben meghatározott módon választják az elnököt.

E törvény szerint végelemzésben az Egyesült-Államok elnöke a néptől nyeri megbízását.

A törvény további intézkedései a választás módjait írják elő. E szerint az electorok mindenkor a választási év november elsejét követő kedden választandók. Az electorok, az Electoral College, ugyanazon évi december hó első szerdáján tulajdon államuk fővárosában összegyűlnek és két-két szavazóbárca leadásával megválasztják az

elnököt és alelnököt. Utóbbi egyúttal a szenátus üléseit is vezeti és az elnök helyét elfoglalja, amennyiben az a négy esztendőn belül hálál, lemondás, vagy a szenátus határozata folytán hivatalát elveszteni. A valóságban tehát a két elnök már f. évi december 2-án már meg lesz választva, a választás eredményét azonban csak jóval később hirdetik ki. Az egyes államok electorainak szavazólapjait ugyanis lepecsételve elküldik Washingtonba a szenátus elnökének, aki a borítékokat a következő év februárjának második szerdáján, a jelen esetben 1909. február hó 12-én, a szenátus és a kongresszus közös ülésén felbontja és az eredményt kihirdeti. A megválasztott elnök és alelnök 1909. évi márczius hó 8-án déli tizenkét órakor foglalják el hivatalukat. Ha a szavazólapok alapján egyik jelölt sem nyert abszolút többséget, akkor a három legtöbb szavazatot nyert jelölt közül a kongresszus választja meg az elnököt. Ha az alelnököt következik be ugyanez az eset, akkor ezt a szenátus választja meg ugyancsak a három legtöbb szavazatot nyert jelölt közül.

Arra vonatkozólag, hogy a volt elnök újra megválasztható-e, vagy sem, az Egyesült-Államok alkotmányában nincs törvényes intézkedés. Ebben a tekintetben kizárólag a gyakorlat az irányadó. Washington tudvalevőleg két egymásután következő ciklusban volt az Egyesült-Államok elnöke, mikor azután 1796-ban harmadszor is jelöltni akarták, akkor kijelentette, hogy a tisztséget most már nem fogadhatja el, mert azzal vétene a republikánus elvek ellen. Az Egyesült-Államok azóta hű maradt ehhez a példához.

Az Egyesült-Államok elnökének pozíciója a republikánus elvek megtartása és a szükséges korlátozások mellett is igen nagyjelentőségű, mert a végrehajtó hatalom az elnök kezében összpontosul. Háboru esetén az elnök a hadsereg és a haditengerészet főparancsnoka. Ő nevezi ki a követeket, valamint az állam többi külföldi képviselőit, amennyiben ezt a törvény másként nem szabályozza. Az elnök hatalma majdnem teljesen egyenlő a monarchikus államfők hatalmával és az egyetlen korlátozást csak a négy évenként megismétlődő választás képezi. Az elnöknek veto-joga van, vagyis a neki nem tetsző bill-ek aláírását megtagadhatja. A koronás államfők jogai közül csupán a hadüzenet joga nem illeti meg az Unió elnökét, akinek azonban olyan diplomáciai eszközök állanak rendelkezésére, hogy az államot bármikor beleviheti a háboruba, illetőleg olyan helyzeteket teremthet, hogy a képviselőház és a szenátus nem tehet egyebet, minthogy a hadat megüzenje.

Az Egyesült-Államok elnökét csak hazaárulás, megvesztegetés, vagy ehhez hasonló főbenjáró bűnök esetén lehet hivatalától megfosztani. A vádat ilyen esetben a kongresszusnak kell megtennie, a bíróság szerepét pedig a szenátus tölti be, amelyben ilyenkor az állami legfőbb törvényszék elnöke elnököl. Az elítéléshez a szavazatok kétharmad többsége szükséges. Az elnököt a hivatalvesztésen kívül egyéb büntetés nem érheti. Az Egyesült-Államok elnökei közül mindeztideig csupán Johnson ellen emeltek vádat, minthogy azonban az elítéléshez szükséges kétharmad többség nem volt meg, azt is fölmentették.

Az amerikai elnökválasztás már magában is hatalmas vállalkozás s rendkívül nagy munkát kell végezniök az egyes pártok vezetőségeinek. Az elnökjelöltek és a hivatásos szónokok ezrekbe menő programbeszédein kívül a költségek is hasonlíthatatlanul nagyobbak, mint ideát a vén Európában. Az 1904. évi választás alkalmával a republikánus párt több, mint öt millió dollárral rendelkezett, amelyet az iparosok, nagybirtokosok, vállalatok és pénzkirályok áldoztak a párt választási céljaira. Az egyes pártok konventei rendszerint a választási év június-július havában szoktak összeülni, hogy a választásokat vezető és a pénzügyeket intéző nemzeti bizottságokat megválasztsák. Ezután működni kezdenek a jól megfizetett sajtóorganumok, ezer meg ezer beszéd hangzik el, népgyűlések, meetingek egymást követik és mindez az electorok jelölése céljából. Erre elkövetkezik az első választás, amely ezúttal holnap, november hó 3-án fog eldőlni. Ennek eredményéből, illetőleg a megválasztott electorok pártállásából már biztosan lehet következtetni a megválasztandó elnök személyére.

Newyorki jelentések szerint a köztársasági elnökválasztásra megejtett próbaválasztáson kintűnt, hogy Taft győzelme biztos. A demokrata-párt vezetői mindazonáltal a maguk részéről szintén a győzelem reményével mennek bele a választásba. A republikánusok jelöltje, Taft, a „Times“ newyorki tudósítója előtt a következőket mondotta:

A mostani választás során fog eldőlni, vajjon a Roosevelttel által megkezdett regeneráció folytatást nyerjen-e, avagy sem, anélkül azonban, hogy az ipar korlátozást szenvedjen, vagy esetleg lehetetlenné tétessék; továbbá, hogy a trösztök megrendszabályoztassanak-e, amint azt a republikánusok óhajtják, vagy pedig megsemmisíttessenek, amint azt Bryan programja jelzi; azután, hogy a vámtarifa a védvám elvei szerint rendeztessék-e, vagy pedig úgy, hogy csupán a pénzügyi vámak hagyassanak meg, ezonkívül azonban a szabad kereskedelmet léptessék életbe; végül pedig megengedtessek-e, hogy az amerikai és az európai tőkepenzesek bizalmatlansága folytán a pénzügyi válság már megkezdődött szanalása ismét elodáztassék?

Olasz kóborlások.

— Egy toscánai város. —

Vannak apró városok Itáliában, melyek szermeresen elrejtőznek az expresszen járó reprezentációs utazók elől és csak a türelmes Itáliájáróknak nyilatkoznak meg gyönyörű meglátású pillanatokban. Az ember teljes tájékozatlansággal indul meg az ilyen kis fészkekben melyet ugyancsak elkerültek a modern civilizáció utai, és lépésről-lépésre csodálatos dolgokra bukkan. Majdnem hogy minden csodálatos itt a maga évszázados érintetlenségében és a művészet isteni könnyelműséggel elszórt klenódiuai miatt. A legnagyobb idők mohával benőtt építkezések, tájrészletek, néhol mindössze egy-egy ablakpárkány, melyet egy agyonrenovált házból hámoz ki az áhitatos szem, házfalakba faragott szentek, kutak, oszlopok, a templomkövezet egy-egy renetgetet érő kockája. Mivel hogy volt itt civilizáció szépen egykor és hatalmas ur volt a városka podestája, ki a nagy Mediciekkal tartott szövetséget. Csakhogy mintha egy pillanatban megállt volna a város szíve, mint porlepte, ódon óramű. Ma már csak klenódiuum, de nem dobog, nem kattog benne semmi.

Az ilyen apró városok mint Pistoja, Lucca, Perugia, Assisi, Siena sokkal termékenyebb talajjal szolgálnak a kor-intuíciónak az olyan bő idegenforgalmu nagyvárosoknál, mint Veneza és Róma, melyekben csak a modern életnek egy pikáns, ingerlő elvegyülését érezheti az ember régi korok emlékeivel. Itt minden szűzen és érintetlenül régi, csupa egységes, desztillált hangulat és kincsek találkoznak, melyeket magad fedezhetsz fel a magad számára és a Baedeker csak annyit tud az egész városról, hogy vasúti csomópont és meg lehet hálni a vasúti restaurációban.

Korrekt és megbízható barátom, a Baedeker, melyet oly hiúségesen megkérdesz minden kirándulásomnál, hogy legalább programom legyen, melytől eltérhessek, Pistojával is meglehetősen kurtán bánik és fukaron a csillagaival. Pedig Pistojában van egy román templom, a toscánai román legnemesebb fajtájából (a St. Giovanni) és még egy templom, kicsiny, meghitt és egy dóm, szintén inkább bájos, mint reprezentatív és mint illik, egy baptisterium, egy campanile, egy gyönyörű renaissance-pretorio, valamennyi en miniatüre, de stílusban kiváló. Ez épületekben pedig Cellinók, da Fiesolék Verocchiók és Giovanni Pisanók vannak és a St.-Giovanniban egy katedrale, melynek a „mesterét sem tudom és a papia sem tudja, de amely a legihletettebb, legszüzebb és legnagyobb quattrocentók egyike. A Pisanóéknál sokszorta tökéletesebb plasztika. Végül egy kicsiny, de nagyszerű kórház, egy ospedale, melynek homloka a legpompásabb Luca della Robbiákkal ékes. Ezek a Robbiák nem a később gyárilag termelt szines agyagok, hanem a szobrászdinasztia-alapító Luca legáhitatosabb és legtökéletesebb agyagjai közül valók. Egy nagy művész nagyszerű tudatosságáról beszélnek a kétféle témán keresztül; akik a vallási

témát ily finom stílusban s mindjárt mellette a kórházi élet jeleneteit (a téma parancsa szerint) a legerőteljesebb naturalizmussal tudták előadni, azoknak ösztönösségéről és pietista naivitásáról ugyan ne beszéljen nekünk a német-vérű esztétika! Művészek voltak, vérbeliek és tudták, hogy mit akarnak: ez az egész és ez az igazság.

Tehát csak ennyi fölfedeztetlen kincse van Pistojának, ennyi még e fölületes seregszámában is. A kis Pistojának, ennek a halott középkori városnak.

... De lám, estebédhez öltözködvén, nagy hangosságok törnek be a hotelszobám ablakán. Katonazene, a leglármásabb, legrecsegőbb fajtából. Ecco! De oda sem megyek az ablakhoz. Ugy látszik, ezen még ebben a nagyszerűen eltemetett, fényes csendességű városban is tul kell esni. A trombita uralma azonban megszűnik időnként; szinte tulharsogja, föléje kerekedik valami egyéb, különös, egészen különös láрма. Emberek lármája. Erre már az ablakhoz megyek. Odalenn villanyfénynél az emberek sűrű ezrei tolonganak. Hihetetlen, Pistojától föl nem tételezhető sokaság. Megnézem: a városnak 14.300 lakosa van. Föltétlenül és bizonyossággal: itt van valamennyi. Meglátszik a tömeg képeről, hogy lélek nem maradt otthon. A hotel előtti székeken a notabilitások, a tömegben pedig mindenki, öregek, aminők csak olaszok lehetnek és fiatalok, amilyenek csak Olaszországban vannak pólyátlanul. Soha ilyen érdekes és markans olasz típusokat nem figyelhettem még meg, mint az olaszok e sűrű egymásmellettségében. Ilyen hirtelen kiugrásokkal és elmélyedésekkel szakadóscan toscánai ábrázolatokat csak egy-egy Gozzoli vagy Signorelli-kép tud egymás mellé állítani. Tágra nyílt szemekkel, lecsúngó ajkkal és szinte nem is e világról való mosolygással hallgatták a zenét.

Hát ők lármáztak, zúgtak, morajlottak hatalmas el-elzúgó hullámokban, mint a liguri tenger. A melódianak egy-egy ismerős fordulatánál, egy-egy Verdi vagy Bizet-dallamnál kéjes, robajló fölhördülésük harsogta tul a trombitákat. Az egyes számok után pedig olyan üvöltés, tapsolás és kalapoknak feldobálása tört ki, aminőt látványának és lármájának Olaszországban sem tudtam elképzelni.

Hogy zene is tudjon hatni emberekre, ilyen tömegmozgató erővel, ilyen hatalmas szuggeszcióval, arról fogalommal sem bírhat az, aki nem látta ezt a lelkesedő tömeget. Ugy látszik, nem igen jutnak zenéhez, mert ezt a bandát, is valamelyik nagyobb városból kapták kölcsön. De meg is becsülték! Ez a zene a régi, középkori vérkeringést keltette életre ennek a halott városnak kullisszái között. E pillanatban megérttem ama két évszázad csodálatos művészetének mértékeit, amelyben a képzőművészetet is ilyen tömeglelkésedés táplálta; aminthogy tudvalévő.

? Musicha! Musicha! (A toscánai ch-nak ejti a c-t.)

Alig két óra mulva vége szakadt a zenének. Még egy utolsó mámoros morajlás és megindult a tömeg. Talán mindössze néhány perczig tartott, amíg egyszeriben megürült a térség.

A tömeg utolsó foszlányait követtem. Szinte fájt tőlük, a képtől megválnom. Csendesen lépkedtünk végig a halk, holdsugártól hideg utcákon. Itt-ott egy finom román sziluettet ezüstöztött meg a hold. Mire a Piazza del Duómóra érttem, egyedül maradtam.

Az ódon óramű ismét megállt. Halott, halott e város! Egy középkori márványszenttel kezd a tér közepén hangtalan beszédet. Benn, a Dóm sötét boltjai mögött egy Verocchio-márvány szunnyad.

Bárdos Artur.

TÁVIRATOK.

Lázadás Tibetben.

Sanghal, november 2. Tibetben felkelés tört ki és a császári csapatokat megverték. A kormány elrendelte további csapatok kiküldését és felszólította a dalai lámát, hogy parancsolja meg a bandák feloszlását és a rend helyreállítását. A dalai láma kijelentette, hogy erre nem képes, mert a befolyása nem terjed ennyire.

A holland-venezuelai viszály.

Hága, november 2. Az a hír, hogy a németalföldi kormány elrendelte a venezuelai kikötők ostromzár alá helyezését, mint illetékes helyen kijelentik, valótlan. Ilyenmü tüntető lépés elő van ugyan készítve, de nincs végrehajtva. Amíg a németalföldi kormány második jegyzékére nem kapja meg Castro elnök válaszjegyzékének hivatalos szövegét, addig nem fog döntő lépést tenni.

Közgazdasági táviratok.

	Nov. 2.	okt. 31.
Newyork.		
Buza	110 ³ / ₈	109 ³ / ₄
jacobuza	110 ³ / ₈	110
decemberre	111 ¹ / ₈	110 ³ / ₈
májusra	74 ¹ / ₄	74 ¹ / ₈
Tengeri	71 ¹ / ₈	71 ¹ / ₂
decemberre		
májusra		
Csikagó.		
Buza	100 ¹ / ₂	100
decemberre	104	103 ¹ / ₂
májusra	63 ³ / ₄	63 ¹ / ₄
Tengeri		
decemberre		

New-York, okt. 31. Gyapot New-Yorkban helyben 9.35 (9.35 tegnap), gyapot novemberre — (8.98), gyapot januárra 8.87 (8.85), gyapot New-Orleansban helyb. 9.— (9.—), petroleum stand withe New-Yorkban 8.50 (8.50), petroleum Stand white Filadelfiában 8.45 (8.45), petroleum Raffined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, október 31. (Zárlat.) Zsir novemberre 9.37 (tegnap 9.45), zsír januárra 9.37 (tegnap 9.47), szalonna short clear, 9.37 (tegnap 9.37), sertésus januárra 16.— (tegnap 16.15)

Előfizetési felhívás.

Negyvenharmadik évfolyamát futja az „Egyetértés”, a magyar közönség legkedveltebb, legnagyobb napilapja. Csaknem félszázad éve szolgálja a magyar kultúra, a magyar nemzeti eszmények és a magyar függetlenség ügyét.

Az a hosszú ut, melyet a függetlenségi és negyvennyolczas eszmék törhetetlen kiküzdésében megtett, olvasóinak egyre bővülő lelkes tábora s azok az eredmények, amelyeket elért, igazolják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország önállóságának leghevesebb előharczósa, hanem ennek a harcznak legerősebb tényezője is volt.

Az Egyetértés multja egyuttal a jelen programja és a jövő zsinórmértéke. S ahogy a multban, úgy a jövőben is pillanatig sem szününk meg szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén, pillanatig sem pihenünk a nagy negyvennyolczas eszmék kivívásában.

Az Egyetértés hírszolgálati elsőrangu, mert úgy a hazai, mint a külföldi hírforrásokkal való összeköttetései révén a legbővebben s a legnagyobb változatossággal adja a napi eseményeket. Czikkeinket a legkiválóbb publicisták írják, rovataink bőveket és változatosak, közgazdasági, színházi híreink érdekesek és változatosak, szépirodalmi közleményeink magas színvonalon állanak.

Az Egyetértés mind e kiválóságai folytán a magyar olvasó-közönség legkedveltebb lapja s ezt a szerepet a jövőben fokozott mértékben fogja kiérdemelni.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja” című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekeségeit, a kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . . 2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . . 7 kor. — fill.
Félévre . . . 14 kor. — fill.
Egész évre. . . .28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tiszteft olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Mozgó képek.

Sarah Bernhardt nál.

FUCHSNÉ (a Magyar Színházban egy négyszereesen felemelt helyen ül): Adolf, kérlek, most ezekkel a börzekurzusokkal hagyjál békében, most akarom élvezni az előadást.

FUCHS (félénken): Isz nem értesz egy szót se, Róza . . .

FUCHSNÉ: Schweig . . . Hoztam egy könyvet ettől a Roslandtól . . . also kein Wort . . .

(Kezdődik az előadás.)

FUCHSNÉ: Adolf, vigyázz, most jön egy viccz . . . (a következő mondatnál szólóban nevet.)

FUCHS (csodálkozva): Más nem nevet? Talán átlapoztál egy oldalt, Róza?

FUCHSNÉ: Pszt! . . . Mit akarsz ezektől a népektől? Egy unintelligens társaság . . .

FUCHS (nézi a reichardt herceget): Most miért rug egy a kezével?

FUCHSNÉ (egy pillanatig sem néz a szinpadra, csak folyton a könyvet bujja): Most pöröl a gróffal. Ezt mondja: márkí, ön nem tud a nők nyelvén, ön hiába telefonált nekem rendez-vousért . . .

FUCHS: Róza, Róza, mit olvasol ott? . . . Isz akkor nem is volt telefon . . .

FUCHSNÉ: Hallgass, most jön egy nagyszerű jelenet. Most üli csendesen . . . (Leeresztik a függönyt.)

FUCHS: Róza, hol a jelenet, Róza hol a jelenet? Már megint átlapoztál egy pár oldalt . . .

FUCHSNÉ (zavarban): Én nem értem . . . Én itt figyelek minden szót, minden mondatot, én nem értem, hogy nem klappol. Még tíz lap van hátra . . .

FUCHS (meggyőződésel): Itt csálnak, Róza . . . Ez a Sarah kevesebbet mond, mint ami a könyvben van . . . Aber warum? . . . Mi fizettünk volna még két forintot a helyért, csak mondjanak el mindent . . .

FUCHSNÉ (idegesen): Kezdődik a második fölvonás . . . Most vigyázz . . . Most bejön Roxan és szemrehányásokat fog tenni . . .

FUCHS: Roxan, az egy nő?

FUCHSNÉ (epésen): Nem, egy kályhaellenző . . .

FUCHS: Na jó, jó . . . Tehát jöjjön az a nő . . . (Metternich lép a szinre és ledolgozza, amire a szerződése kötelezi.)

FUCHSNÉ (ámulva): Ki ez?

FUCHS: Talán egy férfi játszsza ezt a nőt? Ez egy modern fölfogás . . . Vagy talán megint átlapoztál egy pár oldalt, Róza?

FUCHSNÉ: Hallgass ezzel froczlival . . . Én figyelek minden sorra . . .

FUCHS: De te nem nevensz, mikor a többiek nevetnek, te mindig szóló nevensz . . .

FUCHSNÉ (mérgeesen): Mert a többi egy banda . . . Nem tudnak francziául és egy franczia kisasszony pénzért előnevet, a többiek utána . . . De a franczia mazzel csal . . .

FUCHS (engedékenyen): Out, mein Kind . . . És mi jön most?

FUCHSNÉ: Most jön egy nagyon kitünő jelenet . . . (Szó nélkül leeresztik a függönyt, a darabnak vége.)

FUCHS: Róza, mi ez? Már vége? Iszen te beszélél egy finom jelenetről . . .

FUCHSNÉ (zavartan): Skandal . . . a pénzemért most ki se játszanak mindent . . .

FUCHS: Mindegy, ez eddig nagyon szép volt. És ami a fő, értettünk minden szót . . .

FUCHSNÉ: Jó, jó, csak hogy ez nem megy. Én is élveztem minden szót, minden nüanszot, de ezt nem lehet, hogy ez a Cyrano de Bergerac csak úgy elmenjen, mint egy borbély, pedig itt áll, hogy egy hasáb fa fog a fejére esni.

FUCHS (mialatt kimennek a színházból): Róza, miért beszélsz te mindig Cyrano de Bergeracról, hiszen máma a „Sasfiók“-ot játszotta az isteni Sára, négyyszeresen felemelve? Mi az azzal a Cyrano de Bergerac-kal?

FUCHSNÉ (egy pillantást vet a könyvre és zavartan eldugja a Cyrano de Bergerac magyar fordítását): Neked egy ilyen élvezet után eszedbe jut kérdezni ilyen butaságokat... Szép egy barbár vagy te, Adolf.

Ray.

A Péter-Pál erőd galambjai.

Parvus, egy németül író orosz, aki szocialista írásaival nagy tekintélyre tett szert, „Az orosz Bastilleban a forradalom alatt“ című könyvet adott ki. A sok erővel, színérzékkel és szívvel megírt műből a következő hangulatos részt mutatjuk be:

Sok galamb volt az erődben; százak, talán ezrek. Azért sereglettek ott össze az egész városból, mert az erődben csend és nyugalom honolt. Nagy csoportokban szálltak az udvarban le, ahol etették őket. Mindenekelőtt az ablakpárkányokat szerették elfoglalni, amelyekért valóságos csatákat vívtak.

Némelyik még a szobába is bemelegkedett. Az egyik nyitott ablaktáblán besurrantak s kimért léptekkel sétáltak a másikhoz, hogy ismét kijussanak a szabadba. Közben meg-megálltak és olyan komolyan néztek, mintha valami nagyon fontos, valami nagyon veszedelmes elhatározást érlelnének meg. Azután hirtelen ellenállhatatlan sürkéséget érezték a tiszttákosoknak, majd összegubbaszkodtak, csőrüket a tolluk közé rejtették és elszunyadtak.

E lassu és meggondolt mozdulatu madárnak van egy rossz szokása: majdnem szünetlenül bug. Ha ketten együtt vannak, vége-hossza sincs a turbékolásnak.

Ezek a félig elfojtott hangok a hasbeszélő fecsegésére emlékeztetnek. Az egymást szakadatlanul követő félhangok a malomkerék csobogását is eszünkbe juttatják. Talán nem mindenki vette észre, de magányomban volt alkalmam megfigyelni, hogy a galambbugás egyhangúságában sok a változatosság. Van abban zakatolás, hörgés, horkolás, iajgatás, visongás. A galamb járkál és amellet bug. Alighogy a hitves kissé eltávolodott, tüstént feddő gurgulázás követi. Ha pedig egymás mellé telepednek, halkítottan, önelégülten hangzik a hülye bugás.

Napról-napra fokozódott az ellenszenvem. Már a galamb látása is bosszantott, a hangja pedig egyszerűen megbetegített. Akármit tettem is, meg kellett hallanom. Nem tudtam a galambbugást megszokni. Ideges lettem s valósággal dühbe jöttem. Szerettem volna reájuk vetni magamat s kitekerni a nyakukat. De nem tehettem: elérhetetlen messzeségben voltak tőlem.

Hogy az ablaktól elriasszam őket, czukorkoczkákat dobtam az üvegtáblákhoz. A csőrömpölés azonban csak kis időre hesegette el a galambokat. Egyszer-kétszer elszálltak, de csakhamar visszajöttek és bámulva kukkantak meg, mintha azt kérdeznék, hogy mit akarok. És ezt a kérdést erélyes bugással is kifejezték.

Vattát tömtem a fülembe. Nem használt. Azonkívül törülközővel kötöttem be a fejemet. Ez is haszontalan volt. Vattán és törülközőn keresztülhatolt a kiállhatatlan galambbugás.

Éreztem, hogy ez rendellenes s hogy betegséghez vezet. Így okoskodtam: Hiszen a többiek is hallják s elviselik, sőt örömeük van a galambokban.

De nekem nem sikerült s állapotom egyre rosszabbodott. Álmatlan éjszakáim voltak. Mert akkor is hallottam a bugást, amikor a galambok aludtak és hallgattak.

Amikor már odáig jutottam, hogy kinszenvedésben fejjel a falnak akartam rohanni, hivatam a börtön orvosát. Elpanaszoltam esetemet. Ő figyelmesen végighallgatott, azután komolyan így szólt:

— Nos igen. Az egyiknél ez a baj, a másiknál

az. Meglássuk, mit tehetünk. Majd ha nem etetjük a galambokat, el fognak maradni.

Semmi se változott. De néhány nap múlva a Péter-Pál erődből a vizsgálati fogságba kísérték át. A galambbugás még ott is a fülemben zugott; de ott emberek közé jutottam és eleget járhattam a szabadban, így hát könnyebben is viseltem sorsomat.

Halottak napja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, november 2.

Ha van bensőséges ünnep, amelyet igazi kegyelettel ül meg minden ember, még az is, akinek lelkét az étellel való nagy viaskodás elkeresítette, akkor a halottak napja az. Ezen a napon, az enyhe, őszi szomorúsággal teljes napon, meglevevén minden emlék, minden mult és virágdiszbe borulnak a temetők.

Tiszta levegőjű, barátságos őszi nap köszöntött ma a fővárosra. A jegenyekkel, olajfákkal szegett csöndes temetői utak megnépesedtek a halottak kegyeletteljes ünnepére. Néma csoportok lepték el a horpadt sirhantokat, a tört keresztet, a művészi kripták birodalmát. Talán az egész város kiinn volt ma a temetőben, az örökálmot alvó kedvesek, az elhunyt szeretettek és a csodált nagyok hantjai mellett. A város utcáin fekete tömegek húzódtak kifelé, kocsik, villamosok zsufolásig telve haladtak a temetők irányában. És az emberekkel együtt megindultak a virágok is. Koszoru mindenütt. A villamoskocsik oldalait színes koszoruk takarták, a könnyű fogatok, a döcögő társaskocsik koszorúkkal voltak tetézve. Mára minden tő a halottaknak termett virágot.

A kerepesi temető előtt, noha három kapu állott nyitva, valósággal életveszélyes volt a tolongás.

A kőfalakon belül szinte illatos volt a levegő a tengersok virágtól. Még a leg gondozatlanabb sirt is díszbe öltöztették mára. A nagyok sírjai, az államiériáké, a politikusoké, az irodalom és a tudomány óriásaié, a székesfőváros tanácsának gondoskodó jóvoltából szintén ünnepi mezt öltöztettek.

A temető.

Kora reggel a temető apró kápolnájában Pallovits Károly, a temető lelkésze misét mondott a sírkövek nyugovó halottak lelkiüdvéért. A közönség nem fért be a kis kápolnába és százan meg százan hallgatták az istentiszteletet a templom előtt, levett kalappal, meghajtott fővel. Már a reggeli órákban ezrek voltak benn s a közönség száma percről-percetre nőtt. A szomorú tömegeből itt-ott zöld táblák emelkedtek ki, melyekről a „csak egy virágszálat“ mozgalom piros betűi könyörögtek adományfelleget a tüdőbetegeknek. A lila pelsőlyekbe csak úgy hullt a pénz.

Tíz óra volt, amikor az első menet fordult be a temető kapuján és attól fogva sorra jöttek a középiskolák, a leányiskolák növendékei, akik elhunyt tanárikaik és irodalmi nagyságok sírját koszorúzták meg.

Kossuth Lajos sírját már tíz órakor egész habéredő födte s a koszorúk hatalmas tömege borította be. Tíz óra után Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter Palla Sándor titkárja kíséretében kereste fel a sírt. A miniszter körülbelül öt perczig imádkozott a sírnál, aztán a következő feliratú koszorút tette le: „Kossuth Ferencz és Lajos — Felejtethetlen halottainknak“.

A Petőfi-család sírját a koszorúk egész áradata borította. A koszorúk között feltűnt egy aranyozott habérszörny, mely valósággal kitűnt a zöld és színes koszorúk tömkelege között. Az Országos Nőképző-Egyesület küldöttsége festületileg vonult ki délelőtt tíz órakor a Petőfi-család sírjához, amelyet özevgy Csiky Kálmáné alelnökne lelkesítő beszéd kíséretében koszorúzott meg.

Ezenkívül Arany János, Munkácsy Mihály, Lotz Károly, báró Eötvös József, Szilágyi Dezső, Szilágyi Sándor, Garay János, Csukásy József, Erkel Ferencz, Fadrusz János, Cziegler Győző, Beöthy Ákos, Vizváry Gyuláné, Reviczky Gyula, Pulszky Ágost, gróf Zichy Jenő, Hezvi Aranka, Zichy Mihály, Bartha

Miklós, Halmos János és Vidor Pál sírjait borították el koszorúkkal.

A csöndes budai temetőket is nagy számban kereste föl a kegyeletes közönség. A krisztinavárosi temetőben különösen a negyvennyolczas honvédek sírját keresték föl sokan. A katonai temetőben pedig a bajtársak megkoszorúzták Alnoch ezredesnek és társainak sírját.

A nádorcsaládnak a királyi vártemplom alatt lévő sírboltját vasárnap reggel megnyitották a nagyközönség előtt. A kriptát valóságos kertté alakították át a margitszigeti kertészeti és az alcuthi virágokból és a komor kriptát, a sulyos szarkofágokat az élő virágok ezrei díszítik. Ma, hétfőn, halottak napján, reggel nyolcz órakor a sírboltban Kanter Károly prelátus, plébános mondott misét, kilencz órakor pedig a vártemplomban volt gyászmise. A főhercegi kripta hétfőn reggel nyolcz órától, déli 12 óráig is nyitva volt a kegyeletes közönség előtt.

A függetlenségi párt kegyelete.

Tizenegy órakor állott Kossuth Lajos délszaki növényekkel pompásan felszített sírja köré, melyen már ott pihent Kossuth Ferencz és Lajos Tódor, a főváros és az egyetemi ifjuság koszorúja, az országos függetlenségi és 48-as párt küldöttsége. Ott voltak: Kossuth Ferencz, Hoitsy Pál, Lovászy Márton, Sággy Gyula, Nagy Dezső, Csizmazia Endre, Malatinszky György, Nemes Bertalan, Sümegei Vilmos, Somogyi Aladár, Hódy Gyula képviselők és még számosan. A párt koszorúját, amelynek nemzetiszínű szalagján „Az országos függetlenségi és 48-as párt — Kossuth Lajos halhatatlan emlékének“ felírás díszlett, Sággy Gyula helyezte el szép beszéd kíséretében. A többi közt ezeket mondta:

Hozzát jövünk, a Haza atyjához, tanulni a hazáért élni és halni tudni. Legyen a te főnkelt szellemed és jellemed kimagasló fensége, hazaszeretted páratlan melege és ragyogó fénye, vezető csillagunk Hazánk ügyeinek intézésénél. Legyen áldott emléked és örökre kitörülhetlen a magyar szívéből és lelkéből, hozzon áldást nemzetedre és béke s áldás lebegjen Hamvaiddon mindörökké!

Irányi Dániel sírjához vonult ezután a függetlenségi párt küldöttsége. Ott Csizmazia Endre mondott a párt nevében szép beszédet.

A függetlenségi és 48-as balpárt nevében Csépany Géza, Pili István és Nagy György képviselők koszorúzták meg Kossuth Lajos sírját. A koszorút Nagy György helyezte el szép beszéd kíséretében. A koszoru szalagjának ez volt a felírása: „Az országos függetlenségi és 48-as balpárt — Kossuth Lajosnak“.

Az ifjuság nagyjainak sírjánál.

Az egyetemi ifjuság reggel 9 órakor gyülekezett az Egyetem-téren és impozáns menetben vonult a temetőbe. Kossuth Lajos sírjánál Frecot István, a Mensa Academica alelnöke mondott beszédet.

Egy eszmét képvisel ő, — mondta — egy eszmét, amely nagy és fenséges, hogy legyen ez a haza független, legyen ez a nemzet szabad. Minden magyar lelkében él ez a gondolat, de senki sem tudta oly erővel, oly hatalmasan megadni annak alakját. Megismerte és átérzte azt a nagy igazságot, hogy a népiölét és a nemzeti nagyság együtt valósítható meg, hogy hű ábránd azoknak elválasztása. És ő ezt a két eszmét: a népszabadságot és a nemzeti függetlenséget ugyszólván megtestesítette. Ezért jövünk mi az ő sírjához, hogy hálát mondjunk tanításáért, önzetlen példájáért. És eljövünk azért, hogy az ő sírjánál újabb biztatást merítsünk. Ma az emlékezetnek nagy napján merítsünk új erőt és tanulságot Kossuth Lajos sírjánál. Legyünk hűek az ő eszméihez, szívós kitartással hársítsuk el megvalósulásuk minden akadályát és dolgozzunk egyenlő lelkesedéssel hazánk függetlenségének kiépítésén és népének boldogításán. Kossuth Lajos áldott emlékének így adózunk méltóan.

Batthyány Lajos fekete drapériával és délszaki növényekkel díszített mauzoleuma előtt Ember Sándor, az Egyetemi Olvasó Kör elnöke beszélt.

Deák Ferencz sírjánál Nagy Dezső, a Joghallgatók Tudományos Egyletének elnöke szónokolt.

Szilágyi Dezső sírját Fejérváry Sándor, Bartha Miklós sírját Kirner Vilmos, Erkel Ferenczét Wagner Károly, Arany Jánosét Tóth László, Vörösmartvét Szász Béla, Pauler Tiva-

darét dr. Hermann József koszorúzták meg. A vértanúk sírjánál Haász Aladár, a Szent Imre Kör elnöke, Szalay László sírjánál Tóth Zoltán, Jókai Mór sírjánál Waczulik László, Garay János hamvai felett Podhradaszky György, Vas Gereben sírhalmán ifj. Móra István beszéltek.

Azonkivül a 48-as idők első áldozatának, Forinyák Gézának sírjánál Sulyok István joghallgató, gróf Vay Lajos sírjánál pedig az Egyetemi Athletikai Club küldöttsége, élén Palotai-Kovács Károly mondtak kegyeletes emlékbeszédet.

Egyesületek gyászünnepe.

Az újjászervezett szociáldemokraták most másodizben keresték fel Kossuth Lajos sírját, amelyet megkoszorúztak. A párt nevében dr. Tarján Mihály mondtott beszédet. Innen a párt tagjai a Petőfi-család sírhelyéhez, majd Táncsics Mihály, Szalay András és Eisele Károly sírjaihoz. Mindegyik sírnál a párt egy tagja beszédet mondott s a sírra koszorút helyeztek.

Az Országos Színészegyesület színiiskolájának növendékei Balassa Jenő igazgató és Vámos Dezső titkár vezetésével vonultak ki a kegyesi-uti temetőbe, ahol a színművészet nagy halottainak sírjaira helyeztek koszorúkat.

A budapesti lengyel egyesület Voronieczky Miczisláv szabadsághős sírhalmát kereste fel, ahol Lukaszkievicz Czechláv titkár mondtott beszédet.

A Birósági Végrehajtók Országos Egyesülete küldöttség útján ez idén is megkoszorúzták néhai jótévőjének, Szilágyi Dezső volt igazságügyminiszternek sírját.

A m. kir. kertészeti tanintézet szintén kegyeletes módon ünnepelte meg Bereczki Máténak, az első magyar pomológusnak emlékezését. Az ünnepély ma délelőtt kilencz órakor folyt le Bereczkinék a tanintézet kertjében levő szobra előtt. Angyal Dezső igazgató, dr. György István, Rerich Béla és az intézeti tanárok jelenlétében. Az ünnepi beszédet Nagy Sándor mondta, Petrányi Ferenc szavalt, míg az ifjusági énekkar hazafias és gyászdalait egészítették ki az ünnepség programját.

Az Országos Magyar Dafaregyesület kegyelettel adózott volt elnöke, Lung György emlékének. Az igazgatóság tagjai testületileg jelentek meg a sírnál, ahol Ulrich József beszédet mondott, majd koszorút helyeztek a sírra. Innen Szentirmay Elemér zeneszerző sírjához vonultak, melyet szintén megkoszorúztak.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat nevében dr. Ambrozovics Dezső titkár és Lesskó János helyettes titkár babérokából és pálmákból font hatalmas koszorút helyeztek el Munkácsy Mihálynak és Lotz Károlynak sírjára és ugyancsak megkoszorúzták Telepy Károly sírját is, aki négy évtizeden át a Társulat egyik oszlopa volt.

Itt még megemlítjük, hogy ritka látványban részesültek azok, akik november elsején délután 5 órakor a Ferencz József-hídon mentek át. Ugyanis a Budafoki-út felől nagyobb társaság vonult a hídra, ahol Hoffer Gáspár fővárosi alkalmazott megható beszéd kíséretében egy parafára erősített koszorút bocsátott a vízre, annak az emlékeztére, hogy a Duna sok ezer embernek a temetője, akiknek még feja sem jutott osztályrészül. Ez a szép megemlékezés a tengerparti lakosoknál általános szokás. Koszorút bocsátanak a tenger vizére, így róván le kegyeletüket azokkal szemben, akik a hullámokban lelték a halálukat.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Kedd, november 3. — Róm. kat.: Malaonius. — Prot.: Opor. — Görög-orosz: okt. 21. Hiláron ap. — Zsidó: March. 6. — A nap két reggel 6 óra 48 perczkor, nyugszik délután 4 óra 58 perczkor. — A hold két d. u. 2 óra 54 perczkor, nyugszik éjjel 11 órakor.

A közoktatásügyi államtitkár 12-2-ig. — A kereskedelmi államtitkár fogad 4 órakor.

Allandó kiállítás a Könyves Kálmán-nál Nagymező-utczai 37-30. Nyitva 9-1-ig. Belépődíj nincs. — Velatque-kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj

1 korona. — Fialat festők kiállítása az Uránia Kigyó-téri szalonjában nyitva 9-1-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiséglára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva. — A Történelmi Képcsarnok nyitva. — A földtani intézet múzeum zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-Múzeum nyitva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva. — A Ráth György múzeum nyitva. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva. — A Nemzeti múzeum könyvtára nyitva. — Az Akadémia könyvtára nyitva. — Az Egyetemi könyvtár nyitva. — A fővárosi könyvtár nyitva. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára téli hónapok alatt november 1-étől február végéig nyitva 9-12-ig, kedden és pénteken 6-8-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva. — A többi múzeumok és nyilvános könyvtárak zárva. — A múzeumok, képtárak, kiállítások és nyilvános könyvtárak rendszerint délelőtt 9 óráig vannak nyitva.

Megmondja, ne mondja?

* * *

Az orvost minduntalan ostromolják a házbeliek, hogy mondja meg, milyen a beteg állapota; csak mondja meg egész bátran, ők erősek lesznek, nem félnek az igazságtól és ha mindjárt a legrettenetesebb katasztrófia hírére is fogják halálni, még az is jobb, mint a mostani bizonytalanság.

A nyíregyházi orvosok megajólták ezek előtt az argumentumok előtt és megmondották egy asszonynak, hogy a férje menthetetlen. Ahogy az asszony meghallotta ezt a hírt, összeesett és meghalt. Persze, ez nem történhetett meg minden izgalom nélkül. A nagybeteg férj valahogy neszét vette a dolognak és rá is akkora hatással volt a hír, hogy nyomban meghalt — valamivel előbb, mint ahogy az orvosok megjósolták.

Hát most kiujul a régi vita, felelnie kell-e az orvosnak olyan kérdésekre, melyek a kezelése alatt levő beteg állapotára vonatkoznak? Akik azt mondják, hogy igen, rendszerint arra gondolnak, hogy bizonyos esetekben a család érdekében — anyagi érdekében! — lehet, hogy tudja, halálán van-e tagja, vagy nincsen. Más argumentum nem igen áll rendelkezésükre.

A másik tábor igen ésszerűen azt mondja, hogy az orvos csak arra feleljen, amit bizonyosan tud. „Bizonyos” — ezt a szót a legtudományosabb értelemben kell alkalmazni. A legnaivabb, az orvosi tudományoktól messze eső is szokott itéleteket mondani: no, ez se viszi ugyan soká, nem adok neki két hetet és elpatkol. S jóslása némelykor bevál. Ez az együgyű jóslás az orvos jóslásától csak fokokban különbözik. Természetesen, ezek a fokok igen megszűre eshetnek egymástól. Míg a laikus ezer jóslása közül csak egy válik be esetleg, addig jó orvos — ez csak példa! — ezer itélete közül kilenczszázkilenczvenkilencz helyesnek bizonyulhat.

Ritka, nagyon ritka esetekről nem szólva, az orvos nem tudja tudományos bizonyossággal megmondani, közel van-e valaki a halálához, vagy sem. Ez a ritka eset — hogy torzítunk — körülbelül az lehet, hogy a nyaktól alá tolt emberről bizonyosan állítható, hogy meghal, ha levágnák a fejét. De a többi millió esetben nincs olyan tudományos, abszolút bizonyossággal működő szerszámuk, amelyek segélyével az ugynevezett halál közellétét jelezhetnék. Ezer és ezer példa bizonyítja, hogy az éterinjekció után, az orvosi tudománynak ez utolsó kelete után, a haldokló fölül és enni kér s azután még jó ideig él.

Szóval, az orvos, általánosságban szólva, nem mondhatja senkire, hogy nemsokára meg fog halni. A józan ész ennél fogva azt diktálja, hogy ne is mondja.

— György görög király Budapesten. György görög király, aki holnap közel egyheti tartózkodásra Bécsbe érkezik, a jövő hét elején, mint Bécsből jelentik, haza indul s utközben Budapesten ki szándékozik szállani. György király, aki inkognito utazik, előreláthatólag egy napot fog a magyar fővárosban eltölteni.

— Lipót király vendégei. A brüsszeli királyi várkastélyba vendégek érkeztek. Az esemény persze élénken foglalkoztatja a belga közvéleményt és a lakosság azt találgatja, hogy a német császárné testvére, Ernő schleswig-holsteini herceg a feleségével, Dorottya szász-koburgi hercegnővel miért látogatott el Brüsszelbe. Az okot nagyjából II. Lipót családi viszonyaival magyarázzák. Tudni való, hogy Dorottya hercegnő unokája a belga királynak és a leánya a jelenleg Mattasich társaságában időző Lujza hercegnőnek. Hyenformán azt következtetik, hogy a királyt ki akarják békíteni a leányával, de hogy ez megtörténjék, azt alig reméli valaki. Azt is emlegetik, hogy az utazásnak egyedül az volt a célja, hogy Lipót megismerhesse unokáját, akít még soha sem látott és aki Stefánia főhercegnő, a mostani Lónyay grófnő leányával örökölni fogja a belga király óriási vagyonát. Egyébként II. Lipót még mindig vígan éli világát Vaughan bárónővel, az egykori büffé-tündérrel és heiven esztendőt túlhaladó kora ellenére is élvezi az élet örömeit. Időnkint feltűnik alakja valamelyik párisi színházban, de nem annyira a nézőtérben, mint inkább a színpalán mögött.

— A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének igazgatósága vasárnap dr. Heltai Ferencz al-elnök elnöklése mellett ülést tartott. Az elnök melegen üdvözölte az első ízben megjelent igazgatósági tagokat, Székely Ferenczet, a Belvárosi Takarékpénztár vezérigazgatóját és dr. Hajdu Miklóst. Fekete Ignác titkár a következő új adományokat jelentette be: Kramer Jakab aranylakodalmá alkalmából 1000 korona, a Pester Lloyd útján 180 korona, a Pesti Napló útján A. P. 2 korona, Bihari Jenő szerkesztő Györből 50 korona. Az igazgatóság hálás köszönetét fejezte ki a jótévő adakozóknak. A Pesti Napló szerkesztőségének tagjai képviseletükre az igazgatóságba Mester Sándor szerkesztőt küldték ki. Az igazgatóság felvette a rendes tagok sorába: Lakatos Sándort (Az Újság), Purjesz Lajost (Egyetértés), Lányi Zsigmondot (Budapesti Tudósító) és Szabó Károlyt (Budapesti Napló), megállapította a következő évi költség-előirányzatot, elhatározta, hogy a tagok között az inézet elhunyt elnöke, Falk Miksa síremlékére gyűjtést indít és segítséget szavazott meg a Bródy Zsigmond alapból.

— Szerényi államtitkár betegsége. Szerényi József kereskedelmi államtitkár, aki a múlt héten influenzában megbetegedett, még mindig ágybanfekvő beteg. Mivel az államtitkár folyton lázas és rekedt, erre a hétre tervezett brassói beszámolóját el kellett halasztania.

— Szalay Imre kitiintetése. A király Szalay Imre miniszteri tanácsosnak, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatójának, s a múzeumok és könyvtárak országos helyettes főfelügyelőjének, négy évtizedre kiterjedő tevékenységeért, s különösen az Erzsébet Királyné Múzeum felállítására körül szerzett érdemeiért, a Ferencz József-rend közpékeresztjét a csillaggal adományozta. A kitiintetésről szóló királyi kézirat a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg.

— A király adománya. A király magánpénztárából a budapesti és gödöllői szegények és szűkölködők részére tizenötezer, illetve hatszáz korona pénzségélyt adományozott.

— Egy államtitkár balesete. Schön államtitkár, mint Berlinből jelentik, a szerzői jogvédelmi értekezlet bankettjén, ahol az értekezlet tagjait akarta felköszönteni, hirtelen rosszul lett. A Lokalanzeiger szerint az államtitkár néhány hétig kénytelen a hivatalos működéstől tartózkodni.

— Gróf Benyovszky Móricz emléktáblája. Országos ünnep lesz november 29-én a nyitrai megyei Verbón. Az ottani polgári iskola tanári kara emléktáblával jelöli meg azt a házat, amelyben a tizenhét század leghíresebb utazója, Madagaszkár egykori királyja, gróf Benyovszky Móricz született. A rendező-bizottság az emléktábla ünnepélyes leleplezésére meghívta az ország számos testületét, valamint közéletünk kiválóságait.

— **Ferdinánd király a küldetéséről.** Henri Des Houx-t, a „Matin“ munkatársát, Ferdinánd bolgár király nemrégiben vendégül látta. A dîner teljesen zártkörű volt és Des Houx az ez alkalommal szerzett benyomásait és tapasztalatait a következőkben írta meg lapjának:

„Ez volt az első vendégség, amelyet Ferdinánd Bulgária függetlenné nyilvánítása után adott. Az intim társaságban a legfőbb hivatalnokok és kormánybírák jelentek meg. A király és tábornokai a jelenlévő francia vendég tiszteletére a becsületrend jelvényét tűzték ki. A dîner után Ferdinánd király bizalmas beszélgetésre vonult vissza velem. A király kezdetben gondosan elkerült minden politikai témát és tudományos és művészi kedvteléseiről beszélgetett. Büszkén elmondta, hogy az a sok gyümölcs és virág, amely királyi asztalán látható volt, mind bolgár földön termett és az ő nevelése. Aztán zoológiai kutatásairól beszélt és főleg arról, hogy mennyire szereti a madarakat. Nagy tisztelője a zenének és örömmel gondol vissza bayreuthi látogatásaira, ahol Wagner Richard géniuszában gyönyörködhetett. Lassan-lassan mégis jövendő czéljairól kezdett beszélni.

— **Értetni kell** — ugymond — azt a missziót, amely itt a Balkánon reám vár. Én teljesen átadtam magamat ennek a népnek, amelynek meghívását 22 évvel ezelőtt elfogadtam. A bolgár népnek bámulatos erényei vannak. Ez a nép józan, dolgos, büszke és féltékenyen őrzi szabadságát és függetlenségét. De most, hogy a bolgár nép végre annyi év múlva lerázta magáról a szolgaság jármát és felszabadult a török iga alól, nem lehet tovább elnézni magába zártságát és elmaradottságát. Ez a nép még nem tanulta meg, hogy a távolba irányítsa tekintetét. A nagy világtól őrési hegyek, a Fekete-tenger és a Duna zárják el. És én itt állok figyelő őrként, akinek szemei állandóan a távoli láthatárt kémlelik. Népem érdekében figyelemmel kísérem a külvilág minden zaját és mozgalmát és közvetítem az idegenek kívánságait és jogos követeléseit. Ilyen módon lehetővé teszem, hogy Bulgária ne maradjon többé elszigetelt.

— **Endrey Gyula nagybeteg.** A hódmezővásárhelyi társadalom Adamovics Döme görög-keleti tanító ötvenedik évfordulóját ünnepelte. Az ünnepségen Endrey Gyula országgyűlési képviselő is megjelent s felköszöntötte az ünnepeket. Mikor délután hazament, az utcán rosszul lett és összeesett. A járőrök felemelték, bevitték egy kapu alá és elhívták a mentőket. Az orvos eret vágott rajta, amitől megkönnyebbült. Ma reggel aztán dr. Genersich egyetemi orvostanár megoperálta. Az operáció sikerült s Endrey most már túl van minden veszélyen.

— **A bombák városából.** Barcelona minden nap rászorul arra, hogy bombák városának nevezessék. A bombák süriin robbannak ott. Legutóbb, mint közöltük, robbant ott akkor is, amikor a spanyol király ott időzött. Tegnap este egy vasedényből készült pokolgép robbant fel. Madridban pedig tegnapelőtt a polgári kormányzó palotájának kapujában egy egész láda dinamitot találtak. Husz csomagban volt elraktározva a gyilkos robbanó anyag.

— **Egy altengernagy halála.** Pott Konstantin nyugalmazott altengernagy tegnap Grácban meghalt. Pott Konstantin sógora volt Szalay Imre miniszteri tanácsosnak, a Nemzeti Múzeum igazgatójának, mert mind a ketten néhai Trefort Ágoston családjából nőültek: a volt miniszter leányait vették el. Pott legutóbbi tényleges alkalmazásában sorhajókapitány volt és az admirális hidrogáfiai intézetének igazgatója, az altengernagy címet akkor kapta, amikor nyugalomba vonult. Szalay Imre ma reggel Grácba utazott a temetésre.

— **A schauburg-lippel uradalom eladása.** Zágrábban ma az a hír terjedt el, hogy Schaumburg-Lippe herceg szlavóniai nagy uradalmát az utóbbi napokban eladták. A vevő, mint mondják, a Franciaországból kiutasított szerzetek egyike. A vételár ötven millió koronát tesz ki.

— **Öngyilkos urlasszony.** Csallós János somogyvári bérlo felesége családi perpatvar miatt a robogó vonat alá vetette magát és meghalt.

— **Nyugalom Prágában.** A mai délelőtt elé nem csekély aggodalommal néztek. Ezután különböző híresztelések nagyon felizgatták a közvéleményt. Erre való tekintettel a legszélesebb körben tette meg a rendőrség az intézkedéseket összeültközések megakadályozására. A rendőrség első sorban ahhoz a bevált eszközhöz folyamodott, hogy a Grabent idejekorán kiüríti és elzárja az összforgalom elől. Az elzárást erős esendörkordonnal eszközölték. A közönség a délelőtti órákban tényleg tömegesen tartott a Graben felé. Miután ez azonban mindenki számára kivétel nélkül el volt zárva, minden tüntetés nélkül távoztak és a Venczel-téren, az Obstgasseban és a Ferdinandstrasseban rendeztek sétát. A németek egyenként és kisebb csapatokban a diákoktól egy hátsó bejáraton át a német otthonba jutottak minden különösebb incidens nélkül. Így a délelőtti nyugodtan folyt le. Nyugodtan folyt le később a délután és az este is.

Késő éjjel jelentik Prágából, hogy a Grabenen ma ismét nagy tüntetést rendeztek a német diákok. Ez alkalommal a diákok és a cseh csöcselék között összeültközésre került a sor. A tüntetésben több tanár és képviselő is részt vett. Egy cseh nő, aki egy német diákra a szavakkal támadt: Te német kutya, a rendőrség letartóztatta.

— **A levegő meghódítása.** Franciaországban Wright aeroplanjáról rövid időre elvonta a figyelmet Henri Farman aeroplanjának egy nevezetes sikere. Henri Farman már régebben készítette repülőgépeit, de csak most szállt fel Cholonban Koison repülő gépgyáros unszolására. A szép idő és a gyöngye keleti szél igen kellemes utazást ígértek. Az aeroplan oly kitünően működött, hogy csakhamar hetven méter magasságra emelkedett. Tizenhét perc múlva Farman Reimsba ért, ahol a katonai gyakorlóterem leszállt. Rheims huszonhét kilométerre van Chalonsól, így tehát az aeroplan óránkénti kilenczvenöt kilométeres sebességgel haladt a levegőben. Az aeroplan leszállásának a hire gyorsan terjedt el az egész városban és az emberek csapatokban vonultak ki az ördögös gép bámulására, de Farman, amilyen gyorsan jött, éppoly gyorsan megint el is tűnt a gépével. Az egész sajtó kivétel nélkül ünnepli Farman, aki a francia aeroplan győzelemhez juttatta. Alapos kiállítás van arra, hogy Wright nem hagyja annyiban a dolgot és igyekszik majd lefőzni Farman. Egy Moarmelon-le Grand-ból érkezett távirat szerint Farmanak állítólag már oda is ítélték a magassági verseny díját.

Chartresből jelentik, hogy Blériot egy rövid kísérlet után délután három óra tájban monoplánjával felszállt és Artenay irányában csakhamar eltűnt a nézők szemei elől.

Friedrichshafenben gróf Zeppelin léghajója ma délután három órakor pompás időben Vera hercegnővel és gróf Zeppelinnel felszállt és legelőször a friedrichshafeni udvari park irányában repült. A Bodensee felett tett háromnegyed órai ut után a léghajó simán kikötött.

— **Müszent a fiumei sztrájk.** Ma délelőtt tizenegy órakor a fiumei sztrájk ügyében ülést tartottak, amelyen a munkások megbízottai bejelentették, hogy a megegyezés a munkaadókkal létrejött. Ennek következtében az ülés elhatározta, hogy a munkát a Whitehead torpedógyárban holnap reggel megkezdik. Az ülésről a sztrájkolók levelet intéztek a torpedógyár igazgatóságához, amelyben a sztrájk megszüntetéséről értesítik. Az igazgatóság megmaradt eredeti álláspontján és Machenzi előmunkást nem bocsátja el a szolgálatból.

— **Katonarabok szükése.** Tegnap éjjel a bécsi helyőrségi fogházból hat katonarab megszökött. Az elmenekült foglyok az első emelet egyik czellájában tartózkodtak. Minden zaj nélkül kitörték az ablak vasrácsozatát, ami nem ment nehezen, mert a nemrég elkészült épület falai még nedvesek. Lehet, hogy a rácsot pusztá kézzel kaparták ki a falból, de az is lehet, hogy kést is használtak hozzá. Az őrszem látta, amikor a rabok sorjában leugráltak az ablakokról és a vasuti töltés felé iramodtak. Az őrszem lár-májára az őrségi csapat legényei a szökevények üldözésére siettek, akik közül a vasuti töltésen el is fogták a két utolsót. A többiek a Friedmann-gassen át szerencsésen tovább menekültek. A kézrekerítésükre intézkedések történtek.

— **Egy vezérőrnagy öngyilkossága.** Zacsch Viktor vezérőrnagy, mint Bécsből jelentik, a landwehrrminisztériumi osztályelnökhelyettes hivatali helyiségében tegnap agyonlőtte magát. Tettének okát nem tudják.

— **A hamburgi ékszerlovajlás.** Megirtuk, hogy Hamburgban, a „Hamburger Hofban“ mintegy félmillió korona értékű ékszer loptak el Wiemann kopenhágai ékszerészről. Most a nagyarányu bűntényről a következőket jelentik: Az értéktárgyakat a tulajdonos nagy barna bőrtárczába helyezve, pénzszekrényben őrizgette, amelyhez csak neki volt kulcsa. A nagy apparátusokkal folyó vizsgálat eddig még csak igen halvány eredménnyel járt. Megállapították, hogy a pénzszekrénynek még egy kulcsa lehetett, mert a lakásban egy törött kulcsdarabot találtak, ami azonban már régebről is származhatott. A károsult ékszerész nem idegen a szállóban. Már harmadszor lakik ottan. A gyanu egy párisi utazó ellen irányul, aki pénteken reggel szállt meg a Hamburger Hofban, de már délután tovább utazott a városból. A hivatalos hatóságok a lopásról értesítették a világ jelentékenyebb városainak rendőrségét, kivált azokét, amelyeknek virágzó ékszerkereskedelmük van, hogy a rabló ne értékesíthesse a zsákmányt.

— **Gondnokság alá helyezett grófnő.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a nyitrai törvényszék Erdődy Mária grófnő 24 éves, róm. kat. galgóczi illetőségű, rottenmünsteri lakost gondnokság alá helyezte.

— **Tíz magyarellenes esperes büntetése.** Az új népoktatási törvény követelése szerint az oláh népiskolákat magyar főlírassal kell ellátni. A nagyhalmagyi járás főszolgabírája, Lovich Gyula, tíz oláh esperest, amiért ezt a követelést nem teljesítették, pénzbüntetéssel sújtotta.

— **Teleautografon.** Érdekes találmányról adnak hírt a francia újságok. A találmány táviról és távbeszélő egyszerre és teleautografon a neve. A Nassesban lakó feltaláló, Berjonneau Pascal azt állítja, hogy gépezete kitünően tudja pótolni bármelyik rendszerű telefont. A készülék körülbelül akkora, mint egy írógép. A feladó is ugyanolyan készüléket használ, mint a felvevő. A gép által továbbított távirat megegyezik a fémpapírosokra erre a célra való tintával írott sűrűgöngyölkkel. A fémpapírost fogóval ellátott hengerre göngyölitik. A felvevő állomáson is megvan ez a henger a hozzája szükséges fogóval. A feladóállomás hengerébe vezető villamosáram eljuttatja a kézirat vonásait a felvevőállomás hengerén levő üres fémpapírosra, amelyre a távirat teljesen az eredeti alakjában íródik rá. Ezt már eddig is el lehetett érni a legújabb rendszerű gépekkel. De az újítás az, hogy a távirat feladásával egyidejűleg a két állomáson levők beszélgethetnek is egymással.

— **Ipar- és munkásbiztosító-törvény.** Az Ipartestületek Országos Szövetsége Gelléri Mór elnökelete alatt választmányi ülést tartott, melyen megállapították a november hó 8. és 9. napjára összehívott országos értekezlet napirendjét. Az értekezletnek legfontosabb tárgya az ipartörvény tervezetének és a munkásbiztosító-törvény által okozott sérelmeknek megbeszélése lesz. Az ülés örvendetes tudomásul vette, hogy eddigelő az előzetes felhívás alapján az ipartestületek nagyobb része, számszerint eddig 228, az értekezleten való megjelenését bejelentette. A választmány a tárgyalási anyag beosztására és az előadók kijelölésére nézve tett elnöki intézkedéseket jóváhagyta és Melkó Bertalan (Budapest), Hubay Károly (Kolozsvár) és Wagner József (Békéscsaba) hozzászólásai után elhatározta, hogy az értekezletre a kereskedelemügyi minisztert, az országgyűlési képviselőket és az összes hazai iparkamarákat meghívja.

— **Az ujonczok esküje.** A budapesti közös hadsergebeli és honvédségi ujonczok eskütétele tegnap volt. Az eskütétel előtt az ujonczok a saját felekezeti templomába mentek istentiszteletre. Istentisztelet volt a budavári helyőrségi templomban, a kőbányai plébánia templomában, a karmelitáknál, a Mária Terézia kaszárnya lovaglő-iskolájában felállított oltár előtt, a honvéd-huszár kaszárnyában rögtönzött oltár előtt, a piliscsabai táborban, a Deák-téri evangélikus templomban és a Kalvin-téri református templomban. Az ujonczok azután a kaszárnyába mentek, ahol letették az esküt.

— **Pusztító tüzvész.** Felsőstubbyán vasárnap éjjel, óriási tüzvész pusztított, mely a község legnagyobb részét elhamvasztotta. A község felső részén keletkező tüzet az erős szél veszedelmes arányokban növelte és rémesen világította be a tűz az egész falut, amelynek éjjeli álmából felvert lakossága fejeszeten tódult az utcára és a nagy veszedelem láttára ki-ki sietett megmenteni, ami menthető. Az otthon lévő férfiak emberfeletti munkával fáradoztak, hogy a tüzet lokalizálják, de víz hiányában minden erőfeszítésük kárbaveszett. A fával és zsuppal fedett házak gyorsan tüzet fogtak s nem volt semmi hatalom, hogy az egyre erősödő vész erejét megtörje. Már a fél falu lángokban állott, amikor a közeli községek tűzoltósága megérkezett. Egyesült erővel fogtak most már a tűz oltásához. Elszántan vették magukat a tűz főfészékére s küzdelmes munka után elértek annyit, hogy a község alsó végét sikerült megmenteniök. Valósággal csodának minősíthető, hogy ember-, de különösen gyermekélet nem lett a tűz martalékkává.

— **A husiparosok küldöttsége Kossuth Ferencz-nél.** A husiparosok országos szövetségének végrehajtó bizottsága ma délelőtt értekezletre gyűlt össze, hogy egyrészt a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényjavaslatba foglalt és a husiparra sérelmes intézkedéseket megvitassa, másrészt pedig a magyar husiparosok országos szervezkedésének módját megállapítsa. Az értekezleten Bittner János, a szövetség elnöke, ismertette a vasárnapi munkaszünetről szóló törvénytervezetet, amelynek megalkotásánál sem mérszáros, sem hentes szakember nem vett részt. Ezért a husipart érintő összes sérelmes rendelkezések dolgában ajánlja egy készítenő memorandumnak Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszterhez való eljuttatását. Reisz Dávid beszéde után Komáromi Sándor, a szövetség főtitkára, felolvasta a memorandumot, melyet a bizottság egyhangulag elfogadott.

A memorandum a szövetség kérelmét a következőkben foglalja össze: 1. A szalámigyártás vasárnap és ünnepnapon megengedhető legyen, úgy mint eddig. 2. Az előállítás és elkészítés kezdő ideje a fővárost illetőleg ne legyen korlátozandó, a vidékre nézve azonban reggeli öt órában állapíttassék meg. Az elárúsítás záróideje egy a hentes-, mint a mérszáros-iparban vasárnap délelőtt tíz óra, vidéken 12 óra legyen, azután pedig egy órai tisztogatási idő adassék, úgy hogy a záróidő voltaképpen 11 óra volna. A munkaszüneti napokban végzett munkáért kárpótlásul szünet egyáltalán nem adható és kéri ennek a kötelezettségnek eltörlését.

A memorandumot Bittner János vezetésével küldöttség adta át Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternek, ki a küldöttséget jóakarattal fogadta és kilátásba helyezte jogos érdekeik és kívánságaiknak teljesítését.

— **Izgató tót káplán.** Tomanek Flórián szepesegyházmegyei káplánt Párvy püspök nemzetiségi agitáció miatt állásától felfüggesztette s utasította, hogy haladéknélkül vonuljon kolostorba. Tomanek a felfüggesztés ellen a római szentszékhöz fordult panaszszal, a tót nemzetiségi papok pedig óvást tettek a püspöknél.

— **A linzi szabók fekete könyve.** Szavahihető forrásból értesülünk, hogy Linzben az ottani szabók is kiadták a fekete könyvüket. Laikus ember azt hinné, hogy ez a könyv nem tartalmaz egyebet, mint névsort. Pedig dehogyan. Olyan ez a könyv, úgy van szerkesztve, mint valami rendőri kötet, mely a gonosztevők arcképét és összes adatait közli. A fekete könyvben is a rosszul, vagy sehogysem fizető kunsaftok nevén kívül ott díszleg arcképük, pontos személyleírásuk; jellemük festésére külön sorok szentelődnek, a legaprólékosabb lélektani árnyalatokig; például, hogy N. N.-nek az a szokása, hogy viccel a szabóval, adja a jó fiut, a barátságost, stb. Vagy az, aki a földbirtokost szokta szinlelni, de anélkül, hogy földbirtoka volna, szintén mesteri tollal van leírva. Ily megjegyzések: „Ravaszblicczelő”, „hivatásos adósságcsináló”, — „Félelmetes hazug fráter”-ek úgy hemzsegnek a könyvben, melynek egyik pikantériája az, hogy tömeges sajtópörre fog anyagot gyűjteni.

— **Postarablók.** Kisenev mellett Chotin közelében eddig még ismeretlen nyolcz rabló megtámadta a postát és 79.700 rubelt rabolt. A kocsi és az egyik kísérő katonát megölték, hármat megsebesítettek.

— **Öngyilkos pártelnök.** Gyömöre Félis, a jász-nagy-kun-szolnokmegyei függetlenségi és 48-as párt elnöke, megyei törvényhatósági biz. tag, október 27-én meriümmal megmérgezte magát és november elsején, négy napi szenvedés után meghalt. Gyömöre a vármegye társadalmi és politikai életében igen előkelő szerepet vitt. A hatvan éves ember felesége halála feletti bánatában mérgezte meg magát. Halála meggyeszerzte általános részvétet kelt. Gyetfen fia, Gyömöre Oszkár orvos gyógyolja.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Rejtelmes gyilkosság történt a múlt héten London egyik zug-szállójában. A kétesherű szálló egyik szobájában holtan találták Pragh Eszter rendőri felügyelet alatt álló szép fiatal leányt. Egy nappal a bestiális tett elkövetése előtt költözött a leány a szállóba. Egy asszony társaságában jött oda, aki lefizette érte több napra a szobáért. A második emeletnek egyik hátsó szobáskájában kapott lakást a leány. Mindjárt beköltözött, becsukta maga mögött a folyosóra nyíló ajtót és többé élve nem is látta senki. Reggel holtan találták az ágyán, nyakán fojtogatás nyomai voltak. A rendőrség kihallgatta a szálloda személyzetét és annyit sikerült megállapítania, hogy éjszaka egy férfi szökött fel a leányhoz. Később pörlekedés, igazított szóváltás zaja hallatszott ki a szobájukból, de nemsokára elcsendesedtek. A férfi hajnal felé távozott, fejét erősen behuzta a kabátja gallérjába, úgy, hogy a portás nem láthatta az arcát. Semmi nyom nem maradt utána, mint egy pár gyümölcsös-zacskó és egy zsebkendő, amelylyel halálra fojtotta áldozatát. Pár esztendő óta már ez a tizedik gyilkosság Londonban, amelyet leányon hajtott végre valami bestiális tettes. A rendőrségnek egy esetben sem sikerült kinyomozni a tettest.

— **Sztrájk.** A vonalzó munkások és munkásnők ma beszüntették a fővárosban a munkát. A sztrájk oka az, hogy a munkások árszabályt nyújtottak be a munkaadókhoz s az árszabálynak azon pontját, amely tiltja a darabszámos munka bevezetését, a munkaadók nem fogadták el.

— **Földmivelő munkások értekezlete Budapesten.** A pestmegyei földmivelő munkások tegnap kerületi értekezletet tartottak Budapesten. Az értekezleten huszonöt községből negyvenöt küldött jelent meg. Az értekezlet elnökül Berényi Pál (Kecskemét), jegyzőül Kaposcs István (Kőbánya) választották meg. Berényi elnöki megnyitása után Takács József külföldi minta után lapszervezetek létesítését ajánlta. Az értekezlet az indítványt elfogadta, majd kimondták, hogy igyekezni fognak a gyári segédmunkásokat is, akik szintén földmivelő munkások, bevonni a szervezkedés keretébe. Hosszabb vita után megállapították a szervezés módjait, megválasztották a szervező bizottságot. Az értekezletet este hat órakor rekesztették be.

— **Rablótámadás Párisban.** Merész rablótámadásnak lett az áldozata tegnapelőtt éjszaka egy párisi idős hölgy. A hetvenkét éves özvegy Dupuisné éjjel után egy mulatóból hazafelé tartott. Mikor a lakásának kapuja elé ért, két férfi megragadta, automobilra kapott vele és a Bois de Boulogne-ra vitte. Ott aztán megfosztották minden ékszerétől és pénzétől. Az öreg nő hajnalig támolygott az utcákon, míg végre ráakadt egy vámőr. A kirabolt asszony arca foltos volt az ütésektől, a füle vérzett, mert a gyémánt függőit erőszakosan ráncigálták ki és az ujjairól a gyűrűk lehuzgálása következtében lehorzsolódott a bőr. Az utóbbi időben minden este eljárt valahová szórakozni, előre haladt kora ellenére is nagyon kaczerül viselkedett és sok ékszert hordott magán, így aztán nem csoda, hogy magára vonta a rablók figyelmét.

— **Gyilkos asszony.** Fiumében vasárnap éjszaka a Rákóczi-huszárhoz címzett koreszmában Kalmár József honvéd-közlegényt a saját oldalfejjével agyonszúrták. A gyilkosságot Benedek Istvánné követte el, akinek az ura és egy Poszoviszi József nevű ember segített, akik a katonát lefogták, hogy az asszony megölhesse. A rendőrség letartóztatta a gyilkosokat.

— **Az automobil alatt.** Vasárnap délután a Baross-utcában egy számozatlan automobil, amelyet dr. Bayer Dezső, az Angyal-gyógyszertár tulajdonosa vezetett, elütötte Feiszt László kilenc éves iskolásfiút, aki súlyosan megsérült. A gyermeket maga dr. Bayer vitte automobilján a sebészeti klinikára. A rendőrség dr. Bayer ellen megindította az eljárást.

— **Katonaszöktetés.** Mulatságos eset történt tegnap a fővárosban, melynek valószínűleg sokan fognak kacagni még ma is. A nyolczvannadodik gyalogezred egyik közvitézét megszőktette a kaszárnyából a felesége, még pedig olyanformán, hogy szoknyát adott rá. A nem mindennapi komédia hőse Soós János iharosi legény, aki, hogy hogy nem, már a katonáskodás előtt feleségül vett a falujában egy szép leányt, Vörös Erzsit. Boldogan éltek, de jött október elseje s be kellett rukkolni. A hitestársak sirva bucsuztak.

A rekruta bevonult a budapesti Nádasdy-kaszárnyába, a menyecske pedig, hogy legalább ne legyen olyan messze, szintén feljött Budapestre és beszőgdött cselédnek. De nem tudott abba belenyugodni, hogy három esztendeig külön éljen az urától, amiért is kieszelte, hogy meg fogja szöktetni. A terve sikerült is. Tegnap este beosont az urához a kaszárnyába, felöltöztette menyecskének, aztán vitte magával. A kapuőr minden fennakadás nélkül kibocsátotta őket, nem is sejtve, hogy az egyik parasztmenyecske — baka.

Az utcán azonban megjárták. Már a dunaparti pályaudvar mellett ballagtak, amikor eléjük toppant Fodor István rendőr. Először csak évődésből szólította meg a két menyecskét, de amikor az egyik nagyon ijedten felelt neki, gyanakodni kezdett, anél is inkább, mert két nagy batyut is cipeltek. A megszőktetett baka holmiját.

A kérdezősködés vége az lett, hogy a menyecskéket a rendőr bevitte az őrszobára. Ott legelőször a batyukat nyitották ki. Az egyikben teljes katonai felszerelést találtak. Most már csakhamar kiderült a turpisság. Az igazi menyecske siránkozva vallott meg mindent. De a sirás hiába való volt. Jött a katonai őrség, Soós Jánost visszabujtatta az egyenruhába és bekísérte a kaszárnyába. A sirdogáló menyecskét szabadon eresztették.

— **Sikkasztó nagykereskedő.** A büntető-törvényszék vizsgálóbírája elfogató-parancsot adott ki Stovasser Gyula parafakereskedő ellen, akinek a Csáki-utca 23. száma alatt volt az üzlete. Stovasser, aki Bécsből származott ide Budapestre, több nagy külföldi céggel állott üzleti összeköttetésben. Az utolsó időben nem tudott kötelezettségeinek eleget tenni, mire sikkasztásra vetemedett. Elkötavetelte a hamburgi Roura és Forgács-cégnél bizonybányba kapott árúját tizenötezer koronáért, aztán megszőkött. A rendőrség keresi.

— **Rablótámadás a fővárosban.** Klein Ferencz irodaszolgát az éjjel a Vérmezőn két suhancz megtámadta. Az egyik 25 évesnek látszott, a másik néhány esztendővel idősebbnek. Orvul estek neki, úgy, hogy mielőtt Klein Ferencz védekezhetett volna, hatalmasan fejbeütötték s összeszurkálták. Amikor eszméletét veszítette, kifosztották. Hetven korona készpénzt, egy ezüst órát és egy közuti bérletjegyet loptak el tőle. Később, hogy visszanyerte eszméletét, azon véresen beállított a főkapitányságra s megtette az ismeretlen rablók ellen a feljelentést. A rendőrség széleskörű nyomozást indított kézrekerítésükre.

— **Automobil-szerencsétlenség.** Sulyos automobil-szerencsétlenség történt a wiesbaden—frankfurti országúton, Erbenheim közelében. Reinhardt wormsi börgyáros automobilja hevesen nekirohant egy országuti hid korlátjának. A bennülők közül két wiesbadeni hölgy szörnyethalt. Reinhardt, a kocsij tulajdonosa, mellkasát zúzta be és egy Trumpler nevű wormsi lakos szintén súlyosan megsebesült. A sofförnek karja törött el.

— **Házasságok.** Schlott Vilmos kir. albiró, tartalékos hadnagy november hó 10-én tartja esküvőjét Szontagh Juliskával, Szontagh Szaniszló ítélőtáblai bíró leányával Alsókubinban.

Scheer Ottó és Hallamássek Olga e hó 8-án délelőtt 11 órakor a II. ker. anyakönyvvezető-ségnél (Szilágyi Dezső-tér 5. szám) tartják esküvőjüket.

Barna Dezső sátoralajhelyi kereskedő eljegyezte Fried Piroskát, Fried Lajos országos képviselő leányát.

Dr. Medvigy Ferenc eljegyezte Szokolay Tamás országgyűlési képviselő leányát, Irént Nagyváradon.

Illés Jenő író az elmúlt héten kötött házasságot Berlinben Klemm Elzával.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műőrárs ékszertelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körut 29. I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Halál a katedrán.** Ma reggel a heidelbergi poliklinikán előadás közben szívszélhűdés következtében meghalt Ziegler Leó egyetemi magántanár 66 éves korában. Ziegler tanár nagy szerepet játszott Heidelberg társadalmi életében. Tizenöt éven át volt a „Heidelberger Tageblatt“ társaságának vezetője. Legutolsó társaságában a halálról elmélkedett és így végezte fejtegetéseit: „Vajha eljönne a te világod, gyors halál!” Az ő halála gyors volt! Családot nem hagyott hátra.

— **Pöldrengés.** Ma reggel hat óra huszonnyolc percztől gyenge távoli földrengést jeleztek a budapesti obszervatórium műszerei. A Wichert-inga legnagyobb kilengése észak-déli irányban öt, keletnyugotiban egy és fél milliméter volt.

— **Egy házaspár tragédiája.** Megrázó eset történt ma reggel Nyiregyházán. Flegmann Lipót a szabócsi hitelbank igazgatója régóta betegeskedett. A felesége önfeláldozóan ápolta s mikor látta, hogy ura állapota mind rosszabbra fordul, kétségbeesetten ostromolta az orvosokat, mondiák meg neki az igazságot. Az orvosok ma reggel végre közölték az aszszonnyal, hogy férje menthetetlen. Flegmanné a hír hallatára szivéhez kapott s szó nélkül összeesett. Szívszélhűdés érte és nyomban meghalt. A szomorú esetről valahogy tudomást szerzett a nagybeteg ember, akire felesége halála olyan megrendítő hatással volt, hogy pár óra múlva ő is kiszenvedett. A tragikus végű házaspárt együtt temetik el.

— **Nemzetközi vasúti tolvajsövetkezet.** Aradon a rendőrség hetekkel ezelőtt letartóztatta Zakariás Seldin román tolvajt, ki mindeddig tagadott, ma azonban töredelmes vallomást tett. Zakariás elmondta vallomásában, hogy egy évvel ezelőtt hét társával Bukarestből indult el nemzetközi vasúti tolvajsövetkezetet alkotva. A társaságban nők is voltak. Beismerte, hogy az év leforgása alatt számos nagy vasúti lopást követtek el. Zakariás megnevezte büntársait is. A vizsgálat folyik.

— **Előadások.** Az újabb tudományos kutatások kimagasló eredményeit akarja nők számára is részben hozzáférhetővé tenni a Magyar Nők Lyceuma, melynek előadási sorozata az 1908—9. évben: 1. Póra Ferencz: A világirodalom remekei. 2. Dr. Bogmár Dénes: Előadások a magyar irodalom köréből. 3. Dr. Laczó Viktor: Bevezetés a bölcséletbe. 4. Dr. Pell Mariska: Az állatok és növények biológiája. 5. Dr. Pell Mariska: Az életfolyamok kémiaja. 6. Stojanovits Darinka: A föld alakulásának elméletei. 7. Weisz Margit: Az elektromosság és alkalmazásai. 8. Weisz Margit: Természettudományos gondolkodás. Az előadások az I. ker. felsőbb leányiskola fizikai termében tartatnak meg, novembertől májusig, heti 1—1 órában. Részvételi díj tárgyaként havi hat korona, négy tárgyon felül havi harmincz korona. Jelentkezéseket elfogad és felvilágosítást ad: Póra Ferencz igazgató I. Vár, felsőbb leányiskola és Weisz Margit V., Lipót-körút 10 sz. Gerő Pension. (Telefonszám 73—16.) — A Társadalomtudományok Szabad Iskolájának (Károly-körút 14., II. em.) jövő heti tanrendje a következő: November 3., kedd, 6—7-ig Péterfi Tibor: A biológia újabb problémái. 7—8-ig Szalay Károly: Buddhizmus és kereszténység. 8—9-ig Lengyel Géza: Művészet és társadalom. November 4., szerda, 7—8-ig Szini Gyula: A modern drámáról. 8—9-ig János Imre: Fizikai alapfogalmak. November 5., csütörtök, 6—8-ig: Buday Dezső: Házasság és eugenetika. 8—9-ig: Kunfi Zsigmond: A vallások élete. — November 6., péntek, 7—8-ig: Madzsar József: Darwin és Lamarck. 8—9-ig Diner-Dénes: József: A proletárok világlátása.

— **Egy fogházigazgató öngyilkossága.** Kinos szeszácziója van ma Bukarestnek. Tegnapielőtt a fogház igazgatója, Baratarm öngyilkosságot követett el hivatalos helyiségében. Erre azonnal vizsgálatot indítottak, mely két napon keresztül tartott. Kiderült, hogy az igazgató éveken keresztül több mint fél millió koronát sikkasztott. Nagy lábon élt és költészes passziói sodorták vesztébe.

— **Szerencsétlenül járt katona.** Schvarda József veszprémi honvédegyes, ki a veszprémi kórházban volt gyógykezelés végett, a kórházban szolgálatot teljesítő ápoló-nővérek halottak napján kiküldték a kórház mellett lévő temetőbe, hogy az apácák síremlékére koszorút helyezzen és a síremléket díszítse fel. Schvarda felmászott a síremlék tetejére, a kereszt azonban, amelybe kapaszkodott, az alapjából kitért és Schvarda azzal együtt oly szerencsétlenül zuhant le, hogy a síremlék vasrácsának két hegyes dándzsája fején és nyakán keresztül szurta. A szerencsétlen honvéd pár perc múlva kiszenvedett.

— **Egy fősolgabíró vadászkalandja.** Gróf Andrássy Géza szadvárosai vadászterületén nagy vadászatok voltak a minapában, amelyeken Gömörmegye legkiválóbb vadászai résztvettek. A meghívottak között volt Nagy Elemér rozsnyói járási fősolgabíró is. A fősolgabíró az utolsó hajításban, amikor más esteledett, a hegyoldalról lefelé törtető fekete tömegben vaddisznót sejtett s rája lőtt. Eltalálta, de nem vaddisznó volt, hanem egy hatalmas egy esztendőcs bocs. A bocs ordítózására hirtelen előugrott az anyamedve s mielőtt a fősolgabíró rálehetett volna, iszonyatos erővel letépte s a védelmére fölemelt balkezét átharapta. Számos vadász, aki a szerencsétlenséget észrevette, célba vette a ritka nagy medvét, amely azonban a puska-golyók elől bocsai után elrohant. A fájdalomtól s nagy vérvesztéstől elalélt fősolgabírót rögtön orvosi ápolás alá vették. Sebláza van ugyan, de azért állapota nem veszedelmes.

— **Gyermek az utazókosárban.** Weilburg ausztriai városkát ritka szenzáció titokszerűsége tartja most izgalomban. Néhány nap előtt a város legelegánsabb szállodája előtt egy utazó fogat állott meg, amelyből egy feltűnő jól öltözött fiatal pár szállott ki. A kocsis hatalmas utazó-kosarat emelt le a bakról és bevitte a szállodába. A vendégek nem szállottak le, hanem kocsiukra ültek újból és azt mondták, hogy nemsokára visszajönnek. Elmúlt egy óra, elmúlt három is, a fiatal pár azonban nem jelentkezett, a vendéglős aggodalmai közben azonban más valaki adott helyettük életjelt magáról. Az utazó-kosárból gyermek-sírás hallatszott. Mit volt mit tennie, felnyitotta a kosarat és most már kisebb meglepetéssel emelte ki a kosárból — a kis gyermeket. Rögtön jelentette az esetet a polgármesternek, aki a kis gyermeket azonnal gondozásba adta egy szegény asszonyhoz. A csecsemőt az asszony tiszta ruhába akarta tenni és evégből levették. Mily nagy volt a meglepetése, amilyen az inge alatt egy selyem erszényt talált, amelyben 20,000 márka volt ezres bankjegyekben. Egy levél is volt hozzá mellékelve, amelyben a szülők arra kérték a megtalálót, hogy nevelje fel a gyermeket és az összeget tartsa meg jutalmul. Most mindenfelé keresik a gondos szülőket.

— **A konstantinápolyi kóbor kutyák.** Konstantinápoly utcáin csapatokban csatangolnak a kóbor kutyák. A török valami vallásos és meghatott gyöngédséggel nézi ezeket a kóborló kutyákat és ez a rokonszenve évszázados vallásos hitben gyökerezik. Maga a Korán is előírja és megvan írva, hogy Mohamed kutyák kíséretében jött be a szent városba. Innen tehát a türelem, amelylyel a török hívő a kutyák garázdálkodását megtűri, sőt táplálékukról is gondoskodik. A nap bizonyos óráiban látható, amint kóbor kutyák egyes házakba betérnek, ahol már várják a kikészített eledellel. Ily körülmények között, a reformerek gondolni sem mernek arra, ami a legalkalmasabb és legegyszerűbb volna, hogy az utcákról a kutyákat egyszerűen kipusztítsák. Felmerült olyan terv, hogy afféle menházat kell szervezni részükre, ahol végelegyengülésig nyugodt zárkositásban élnek le napjaikat. Bármilyen humorosnak látszik ez a terv főleg sem tréfa, mert nem valószínű, hogy a fanatikus hívő máskülönben belenyugodna a reformba. Hallani kellett volna a felzúdulást, ami egy angol vállalkozó ajánlata nyomában támadt, aki meg akarta venni a város összes kutyáit. Persze a börtönök akarta megnyerni azt, amit vesztett a vámon. Most egy külön albizottságnak alkalmas módozat kitalálásán fő a feje.

— **Zsaroló orosz.** Néhány nappal ezelőtt Bécsben egy Oroszországból származó orvosnál megjelent egy ismeretlen ember, aki levelet adott át, amelynek írója felszólította az orvost, hogy a levél átadójának ezer koronát adjon. Az orvos eleinte azt hitte, hogy örült emberrel van dolga s azt kérdezte tőle, tudja-e, hogy letartóztathatja. Az idegen ember erre azt felelte, hogy ezzel nem törődik s hogy ha letartóztatják, barátjai be fogják hajtani az ezer koronát. Az orvos végül lakásából kiutasította az idegent s azt hitte, hogy a dolog ezzel el van intézve. Az orvos október 28-án fenyegető levelet kapott; elvitte a levelet a rendőrségre, amely letartóztatta a levél íróját. A zsaroló a rendőrségen azt vallotta, hogy Kievből való s tagadta, hogy büntársai volnának. A rendőrség folytatta a nyomozást s letartóztatott két orosz embert, Jossze Simont és Szervanzki Sándort, akik már meg is vallották, hogy a zsarolásban részük volt. Jossze letartóztatásánál izgalmas jelenet történt; amikor a rendőrök szobájába beléptek, az ágyában fekvő orosz a párnája alul revolvert vett elő, amelylyel a rendőrökre rá akart löni. Csak hosszas küzdelem után sikerült a kezéből a fegyvert kicsavarni.

— **Katonai rabok tüntetése.** A rennesi katonai fogházban, mint onnan jelentik, tegnap lázadás tört ki. Hetvenkét fogoly csoportosult, a munkás-himnusz énekelte és megfenyegette az őrséget. Erős katonai csapat kiküldésére volt szükség, hogy a rendet ismét helyreállítsa.

— **Gyujtogató elmebeteg szerencsétlensége.** Kákonyi Imre elmebeteg tegnap a törökkanizsai kórházban egy őrizetlen pillanatban szobájából kiszökött, az udvaron lévő szalmakazlat felgyújtotta, a tűzbe ugrott és bennégett.

— **Megvadult lovak.** Sztoics Krisztina hetvenhét éves pancsovai asszonyt a férje beküldte az istállóba, hogy nézze meg, vajon a lovak rendben vannak-e. Közben a lovak megvadultak és az asszonyt agyonrugdosták.

— **Duhaj legények garázdálkodása.** Megdöbbentő hírt jelentenek nekünk Kéz közszégből. Még október 25-én történt, hogy Dipong Ferenczet és családját, akik akkor este egy vendéglőben tartott mulatságra igyekeztek, a falu egyik utcáján megtámadta egy 16—17 főből álló, kaszával és késekkel felfegyverzett csapat, csupa markos legény s inzultálta. Az inzultus során a banda tagjai csaknem agyonverték a Dipong-család tagjait. Dipong Ferenczet késtől eredő hét vágás érte a jobb karján, Braun Lambert, akit nász közelsége köt a családhoz, két mély sebet kapott a fején, Dipong Ferenczné a jobb- és balkarján erős zúzódásokat szenvedett s Dipong Margit, aki boldog menyasszonya Braun Lambertnek, a fején sérült meg. Noha az eset meglehetősen súlyos, amint a hezzánk küldött híradás szól, az illetékes hatóság, amelynek nyomban jelentették a hihetetlen méretű inzultust, még mindig nem intézkedett, hogy ezt a kegyetlenséget megtorolja.

— **Rendőri hírek.** Rablótámadás a Szegényház-utcában. Tegnap több csavargó a Szegényház-utcában megtámadta és kirabolta Handler Béla Ganz-gyári hivatalnokot. A rendőrség ma letartóztatta Indra István és Streit János napszámosokat, mert őket gyanúsítja a rablótámadással. — **Tettenért betörők.** Szombaton este Bronner István kereskedősegéd hazatérve Oriás-utca 6. számú lakására, észrevette, hogy két idegen csomagol a szobában. Lármát csapott, mire a házbéliek elfogták a két embert s átadták a rendőrnök, aki a főkapitányságra kísérte őket. Ott megállapították, hogy az egyik Rhein Lajos villanyszerelő, a másik Dobrádi István szobrász. Mind a kettő rovtó multu betörő. Bronner lakását tolvajkulcsossal nyitották ki.

— **Halálozások.** Szmetanay Mihály, Alsókubin leggazdagabb polgára hetvennyolc éves korában, operáció következtében, ma Teschenben meghalt. Szmetanay aglegény volt és egy millió korona értékű vagyont hagyott hátra.

A magyar szőlészeti irodalomnak gyásza van. Ballay Jenő a Magyar Szőlőszedők Országos Egyesületének titkára, ki a szőlészeti és borászati szakajtónak volt számottevő munkása s aki e téren állás munkáival is feltűnt, október hó 29-én, hosszús betegeskedés után, Nyiregyházán elhunyt. Haláláról a Magyar Szőlőszedők Országos Egyesülete külön gyászjelentést adott ki.

x **Bob-hashajtó a legkíméletesebb, 10 fillér.**

x **Fodor-féle vívőterem a Koronahéreg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vívásra.**

x **Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.**

x **A kék fényvel való kezelést dr. Kaiser bécsi orvos vezette be az orvosi gyógykezelésbe. Hatása a villamos fénysugarak vegyi tulajdonságán alapszik, mely különböző baktériumoktól a létfeltételt megvonta. Ezért a bőr, a csontok és a haj bacilláris megbetegedésénél (bőr-farkas, makacs bőrbetegségek, hajhullás, kopaszság, továbbá a csontok és ízületek tuberkulotikus megbetegedéseinek) alkalmazható. Dr. Kaiser több esetét közöl, melynél kifejezetten tüdővész volt jelen és kék fényre javulás volt elérhető, amennyiben a köpetből a bacillusok eltűntek és a betegek erőbeli állapota gyarapodott. Budapest dr. Hönliz Izsó alkalmazza elektrotherapiai intézetében (Károly-körút 24.) ezt a kényelmes és teljesen fájdalommentes kezelésmódot.**

x **Polgár Sándor orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb hírnévre örvendő cég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legújanyosabb áron, hanem legelőkeltebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál Polgár Sándor orvosi műszergyáros, Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. szám.**

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Sarah—L'Aiglon.** Szomorú, kései őszi melódiákkal telt meg a nézőtér. Hideg, kissé fakó melódiákkal, amelyeket ez a csodás asszony hozott magával az élet messi utjáról. Két kézzel, mosolygó arccal szórta közénk, talán azért is voltak olyan szomorúak. S azt a lázas izgalmat, amelylyel a L'Aiglon elején várták, jöttén talán azért váltotta fel a szomorú csodálkozás: Milyen fiatal még, csoda-asszony. — Hány éves? Havannégy éves. — Aztán újra feléje fordult mindenki. Nadrágos szerepben egy hatvannégy éves asszony. Csodás. Pedig a csoda csak azután kezdődik. Megindult, megindította a csoda-asszony, kissé fáradtan és kissé halk rekedtséggel. Mintha a hangjának meleg aranyérce már az érdességig kopott volna s csak a testének mindent kifejező tartásával, megszokott gesztusainak pontos beállításával volt jelen, ő a régi, a nagy, az imádott Sarah. S jelenetről-jelenetre mindinkább visszafiatalodott. A rugalmasságát, kitoréseinek erejét lassan szerezte vissza, de megkaptuk tőle. Csak amikor nem tudott mértéket tartani ezzel a fiatalságával, csak akkor roppant össze egészen, hirtelen megcsuklott a hangja, szintelen és üres szavu lett, s ezt az ürességet csak még pusztábbá tette a Rostand-versek zuhatagos csengése bugása. De aztán jött egy hosszabb pihenő és Sarah ismét megnőtt. Teljes és egész művészi életének minden emlékét ideadta. Némelyik nagy jelenetében emberfeletti volt. A sirása, ahogyan ezt a sirást megindította, vagy a Sasfiók szárnyaszegettsége megrázóan utólrhetetlen művészettel volt megkonstruálva. Csak épp a melegségnek az a többje hiányzott, amely ezt a művészetet ne csak csodálatossá, hanem a nézőkben is lelki élménynyé avassa, amely a sirást a velesírásig fokozni tudja. És ebben a tekintetben Rostand mindenben stilszerű keretie maradt Sarahnak. A legnagyobb körültekintéssel és számítással beillesztett jelenetek, valami imponálóan hideg biztonsággal megszerkesztett emberi szenvedélyek, amelyek azonban előadás után a maszkkal együtt maradnak ott a színházi ruhatárban. A mai esté közönsége hevülő és felizgatott hangulatu volt s nem egyszer nagyobb tűz lángolt a nézőtérre mint a szinpadon. Sarah tapsockánok hitták a függöny elé, de sok megérdemelt tapsot kapott a többi szereplő is, különösen Guide (Metternich) és Ch. Krausz (Flambeau). (m. j.)

(*) **Medgyaszay Vilma a Nemzeti Színházban.** Medgyaszay Vilma, aki türeményes tehetségét eddig hozzá nem méltó feladatokkal aprózta el, végre eljut oda, ahol már régen szeretttük volna látni. A Nemzeti Színház igazgatója vendégszereplésre lihta meg a művésznőt. Megállapodásuk értelmében Medgyaszay Vilma december 18-án lép fel a Nemzeti Színházban Schnitzler Artur „Szerelmi játék” (Liebele) című darabjában, melyet a berliniek a Vigszínházban mutattak be.

(*) **„A pénz.”** Garvay Andor igazgató hatásvélel szentációk kulturképét eddigi összes előadásain zsufolt nézőtér előtt hozták színre a Vigszínházban. Holnap, kedden, ismét „A pénz” lesz műsoron, a bemutató előadás kitünő szereposztásában.

(*) **Hírek a Nemzeti Színházról.** Holnap, kedden Egressy Gábor emlékének áldoz a Nemzeti Színház. A nagy színművész születésének 100-ik évfordulója lesz ezen a napon és a Nemzeti Színház ünnepi előadást rendez ebből az alkalomból. Az előadást a „Brankovics György” című opera nyitánya vezeti be, majd Mihályfi Károly ünnepi beszéde következik, ezután K. Hegyesi Mari és S. Fái Szeréna szavallata, majd pedig a Nemzeti Színház zenekara és a magy. kir. Operaház énekkara a Himnust adja elő. Végül Hugó Károly „Báró és bankár” című drámáját adják elő, amelynek három főszerepét Paulay Erzs, Gyenes és Pethes fogja játszani. Szerdára, „Francillon”, Dumas színműve van kitzúve P. Márkus Emmával a czimszerepben. Csütörtökön a „Piros bugyelláris” kerül színre, Blaha Lujzával, pénteken pedig a „Machbeth”, amelynek két főszerepét Szacsavay és Jászai Mari fogja játszani. Szombaton lép fel hosszas betegség után először Ujházi Ede a „Konstantin abbé” czimszerepében. Vasárnap délutánra a „Betyár kendője” van kitzúve, estére pedig a „Pry Pál”. Az előbbiben Zsófi szerepét Blaha Lujza fogja játszani, az utóbbiban pedig a czimszerepben Rózsahegyi Kálmán lép fel. Hardy ezredes Ujházi lesz.

(*) **Feld Zsigmond s az Aréna.** Harmincnyévesztendeig állt Feld Zsigmond a városligeti Aréna élén, mint igazgató. Ez idő alatt nemcsak magának szerzett igazi dicsőséget, hanem színházának is. Az ő Arénájában megfordultak a világ legnagyobb művészei és művésznői. Sok kiváló színész is ott kezdte meg pályafutását és ment előre a dicsőség útján. Időközben az eredetileg német muzsatemplom megmagyarosodott s lett a magyarságnak, a magyar kultúrának egyik hajléka. Ez mind Feld Zsigmond igazgatói működése alatt ment végbe, aki most Európának legrégebb színházigazgatója. Tegnap bucsút mondott Feld igazgató a közönségnek, de nem azért, hogy örökre távozzék a színművészet mesgyéjéről, hanem azért, hogy művészi pályájának egyik új állomására induljon. Az Arénát tudvalevően lebontják, hogy új színházat építsenek a régi helyén. Az utolsó előadás tegnap volt, amelyen Feld Zsigmond bucsúztatta az Arénát, de nem önmagát. Ő csak a multért mondott köszönetet az összes tényezőknél, amelyek őt a multban támogatásban részesítették. Köszönetet mondott Széll Kálmánnak, gróf Andrássy Gyulának, gróf Apponyi Albertnek, Bezerédy Viktor és Molnár Viktor államtitkároknak, továbbá a székesfővárosi törvényhatóság bizottság tagjainak, a főváros tanácsának, dr. Fülepp Kálmán főpolgármesternek, dr. Bárczy István polgármesternek, az államrendőrségnek, dr. Boda Dezső főkapitánynak, a székesfővárosi tüzoltóságának s Szerbovszky Szaniszló tüzoltó főparancsnoknak. Beszéde végén hálás köszönetet mondott a fővárosi sajtónak, amely mindenkor jóakaratu támogatásban részesítette személyét és színházát. A közönség szünni nem akaró tapssal és riadó éljenzéssel tüntette ki az érdemes igazgatót. Ma a hajnali órákban történt meg az első csákánycsapás a színházban; lebontják az Arénát. De Feld Zsigmond azért színházigazgató marad. Ugyanakkor, amikor rombol, már épít is. A mult érdemeit a jövődöre is kihatnak s amily támogatást érdemelt és kapott a multban, oly támogatásban fog részesülni a jövőben is minden bizonynyal ugyanazon tényezők részéről, amelyek eddig az érdemet méltatták benne.

(*) **A Royal Orfeumban** tegnap került színre Fakir és Heidelberg új operetteje, a „Csodaszatatorium”, mely mulatságos szövegével és dallamos zenéjével viharos sikert aratott. A szerzők hálás szerepekről gondoskodtak s így a szereplőknek könnyű munkájuk volt, hogy a közönség elismerését kivívják. A szereplők közül kimagaslott Nádor Lilly (Dóra) izig-vevíg szubrette-primadonna, ki ügyesen előadott dalával és grációzus tánczával nyílt színre aratot tepsvihart. Igen valószínű, hogy Nádor Lilly az orfeum szinpadáról nemokára az operette-színház szinpadára kerül, ha nem is nálunk, hát félő, hogy külföldön, kár volna őt elereszteni. Jók voltak még: Mezei Ilonka, Csapó és a komikus Ujvári.

(*) **„Van, — de nincs.”** Martos és Jacobi operetteje, a „Van, — de nincs”, amelynek pénteken volt a bemutató előadása, a szombati második előadásán és a vasárnapi harmadik előadásán is teljesen megtöltötte a Király-Színház nézőtérét. Különösen sok tapsot kap Medgyaszay Vilma, akinek csaknem minden énekszámát többször megismételteti a közönség.

(*) **A Petőfi-ház átalakítása.** A Petőfi-ház újépítési és átalakítási munkálatai serényen folynak. A magyaros jellegű, zsindeletetűtől elcsarnok, melyet a régi Jókai-házhoz hozzáépítettek, már készen is van. E magyaros kapuzat lesz a muzeum főbejárata, mely így két utcára, a Bajza- és a Kmety-utadra keresztelendőre nyílik. Az építés munkáját még ez évben befejezik és még a tél folyamán megkezdik a belső helyiségek berendezését.

(*) **A nemzetközi tárlat.** A Képzőművészeti Társulat téli nemzetközi tárlatának rendezését már megkezdették odakünn, a városligeti Mücsarnokban. Az összes külföldi kollektziók már megérkeztek Budapestre. A palota kiállítási termei ezuttal ismét mind meg fognak telni, de megtelik egészen a tágas szoborcarnok is, mivel a szobrászati rész is igen gazdag. A tárlat e hó 14-én nyílik meg ünnepélyesen gróf Apponyi Albert közoktatási miniszter és gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, a Társulat elnökeinek jelenlétében. A kiállítás megnyitására Budapestre jön Zügel, a nagyhirű állatfestőművész, a fiatal együtt.

(*) **Sarah Bernhardt a „Kamélias hölgy”-ben.** Sarah Bernhardt, aki ma Rostand „Sasfiók”-ját játszta, holnap, kedden lép fel másodszer Dumas népszerű darabjában, „A kamélias hölgy”-ben. A jegyek iránt erre az előadásra is szokatlanul nagy az érdeklődés.

(*) **Mennykőcsapás.** A Vigszínház legközelebbi újdonsága, Xanroff Léon „Mennykőcsapás” című háromfelvonásos bohózata, szombaton, e hó 7-én kerül bemutatásra. Az újdonság főszerepét Hegedűs Gyula játssza, aki már rég adott olyan kacagtató groteszk alakot, mint a minő Alfred, a „Mennykőcsapás” hőse. Mellette a női vezető szerepet, egy vidám kis énekesnőt, Varsányi Irén személyesíti. Főbb szerepet játszanak még: Kiss Irén, Szerényi Zoltán, Tanay Frigyes, Fenyvesi Emil, Tapolczay Dezső és Tihanyi Miklós.

(*) **Egressy Gábor emlékezete.** A nagy színművész, író és szabadsághős születésének századik évfordulóját — mint már megirtuk — nagy ünnepek keretében fogják megülni. Egressy Gábor szülőhelyén, a borsodmegyei Sajólászlófalva községben e hó 8-án emléktáblát helyeznek el a református templomban. Ezzel kapcsolatban az Országos Színészegyesület és a Borsodmiskolczi Közművelődési és Muzeumegyesület a következő ünnepi programot állította össze:

1. A miskolczi egyesült dalárdák éneke. 2. Elnöki megnyitó, tartja: dr. Tarnay Gyula, Borsodmegyei alispánja, a Közművelődési és Muzeum-Egyesület elnöke. 3. Óda. Irta és elmondja: Szuhay Benedek református lelkész. 4. Emlékbeszéd. Tartja: dr. Mitrovics Gyula, felsőbb leányiskolai igazgató. 5. Egressy Gáborról. Szabad előadás. Tartja: dr. Janovics Jenő, a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója. 6. Szózat. Elmondja: Jászai Mari. 7. A miskolczi egyesült dalárdák éneke. Ezután Lászlófalvára vonul az ünneplő közönség, ahol délután fél 4 órakor emléktábla leleplezési ünnepély lesz a református templomban. Ennek az ünnepélynek a műsora a következő: 1. Himnusz. 2. Elnöki megnyitó. Tartja: Ditrői Mór, az Országos Színészegyesület elnöke. 3. Óda. Irta és elmondja: Szuhay Benedek református lelkész. 4. Emlékbeszéd. Tartja: dr. Nagy Ferencz, Miskolczi város főjegyzője. 5. Bárdoss István református lelkész, az egyház nevében átveszi az emléktáblát. 6. Szózat. Éneklő a felsőbb borsodi tanítók dalárdája. — Az ünnepély után az egész társaság visszatér Miskolcra, ahol este fél 8 órakor a városi színházban diszleadás lesz, Jászai Mari és Gyenes László a budapesti Nemzeti Színház tagjai, dr. Janovics Jenő, Szenygyörgyi István és Hidvégi Ernő a kolozsvári Nemzeti Színház tagjainak közreműködésével. A diszleadás műsora: 1. Ünnepi nyitány. Előadja a színházi zenekar. 2. Beköszöntő: dr. Janovics Jenő. 3. Bánk-bán. Katona József szomorujátékának előadása a fenti vendégművészek közreműködésével. Igazgató és rendező: Palágyi Lajos.

(*) **A „Portici néma” Temesvárt.** Krecsányi Ignác kitünő opera-együttese Auber „Portici néma”-ját hozta színre kerekded, élvezetes előadásban. Fenella néma szerepére az áldozatkész igazgató Balogh Sidit, az Operaház primaballerináját szerződtette. A művésznő finoman árnyalt némajátékával általános tetszést aratott. Nem kisebb volt a társulat énekeseinek sikere. Bejczy György, az érezshangu tenorista kitünően diszponálva énekelte Masaniello nehéz partiáját, Rózsa Lajos (Pietro) pedig bársony baritonjával hizelegte be magát a szívekbe. Minkettőt zajos tapsokkal tüntette ki a hálás közönség. Orbán Árpád karmester szokott biztonságával dirigált. A régi opera kétségkívül állandó helyet nyer a temesvári színház műsorán.

(*) **Kecskeméti Színház.** Porzolt Kálmán színműve, „Az asszony” került színre kedden a kecskeméti színházban kitünő előadásban. Csáder Irén a czimszerepben művészi alakítást nyújtott, épp úgy, mint partnere Marházy Miklós igazgató, aki elsőrangú alakítást produkált. Nagyon jó volt Kiss Miklós, Margittai és Uj Kálmán. A cigánybáró szerdai előadása valóságos lázba hozta a zsufolt színház előkelő közönségét. Kerényi Adél (Saffi), G.-Székely René (Czippra) és Kondor Miklós (Barinkay) énekekben és játékokban egyaránt jeleskedtek, a nyílt színen számtalanszor kitapsolták őket. Kiváló és előkelő játékot nyújtott Gulyás, Ferenczy, Tábori, Pásztor Ferike és Pordán. Kitünő előadásban ment a „Kék egér” című bohózat, melyben Kiss Miklós, Margittai és Lippichné arattak kiváló sikert. Mellettük feltétlen dicséret illeti Gulyásné, Verő Ilona, Uj Kálmán és Fenyéri Mór játékát.

(*) **Strausz János özvegye Krammer Terézhez.** Krammer Teréz, az Opera kiváló tagja ez idő szerint a bécsi Strausz-színházban vendégszerepel és esténként a közönség frenetikus tapsai között Strausz 1001. című darabjában a Leila szerepét énekli. Ez alkalomból Strausz János özvegye a következő levelet intézte a művésznőhöz:

Igen tisztelt Asszonyom! Fogadja szívélyes szerencsekívánataimat az elért nagy sikerhez, de egyúttal mélyen érzett hálás köszönetemet azon szeretetteljes odaadásért, melylyel szerepét tanulmányozta és Leilát a közönségnek bemutatta. Fellépéséről mindenütt csak az elragadtatás hangján emlékeznek meg. Igazán boldog, hogy ezt önrel tudathatja az ön hálás Strausz Jánosnéja.

(*) **Felolvasás az Akadémián.** A Magyar Tudományos Akadémia I. osztálya ma este Goldzieher Ignác elnöklésével felolvasó ülést tartott. Elsőnek Szilády Áron „Két glosszák-kodex”-ről címen értekezett. Ismertetett két magyarországi latin glosszák-kodexet, amelyeket nemrég Fejérváry László fedezett fel, s amelyek beszédegységüket tartalmaznak. Az egyik a budapesti Egyetemi könyvtárban van, a másik a németújvári ferenciek könyvtárának tulajdona. Utóbbi Batthyány Boldizsárné volt s általa került a ferenciekhez. Utána Német Géza a „Messalá”-hoz írt elégia szerzőjéről tartott előadást. A tetszéssel fogadott előadás után Dézsi Lajos „Egy iskoladráma a XVII. századból” címen olvasott fel. Végül zárt ülést tartott az osztály, melyen folyó ügyeket tárgyaltak.

(*) **Balla Kálmán,** a pozsonyi színház igazgatója elfogadta előadásra dr. Császár Mihály pozsonyi főreáliskolai tanárnak „Jakab bíró leánya” című daljátékát. A Pozsony múltjából merített tárgyú újdonság íránt nagy az érdeklődés; bemutatója január hó 1-én lesz.

(*) **„A tulsó partról.”** Félix Salten-nek Bécsben és Berlinben nagy sikert aratott és állandóan műsorban lévő három felvonása, „A tulsó partról” szombaton, e hó 7-én kerül bemutatásra a Magyar Színházban Vajda László rendező vezetése mellett. A darabnak pénteken lesz az utolsó főpróbája a sajtó meghívott képviselői előtt.

(*) **A Bessenyei-Kör** vezetősége a f. évadban Buisson Mária, Csillag Teréz, Culp Julia, Eckerdt Laura, G.-Kertész Ella, Marschalkó Rózsi, Medek Anna, Sándor Erzsé, Sz.-Varsányi Irén, Vándor Iván, továbbá a Cseh vonós-négyes, Dienzl Oszkár, Földessy Arnold, Góth Sándor, Hegedüs Gyula, Kerner István, Lányi Ernő, dr. Molnár Géza, Polonyi Elemér, a Société des instrumentes anciens, Vecsey Ferenc és a Filharmonikusok (44-en) közreműködésével öt estét rendez.

(*) **Felolvasás.** Dr. Fényes Samu e hó 3-án, kedden este fél kilenc órákor előadást tart a Magyarországi Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetségében. Vendégeket szívesen látnak.

(*) **Uj idők.** A magyar családok kedvelt lapja, az Uj idők, magas színvonalú tartalommal jelent meg ezen a héten. Lovik Károly folytatja „Vándor-madár” cz. regényét, Gárdonyi Géza „Czeruzajegyzetek”-et közöl, Farkas Pál „A titkos egyesület”, Vándor Iván pedig „A hét ember” című novellát ír. Horváthyé a kaszinóban megoldott problémákról s a színházi hétről számol be. Cikket írtak Gereblye, dr. Szerb Zsigmond és Keve. Verset Endrődi Sándor, Balázs Béla. A képek közt ott találjuk Müllbeck Károly humoros fejlézeit és egész sor aktuális képet a hét eseményeiről. Az Uj idők előfizetési ára 4 korona. Kiadóhivatal VI., Andrassy-ut 10.

(*) **Hangverseny Lányi Géza javára.** Lányi Géza, a nagybeteg dalköltő javára november 12-én az Uránia-Színházban monstre-hangversenyt rendeznek a fővárosi művészek. A hangversenyen Blaha Lujza, Komlóssy Emma, Kápolnai Irén, Pálmai Ilka, Paulay Erzsé, Harmath Ilona, Kornai Berta, Pugin Leona, Rózsahegyi, Szirmai, Tanay, Erdős Richárd, Boross Endre, Dayka Balázs működnek közre. Az est érdekességét említi fogja Koczé Antal, Rácz Laci és Banda Marci. Az Uránia rendes helyarátt erre az alkalomra mérsékelten felemelték. Jegyek özv. Konti Józsefné tőzsdéjében, Andrassy-ut és a rendezőség irodájában, Orient-szálloda naponta 4-től 5 óráig válthatók.

(*) **Thália.** November első keddién, 3-án megismétli a Thália Strindberg tragédiájának, „Az apák” nék előadását. Csütörtökön, november 5-én, a „Kisérteket”-et játsszák harmadszor, Oswald szerepében Tihanyiival, Manders szerepében Doktor Jánossal. Végül 7-én, szombaton újra bemutatja a Tháliának. Három francia darab kerül színre: Henri Becque-nek egy egyfelvonásos, Mirbeau satirája, a „Pénztárca” és egy új Courteline: „Férjes feleség”.

(*) **„A Család”,** Ruttkay György új társadalmi közönyének 2-ik száma rendkívül változatos és érdekes tartalommal jelent meg. „A Család” legújabb számának érdekes közleménye dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár népszerű tanulmánya, Abrányi Emil poétikus Margit dalai, Heltai Jenő és Kálnoki Bedő Béla novellái, dr. Nyári Sándor cikke, Kemény Simon verse, kiváló érdekességei e számnak, mely ezeken kívül művészeti krónikát, különféle rovatot tartalmaz. „A Család” a legolcsóbb magyar folyóirat. Előfizetési ára 5 korona egy évre. Egyes példány ára 20 fillér. Szerkesztősége: VII., Erzsébet-körút 26. szám.

(*) **Az Én Ujságom.** A beállott hosszú téli estén a gyermekeknek a legjobb mesemondója Az Én Ujságom, gyönyörködieti őket, szórakoztatja és szórakoztatva tanítja. Kedves történetekkel, ügyes kis versekkel szolgál az apró emberkének, akik őszinte és nagy szeretettel csüngenek a szaván, meséit tovább álmodják lelkükben és verseit betéve is megtanulják. És e mesékről, apró versekről, kedves rajzokról a magyar írók színe-java gondoskodik, akik kimeríthetetlen kedélylyel írják Az Én Ujságom kis emberkékből álló óriási táborának a kedves olvasmányokat. Hétről-hétre türelmetlenül várják a postát, amely minden héten odateszi asztalukra, mint valami kis virágbokréttát, a szebbnél szebb olvasmányokat. Az Én Ujságom előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fill. Kiadóhivatal: VI., Andrassy-ut 10. Mutaványszám kérésre ingyen.

(*) **Teréz-köruti Kabaret.** Turchányi Olga, a kiváló primadonna, aki az elmúlt héten át betegsége miatt nem játszhatott, vasárnap este óta megint fellép esténként a „Bonbonnierben” és négy új kabaret-számával óriási sikert arat.

(*) **Hangversenyek.** Pick-Steiner Soma, a magyar származású hegedűművész, aki szombaton a Royal-szállóban igen nagy sikerrel hangversenyzett. November 3-án, kedden délután fél öt órákor közreműködik a Művészet és Művelődés Magyar Nők Körének tea-estélyé. A tea-estély a kör vigadóbeli helyiségében lesz s azon vendégeket is szívesen látnak. Arányi Adila hegedűművész hangversenye pénteken, november 6-án lesz a Royal-szálló termében Rónay Ödön dalénekes közreműködésével.

Burrián Károly szász kir. kamaranékes, ki mult héten Bécsben a Musikvereinsaalban szenzációs sikert aratott, budapesti első egyetlen dalestélyét véglegesen szombatra, november 7-ére állapította meg. A kiváló művészek általános kedveltsége, valamint a nagy gondai választott műsor hangversenyét fényes estélyévé avatja és így a jobb jegyek már is elkelték. A még visszamaradt jegyek Molitor Oszkár Euterpe zeneműkereskedésében (Kossuth Lajos-utca 15.) kaphatók.

Dr. Krausz Félix és Krausz Adrienne dalestélye egyike a legérdekesebbeknek ígérkezik e hangverseny-évadban. A művészpár dalestélye szombaton, november 7-én este fél nyolc órákor lesz a Royal-szálló termében.

A II-ik filharmóniai hangverseny hétfőn, november 9-én lesz Krausz Ernő bajor kir. kamaranékes közreműködésével. A zenekar először adja elő Berlioz „Franc-juges” nyitányát és feleveníti Bloch már régebben előadott vonós szvitjét, mely annakidején nagy sikert aratott. — Bevezető szám Beethoven VII. szimfóniája. — A Filharmóniai Társaság elhatározta, hogy mindazon hangversenyek előtt, melyekre az összes jegyek elkelték, nyilvános főpróbát tart, amennyiben azt egyéb körülmények s különösen az operai szolgálat is lehetővé teszik. Ezen próbákon ugyanazon műsort játsszák, mint a hangversenyen, de vendégművész nélkül, rendkívül népszerű helyárok mellett. Az első ilyen főpróba most vasárnap, november 8-án, délelőtt 11 órákor lesz s a jegyeket szintén a Méry Béla czég (Andrassy-ut 12.) árusítja. A legmagasabb ár 3 korona.

Páthy Ilonka zongoraművész, aki a legutóbbi bécsi zongoraestélyén fényes sikert aratott, november hó 10-én, kedden a Royal-szálló termében zongoraestélyt rendez gazdag műsorral. Jegyek a Harmónia zenemű- és zongorakereskedésben kaphatók.

Kemény-Kladivko-Szeremi-Schiffer vonós-négyes első kamaracstélye csütörtökön, november 12-én este fél nyolc órákor lesz a Royal-szálló termében Piolay Ilona énekesnő közreműködésével.

Dr. Lulik Tony, aki legutóbb Berlinben nagy sikert ért el dalai előadásával, szerdán, november 11-én Ötvösné Mikolasek Poldy zongoraművész közreműködésével tartja meg dalestélyét a Royal-szálló termében.

Svårdström Valborg, aki jövőre nagyobb körútra indul Angolországba és 1909/1910-ik évben Amerikában lesz, az idén egyetlen dalestélyt rendez pénteken, november 13-án a Royal-szálló termében. Jegyek a Harmónia zenemű- és zongorakereskedésben kaphatók.

Bossi Enrico, a világhírű olasz orgonaművész, ki a tavalyi rendkívüli filharmónikus hangversenyen óriási sikere révén általánosan népszerűvé vált, szombaton, november 14-én tartja első szol-

orgonaestélyét, melyre általános az érdeklődés. Jegyek már igen csekély számban Molitor Oszkár Europe zeneműkereskedésében (Kossuth-Lajos-utca 15.) kaphatók.

Hagerman Worthington E. dalénekes vasárnap, november 15-én a Royal-teremben rendezi hangversenyét és Brahms, Schumann, Schubert, Wolf, Hubay stb. dalokat fog előadni. Jegyek a Harmonia zeneműkereskedésben (Váci-ut 20.) kaphatók.

Brüsszeli vonós-négyes hétfőn, november 16-án jön Budapestre. Ezuttal Márkus Lily, a külföldön is nagyrabecsült magyar zongoraművész fog közreműködni Brahms F-moll zongora-estélyében. Jegyek ezen hangversenyre mátol kezdve már kaphatók. Általános kívánságra azonban a brüsszeli-cseh vonós és Marteau-Dohnányi-Becker-trio 5 estélyére szóló vegyes bérlet jövő szombatig meghosszabbított.

Salzer Marczel, az ismert humorista tavaly óta, midőn először járt Budapesten, páratlan humoru és satirikus felolvasásaival megneveltette a félvilágot. Salzer az idén november hó 16-án tartja önálló felolvasó-estélyét a Royal-teremben egészen új változatos műsorral. A belépő-jegyek ára 10, 6, 4 és 2 korona. Kaphatók Molitor Oszkár Euterpe zeneműkereskedésében (Kossuth Lajos-utca 15.).

Róna Józsefné, Keményffy Gizella opera- és dalénekesnő november 17-én tartja dalestélyét a Royal-szálló termében.

Burmester Villy hegedűművész egyetlen hangversenyében, mely szerdán, november 18-án lesz a Vigadó nagytermében, egy egészen új műsort fog bemutatni. Jegyek a Harmonia zeneműkereskedésben (Váci-utca 20.) kaphatók.

Gebhardt Elena szász kir. kamaranékesnő csütörtökön, november 19-én rendezi első dalestélyét Budapesten. A most 25 éves, roppant rokonszenves művésznőt Nikisch Arúr léptette fel először öt év előtt egy lipcei Gewandhaus-hangversenyen. Gebhardt k. a. azonnal oly óriási sikert aratott, hogy azóta a világhírű karnagy majdnem minden dalestélyén maga kíséri őt zongorán.

Dr. Szántó Dezső zongoraművész pénteken, november 20-án tartja meg zongoraestélyét a Royal-teremben.

Heinemann Sándor kamaranékes, a jelenkor legkiválóbb balladaénekes szerdán, november 25-én történelmi hangversenyt rendez a Royalban, amely alkalomkor rendkívül érdekes ciklusban adja elő a ballada legértékesebb termékeit történelmi sorozatban 1750 óta. Jegyek Colbertson, Brüsszszeliek, Gerhardt és Heinemannhoz Méry Bélánál kaphatók.

A Hubay-Popper első trióestély kedden, november 17-én este fél nyolc órákor lesz a Royal-szálló termében Dohnányi Ernő zongoraművész közreműködésével.

FŐVÁROS.

(*) **A plurális választójog.** A régi negyvenötös bizottság helyett alakított kerületközi bizottság ma tartott ülésén egyhangulag abban állapodtak meg, hogy a plurális választójog ellen tiltakozó indítvány dolgában Heltai Ferencnek napirendre térv indítványát fogadják el. Az értekezleten megjelentek az I. kerületből Szebeny Antal, a II. kerületből Németh Imre, Rupp Zsigmond és Neuschlosz Kornél, a IV. kerületből Preyer Hugó és Hahóthy Sándor, az V. kerületből Glücksthal Samu és Bródy Samu, a VII. kerületből Ehrlich G. Gusztáv, báró Csetei Herczog Péter, Morzsányi Károly és Márkus József, a VIII. kerületből Hüvös József, Heltai Ferenc és Simonovics Béla. A III., IX. és X. kerület nem volt képviselve. Ezzel a megállapodással szemben a szabad polgári párt bele akar menni a Pető-féle indítvány sürgős tárgyalásába s azt az indítványt kívánja tenni, mondja ki a közgyűlés, hogy bizik a belügy-miniszterben, hogy olyan választójogi törvényjavaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni, amely biztosítja a haladást s a magyar nemzeti állam fenmaradását.

(A házasságon kívül született gyermek. A belügyminiszter tegnap igen érdekes elvi jelentőségű határozatot küldött a székesfőváros tanácsához a házasságon kívül született gyermek anyai nagyszüleinek tartási kötelezettsége ügyében. A főváros tanácsa ugyanis fölterjesztést intézett a belügyminiszterhez, kérve egy előfordult esetben való döntését. Az elvi jelentőségű határozat így szól:

A házasságon kívül született gyermeknek az anyja, valamint anyjának a szülői a tartás-költségekhez való hozzájárulásra kötelezhető. Mert a házasságon kívül született gyermek, a vérszerinti leszármazás tényénél fogva, anyjával és anyjának felmenőivel épp oly vérségi összeköttetésben, épp oly rokonságban van, mint a törvényes gyermek; ezért a vérségen alapuló jogok anyjának a szüleiével szemben őt is megilletik és így tőlük tartást is követelhet. Ez az elv jut kifejezésre abban az állandó bírói gyakorlatban, amely a házasságon kívül született gyermeknek öröklési jogát az anyjával szemben is elismeri. De ezt megerősíti az 1898. évi XXI. törvényzikk is, amely a nagyszülőket az unokáikért minden különböztetés nélkül, tehát a házasságon kívül született unokáikért is kötelezi betegápolási költség viselésére. Értesíti a miniszter a székesfőváros hatóságát, hogy az anyának, illetőleg az anya szüleinek a tartásdíjban való marasztalására az elsőfokú gyámhatóság illetékes.

(Kávésok a sütemény-rendelet ellen. A fővárosi kávéipartársulat sérelmesnek és sok kellemetlenséget okozóknak tartja a tavasszal életbeléptetett új süítőszabályrendeletnek azt a rendelkezését, hogy a kávéházakban nem szabad a süteményt egy kosárban az asztalra tenni, hanem minden vendégnek annyit kell adni, amennyit kér. Az ipartestület arra kérte a tanácsot, hogy a szabályrendeletnek ezt az intézkedését helyezze hatályon kívül s legfeljebb azt rendelje el, hogy a kávék figyelemzető táblát legyenek kötelesek elhelyezni a sütemények fogdosása ellen. A tanács áttette a kérvényt az előjáróságokhoz, akik mai értekezletükön tárgyalták az ügyet. A délután 4 órakor Hanvay Sándor elnöke alatt tartott értekelet kimondta, hogy a tanácsnak azt javasolja, utasítsa el az ipartestület kérelmét. Egyben kimondták, hogy a jövőben szigorúan ellenőrzik a kávéházakat, hogy a szabályrendeletet pontosan betartják-e.

(Megszűnt a kolera. Az előjárók ma tartott értekezlete tudomásul vette a tanácsnak azt a rendelkezését, hogy a kolera-veszedelem idejére kirendelt inspekciót, tekintettel arra, hogy a járvány Oroszországban is megszűnt s az időjárás is hidegre fordult, megszüntette.

(A napközi otthonok. A napközi otthonokat az idén is megnyitják. A tanács ma felhívta az iskolagazdákat, jelentsék be, hány gyermek van az iskolájukban, akinek szüksége van a napközi otthonban való gondozásra.

(A hamisított élelmiszer-cikkek. A belügyminiszter tudvalevőleg elrendelte, hogy élelmiszercikkek festése, még ártatlan szerekkel is, tilos, ha ez a közönség tévedésbe ejtésére alkalmas. Kimondta a miniszter azt is, hogy élelmiszercikket hamis néven forgalomba hozni tilos van. A kerületi előjáróságok a miniszter rendelete alapján több pálinkagyárost megbüntettek, mert a rumot festették s hamis néven bocsátották forgalomba. A tanács azonban mindannyiszor megsemmisítette az előjárósági határozatot s a vádlottakat felmentette. A pálinkamérők ipartársulata erre a tanácsot egy beadványban arra kérte, hogy utasítsa az előjáróságokat, ne zaklassák őket folytonos bírságolással. A tanács a beadványt áttette az előjárókhöz, akik mai értekezletükön annak a nézetnek adtak kifejezést, hogy az előjárókat bírói működésükben a tanácsnak sincs joga utasításokkal ellátni. Ha az ipartársulatnak a bírságolás nem tetszik, forduljon memorandummal a miniszterhez s fejtsse ki előtte a sérelmeit.

(Uj óvóiskola. A tanács elhatározta, hogy november 15-én a Páva-utca 2. számú házban és a Labancz-uton új óvóiskolát nyit. A beírást november nyolczadikán kezdik meg.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Első nap. —

Holnap kezdődik Bécsben a négynapos novemberi meeting, mely — mint előre is megírtuk — sportszempontról nem ígérkezik nagyon vonzóknak, mert az egész meetingen jóformán nem szerepel nagyobb díj, csak kisebb versenyek vannak. Az első nap programja is csupa eladó-verseny és handicap, melyek közül a főszámot az 5000 koronával dotált 1600 méter távolságu Prater-handicap képezi, melyre igen nagy mezőnynek van még indulási joga. Ezek közül fölemlítésre méltók Herr Göd, Academie, Beeskereki, Duhaj, Mulass, Mutabur. A nyertőt is köztük keressük, még pedig a Henckel-Memorialban mutatott szép formája után Herr Gödnek adjuk az első chance-ot Duhaj és Mulass előtt. A napot megnyitó Nyeretlen kétvések versenyében szintén jó társaság találkozhat egymással. Legtöbb esélylyel Kamsin, Bellerophon és Aveline állnak a start-hoz. A Handicapban pedig Floridsdorf, Peugot, Kondor, Pagony, Thames, Capt. Jack azok a lovak, melyeknek győzeimi esélyeik vannak. Szoros számítás után Kondornak kell adnunk az elsőséget Thames és Pagony előtt.

Jelöltjeink:

- I. Aveline - Kamsin - Bellerophon
- II. Katz im Sack - Talanda
- III. Herr Göd - Duhaj - Mulass
- IV. Fokos - Boncompagno - Isnardie
- V. Kondor - Thames - Pagony
- VI. Mimosa - Rodostó
- VII. Heimlich - Juvenal - Beeskereki

A magyar-osztrák mérkőzés.

Budapest, november 2.

A szövetségek válogatott csapatainak tizenegyedik mérkőzését óriási közönség nézte végig a millenáris versenypályán. Nagyjelentőségű volt reánk ez a mérkőzés, mert hiszen tavaszi csufos vereségünkért (4:0) revancheot kellett vennünk, még pedig egy olyan csapattal szemben, a melyik tényleg a legjobb tizenegyből állott. A mi csapatunk tagjainak összeválogatása is sikerült, bár a balszáron nélkülöztük Borbást, kinek klasszikus stílusa összes csatárainké fölött áll.

A mérkőzés valóban magas nivón állott és oly fair lefolyású volt, mint a milyent ritkán látunk.

Nemzetközi bíró vezette a mérkőzést, a lipcsei Riró Konrád, aki azonban meglehetősen gyengének és határozatlannak bizonyult. Szereplése meglepetést és főleg bosszankodást keltett, mert hiszen az ilyen nagyjelentőségű mérkőzésre a legkiválóbb bírák közül kellene választani. A bosszankodás azonban csakhamar derűltégre vált, mert a tisztelt lipcsei ur tévedésből került hozzánk. Az osztrák szövetség ugyanis az elismert, kiváló német bírora, Riró Henrikre gondolt, midőn a német szövetséghez fordult, de tévedésből Riró Konrádot írt.

A mérkőzés a magyar csapat fényes győzelmével végződött, 5:3 eredménnyel.

Kezdetben a bécsiek támadnak, de csakhamar a mieink kerülnek az ellenfél kapuja elé, hol korner árán mentenek az osztrákok, de a labda a kapus kezébe kerül, kivédés közben a kapuba lép és ezzel megszereztük a vezető goalt. A tizenkettedik percben azonban a bécsiek kiegyenlítik az eredményt, egy védhető lövéssel. Második goalunkat Krempeles lövi be, de a huszonnegyedik percben ismét kiegyenlítik a bécsiek. A félidő vége felé Schlosser goalba fejeli a félidő harmadik goalját. Az első félidőben csapatunk nagy lendülettel játszott és igen szép kombinációkkal dolgozott. — A második félidőben már igen szépen érvényesültek ellenfeleink is. Ebben még két goalt lőttünk, a 19. és 27. perc-

ben. A bécsiek harmadik goaljukat Fischera révén szerzték meg. Az eddigi tizenegy szövetségi mérkőzés közül a magyarok ötöt nyertek, eldöntetlen pedig egy volt. Adtunk 25 goalt, kaptunk 28-at.

(Évzáró atlétikai viadal. A Magyar Athletikai Club vasárnapi évzáró viadala, mely nagyobbára handicap-számokból állott, szépen sikerült és a megszokott kitünő rendezésben folyt le. — A súlydobásban Mudin Imre (MAC.) rekordját megjavította, még pedig utolsó dobásával, mely előtt még csak második helyen szerepelt. Meglepetést keltett a MTK. győzelme a csapatversenyben. A részletes eredmények a következők:

I. 100 yardos síkfutás. I. előfutam. 1. Wagner Károly (MAC.) 7.5 m. előny, 10.8 mp. 2. Holics Ödön (MTK.) 4.5 m. e. II. előfutam. 1. Brandl Béla (BAK.) 7.5 m. e. 10.8 mp. 2. Jankovich István (MAC.) 3 m. e. III. előfutam. 1. Kulcsár György (MAC.) 7.5 m. e. 12.8 mp. IV. előfutam. 1. Rác Vilmos (BEAC.) 12.4 mp. 3.5 m. e. I. középfutam. 1. Wagner K., 2. Holics Ö. 11 mp. II. középfutam. 1. Rác V. 10.4 mp. 2. Brandl B. Döntő. 1. Rác V. (BEAC.) 10.2 mp. 2. Brand B. (BAK.) 7.5 m. e. 3. Holics Ö. (MTK.). 4. Wagner K. (MAC.) 7.5 m. e. Küzdelem után fél méterrel nyerve. 10 induló.

II. 220 yardos síkfutás junior. 1. Szakolezay Ervin (MAC.) 25.2 mp. 2. Brandl Béla (BAK.). 3. Steinbeisz Jenő (MTK.). Könnyen 6 méterrel nyerve. 11 induló.

III. Svédgerely-handicap. 1. Boros Béla (MAC.) 52.20 m., 15 m. e. 2. Wagner Károly (MAC.) 49.27 m., 8 m. e. 3. Krecsmery Zsigmond (KEAC.) 49.24 m., 11 méter előny. 4. Mudin Imre (MAC.) 48.45 m., 1 m. e. 13 induló.

IV. Magasugrás handicap. 1. Mudin Imre (MAC.) 179 czm., 20 czm. e. 2. Poór Iván (BEAC.) 176 czm., 22 czm. e. 3. Marsovszky Gyula (MAC.) 173 czm., 24 czm. e. 4. Wardener István br. skr. 172 czm. 9 induló.

V. 1/2 ang. mfd. síkiütés hatos csapatoknak. 1. MTK. csapata (Lovas, Karai, Bán K., Bán J., Goldmann, Kun, Hoffer) 34 pont. 2. MAC. (Vangel, Veres S., Auerbach, Szakolezay, Merényi, Makó, Marsovszky) 43 pont. Egyénileg. 1. Auerbach J. (MAC.) 2 pont 10.6 mp. 2. Lovas A. (MTK.). 3. Veres S. (MAC.). Könnyen, nyolcz méterrel első, kettővel harmadik.

VI. Súlydobás. 1. Mudin Imre (MAC.) 13.22 m. (Országos rekord!) 2. Schiller R. (BBTE.) 12.55 m. 3. Horvátovcis L. (MAC.) 11.48 m. 4. induló. Hatodik dobásig Schiller vezet 12.55-el.

VII. 300 yardos síkiütés. Rekordjavítás esetén dr. Wetzel György tiszteletdíja. 1. Simon Pál (MAC.) 33.6 mp. 2. Wiesner Frigyes (BEAC.). Wiesner kapja a belső pályát, de 30 m. után már Simon vezet és megszerzi a belső pályát. Az egyenesbe fordulás előtt Wiesner 2 m.-rel van hátrább. A cél előtt 60 m.-nél már majdnem egy vonalban vannak, de itt jött Simon végspörtje és ismét előre tört. Két és fél méterrel nyerve.

VIII. Rudugrás. 1. Szathmáry Kálmán (MAC.) 302 czm. 2. Wagner K. (MAC.) 280 czm. Szathmáry a 326 czm.-t háromszor leverte.

IX. 3 ang. mfd. síkfutás. 1. Goldfahn Mihály (BEAC.) 300 m. e. 16 p. 15 mp. 2. Lovas A. (MTK.) skr. 3 Pásztor F. (Typ. SC.) 379 m. Biztosan 40 méterrel nyerve, 20 méterrel harmadik.

X. Görög diszkoszvetés. 1. Mudin István (MAC.) 32.46 m. 2. Mudin Imre (MAC.) 31.27 m. 3. Horvátovcis F. (MAC.) 26.60 m. 4. induló.

(A MASz. döntése a MTK.—F9C. viszályban. A Magyar Athletikai Szövetség szombaton este tartott ülésén foglalkozott a Budapest székesfőváros vándordíjért a MTK. és FTC. között felmerült viszálykodás ügyével. A szakosztály kimondta, hogy a FTC. szabály- és jogszerűen járt el, amidőn a MTK. nevezéseit visszautasította; viszont azonban az ilyen legvégső és legerősebb eszközök, a nevezési visszautasítás, használatát helyteleníti és elítéli.

(A Budapesti Korcsolyázó Egylet vasárnap tartotta a nagy jégpálya csarnokában XXXIX-ik évi rendes közgyűlését. A gyűlésen, amelyet Benke Gyula elnök vezetett, a választmányi törzstagok nagy számmal jelentek meg. Az előterjesztett évi jelentés szerint az elmúlt egy évi legfontosabb eseménye az, hogy a székesfőváros törvényhatóságának hozzájárulásával befejezték a városligeti tó betonozási munkálatait. A főváros meghosszabbította a csarnok és tóhasználati szerződést ötven évre, 1958. évi május

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbajosoknak és székesfővárosban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
3-8 óra alatt tel.
jeszen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér.
nagy üveg 60 fillér.

hó 31-ig és magára vállalta a tő betonozásával járó 334.728 korona 90 filléres költség felerészét. Az összeget az egyesület előlegezi a fővárosnak s ez olyképen téríti meg az összeget, hogy annak letörlesztéséig lemond a bruttó részesedés fejében neki járó összeg feléről. Az egyesület hőmészto csatornát létesített, a csatornát a Rákos vize fogja táplálni. A munkálatokkal azért sietett az egyesület, hogy teljesen elkészüljön negyven éves jubileumának megünneplésére. Az ünnepséget a tél folyamán rendezik. Előkészítésére bizottságot küldtek ki, amelynek Benke Gyula igazgató vezetésével Földváry Tibor, Kertész Nándor, Kertész Tódor és dr. Márkus Jenő a tagjai. Az ünnepel egyidejűleg rendezik az Európa bajnoksági versenyeket és a Nemzetközi Korcsolyázó Szövetség hólygbajnoksági versenyét. Az eddigi megállapodások szerint kedvező időjárás esetén a jubiláris ünnepségek január 23-án és 24-én lesznek. Az egyesület reméli, hogy azokra a külföldi társaságok elkötelezői s Európa legjobb korcsolyázói valamennyien megjelennek. Az egyesületnek összesen 8870 tagja van. A kölcsönkötvények kibocsátása folytán az évdíjas tagok száma előreláthatóan néhány éven át nem fog szaporodni, sőt az sem lehetetlen, hogy az évdíjas tagok számában a tagsági díjak emelkedése folytán visszaesés következzen be. A várható visszaesésre a kölcsönkötvények a sorsolási tervnek megállapításánál tekintettel voltak. A jelentést és a zárószámadásokat tudomásul vették, megadták a vezetőségnek a fölmentést, azután a választásokat ejtették meg. A választmányból három évi működési idejűk lejártával kilépett tagokat újból megválasztották. Ezek: dr. Brill Ignác, dr. Küffer Béla, Lukovits István, dr. Márkus Jenő, Maurer Mór, Püspöky Emil, Schulek János, Szandtner Gyula, dr. Szent-Györgyi Imre és Zsigmondy Géza.

() Külföldi football-eredmények. Bécsben: WAC.—Grazer ASC. 4:2 (2:0). — Germania—Cricketer 3:1 (2:0). — Vienna—Floridsdorf 4:2 (3:2). — Viktoria—Rapid 2:1.

EGYESÜLETEK.

(—) A Tulipánszövetség akciója. A Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület által alapított művirágkészítő tanfolyam (VII., Dob-utca 85. szám alatti elemi iskolában), amely sok budapesti családnak nyújt kegyet, művirágból készített koszorúkat állít elő. A Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület azzal a kérelemmel fordul a nagyközönséghez, hogy a csinos művirágkoszorúk megvásárlásával mozgósítsa a tanfolyam életképességét.

(—) A Székely Egyesület ez évi rendes közgyűlését december 5-én délután 5 órakor tartja meg Budapesten, a Rottenbiller-utcai polgári finiskola tanácskozó-termében (Rottenbiller-utca 37/4.) A gyűlés tárgyai: 1. Titkári jelentés az egyesület ez évi működéséről. 2. Jelentés az 1907. évi pénztári számadásról; a pénztár jelenlegi állapotáról, s az 1909. évi költségvetés megállapítása. 3. Elnök, alelnökök, központi és vidéki választmányi tagok választása.

(—) A vendéglősök tanoncziskolája. A budapesti szállodások, vendéglősök és korezmárosok ipartársulata Gundel János elnök vezetésével ma küldött-ségileg tisztelgett Glück Frigyesnél abból az alkalmából, hogy az ipartársulati szakirányú tanoncziskola elnökségéről lemondott. A küldöttség, amelynek Stadler Károly, Malosik Antal, Müller Antal, Palkovics Ede, Kommer Ferenc, Petánovits József, Pelzmann Ferenc szállodások, F. Kiss Lajos titkár, Walter Károly és Száva János fővárosi iskolaigazgatók voltak a tagjai, művészi kivitelű emlékiratot nyújtott át Glück Frigyesnek. Glück Erős János szép bucsubeszédet intézett a távozó elnökhöz, aki szállodai és vendéglősiparunkat európai nivóra emelte s akinek törekvését tizenkét vendéglős-inasiskola jelzi. Glück Frigyes meghatóttan mondott köszönetet a nem várt ovációért s kijelentette, hogy bár a tanoncziskolák vezetésétől visszavonul, mint közkatona továbbra is ipara fejlesztéséért fog küzdeni.

(—) Iskolatársak szövetsége. A „Budapesti Kereskedelmi Akadémia Végzett Tanulói Szövetsége” november 14-én, este 7 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Budapesti Kereskedelmi Akadémia helyiségeiben. — A budapesti V. kerületi állami főreáliskola volt iskolatársainak szövetkezete november 4-én, szerdán este 7 órakor tartja az intézet tanári termében rendes évi közgyűlését, amelyre az elnökség az intézet volt tanítványait meghívja. A közgyűlés után társasvacsora lesz.

(—) A népkönyvtár. A pesti izr. nőegylet népkönyvtára az 1870-ik évben történt megnyitása óta több, mint négy millió adag ebédet szolgáltatott ki. Minthogy azonban az utóbbi években beállott általános és rendkívüli drágaság oly súlyos feladatokat ró az intézetre, hogy azoknak a rendelkezésére álló anyagi eszközök mellett képtelen megfelelni, az egyesület vezetősége kötelességének tekinti az emberbará-

tok nemes szívéhez azzal a kérelemmel fordulni, hogy adományok által lehetővé tétessék, hogy ez az intézet, mely felekezetre való tekintet nélkül fejti ki jótékony tevékenységét, a fenforgó rendkívüli viszonyok között is szolgálhasson nemes rendeltetésének.

Elegáns férfiruhákat

szállitok mérték után és mérsékelt szabott árban.

Uj férfiruha bérletemet a ruha visszaadása nélkül

és a ruhatár díjtalan karbantartása mellett az előkelő uriközönség figyelmébe ajánlom.

Deutsch F. Károly,
Budapest, VI., Andrassy-ut 1. em.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A Magyar Jogászegylet igazgató-választmánya dr. Vavrik Béla kuriai tanácselnök vezetésével tegnap ülést tartott, amelyen többek között dr. Töry Gusztáv államtitkár, dr. Székely Ferencz koronagyűző, Zsitvay Leó a büntető törvényszék elnöke, dr. Nagy Dezső országgyűlési képviselő, dr. Márkus Dezső kuriai bíró, Kenedi Géza ügyvéd is részt vettek. Az igazgatóválasztmány a dr. Székely Ferencz elnöke alatt működött Szilágyi-emlékbizottság zárószámadásait tudomásul vette s az emlékmű megalkotójának, Stróbl tanárnak elismerő köszönetét nyilvánította. Az egyesület november hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja idei közgyűlését az alkalmány-utcai törvényház esküdtszéki termében. Ez alkalommal dr. Schwarcz Gusztáv egyetemi tanár tartja a megnyitó előadását. Dr. Vámosy Károly pénztáros előterjesztése után megállapította a választmány az 1909. évi költségelölírányzatot s körvonalazta a teljes és bizottsági üléseken megvitatás alá kerülő kérdéseket.

§ A Polónyi—Lengyel-pör. A Polónyi Géza volt igazságügyminiszter által Lengyel Zoltán ellen indított pör holnap kerül a m. kir. Kuria elé az elítelt Lengyel Zoltán semmisségi panasza következtében. Lengyel Zoltánt az esküdtszék bűnösnek mondta ki a becsületsértésben, mert a verdikt szavai szerint — „Polónyi Géza ellen, mint törvény által alkotott testület (fővárosi törvényhatósági bizottság) tagja ellen e minőségű hivatásának gyakorlatára vonatkozólag meggyalázó kifejezéseket használt, anélkül, hogy ezek valódiságát bebizonyította volna.” A bíróság Lengyel Zoltánt három havi fogházra és ezer korona pénzbüntetésre ítélte. A semmisségi panasz kifogásolja a megengedett bizonyításnak szűk keretét, mert a bepanaszolt cikkek tartalma az volt, hogy Polónyi Géza bizottsági tagságát vagyonszerzésre használta föl. A törvényszék tévesen és törvénytelenül határozott, midőn megtagadta a valódiság bizonyítását mindazon esetekre vonatkozólag, amelyek a Halmos-féle vádban felsorolva nem voltak. A semmisségi panasz továbbá azt állítja, hogy az esküdtek nemesek elfogultak voltak, hanem félelem és ijedtség hatása alatt határoztak, mert a vádlott fölmentése esetében kártól tartottak. Attól féltek, hogy ha fölmentik a vádlottat, kitér a zsidóüldözés. Elhatározták tehát, hogy csak becsületsértésben fogják Lengyel Zoltánt bűnösnek kimondani, amely esetben — úgy gondolták — csak pénzbüntetésre fogják ítélni. A semmisségi panasz szerint továbbá hivatalból figyelembe veendő semmisségi ok is forog fenn. Az esküdtszék ugyanis nem volt szabályszerűen megalakítva, mert a tizenkét rendes esküdt között olyan is szerepelt, aki nem is volt és nem is lehetett esküdt. Beer J. Izsót tévedésből hívták be az esküdtek kisorsolt Beer J. Izidor helyett. Kifogásolja a semmisségi pa-

nasz a főtárgyalás elnökének, Zsitvaynak magatartását is. A semmisségi okok alapján arra kéri Lengyel Zoltán a Kuria, hogy a sérelmes ítéletet, verdiketet és az egész eljárást megsemmisítse, avagy a sérelmes ítélet megsemmisítésével a törvénynek megfelelő ítélettel a vád alól felmentse vagy a legrosszabb esetben az ítélet megsemmisítésével a Btk. 92. szakaszának alkalmazásával új ítéletet hozzon.

§ A Budapesti Ügyvédi Kamara az országos nyugdíjintézet közgyűlésébe küldendő tagjait november hó 15-én választja meg. Az új ügyvédi párt jelöléseit a következőkben állapította meg: dr. Balogh Arnold, dr. Csukásy Jenő, dr. Eisler Zsigmond, dr. Engel Aurél, dr. Erdély Sándor, dr. Fittler Dezső, dr. Fränkl Sándor, dr. Gyöngyössi József, dr. Héder Lajos, dr. Horváth Lipót, dr. Kégl János, dr. Mangold Ármin, dr. Marton Sándor, dr. Melha Kálmán, dr. Mendl Artur, dr. Molnár Mór, dr. Nagy Dezső, dr. Rose Henrik, dr. Rózsavölgyi Manó, dr. Sebestyén Samu, dr. Vámosy Károly, dr. Várady Gábor, dr. Zsigmondy Jenő. — Az új ügyvédi párt a választás dolgában szerdán este 8 órakor az alkotmány-utcai Krandy-féle vendéglőben értekezletet tart.

§ Az uipesti bankrablók. Dr. Aczél Nándor vizsgálóbíró ma délben hallgatta ki az uipesti bankrablás tetteseit, Antosievits Gyulát és Piaszkovszky Józsefet. A rablókat erős kíséret mellett vezették elő a fogházból. A kihallgatásnál Bus detektív szerepelt tolmácként. Ma már Antosievits sem szimulálta az örültet, hanem társával együtt töredelmes, őszinte vallomást tett. Elmondotta, hogy már évek óta terveznek valami nagyobbabású lopást vagy rablást, amely őket egyszeribe nagy summa pénzhez juttatja. Előbb Bécsben akartak ilyesmit elkövetni, de ott nem volt kínáló alkalm. Pár héttel ezelőtt Antosievits levelező-lapon írt Bécsben időző barátjának, hogy jöjjen azonnal Budapestre, mert akadt „munka”. — Részletesen elmondották, hogyan szemelték ki az uipesti fők-banküzletet a kirablásra. Itt benn a fővárosban nem merték megkísérelni a rablást, mert itt sok az ember. Alkalmasabbnak találták erre a falusias jellegű Uipestet. Napokon keresztül kémlelték a bank tejüvegablakain át a helyszínt, sőt egy alkalommal Antosievits bement egy 20 koronást beváltani szerb dinárokat csak azért, hogy a helyi viszonyokat, a terepet tanulmányozza. A két Browning-revolvert, a töltényekkel és a két törrel együtt a Teleki-téren vették. A fegyverekből próbálövéseket csináltak. Hogy tervük ne sikerüljön, arra nem is gondoltak, sőt a sikerben annyira bíztak, hogy a rablás előtti napon Kerepes község melletti erdőben már előre leásták azt a három fémdobozt, amelybe az elrablott pénzt elrejtették. A rablás lefolyását mindketten mosolygva mondták el. A zsákmánnyal Főthon át Kerepes felé menekültek. A banotai erdőnél leszálltak a kocsirol s a zsákmányt magukhoz véve, a kocsinak meghagyták, hogy menjen be Kerepesre s itt a nagyvendéglő előtt várja be őket. A pénzt aztán benn az erdőben az előre elkészített fémdobozokba rakták s földdel betemették. A kocsival ezután tovább menekültek Besnyőig, ahol vonatra ültek s Piaszkovszky Hatvan felé, Antosievits pedig Budapestre menekült. A hiányzó 1400 koronáról nem tudtak felvilágosítást adni. Valószínűnek tartják, hogy ezt az erdőben elvesztették. A kihallgatás után dr. Aczél vizsgálóbíró az ügyesség indítványa alapján a btkv. 344. §-ába ütköző rablás bűntette miatt mindkettő ellen, mint tettestársak ellen, elrendelte a vizsgálatot s fenntartotta velük szemben az előzetes letartóztatást. Ugy Antosievits, mint Piaszkovszky megnyugodtak a vizsgálóbíró ezen határozatában.

§ Megrögzött bűntevő. Sikosialvi Sikosi Aladár ügyvédi írakkal sok baja volt a büntető bíróságoknak. A kalandos multu ember zugirászatból élt a fővárosban, amiért többször felelősségre vonta s el is ítélte a bíróság. Ma pedig lopás, magánokirathamítás és közokirathamítás büntetésével vádolva ült a vádlottak padján Sikosi Aladár. S bajba vitt egy özvegy asszonyt, Csurer Károlynét, akit Sikosival együtt bűnrészességgel vádolt meg a kir. ügyesség. Sikosi még évekkkel ezelőtt meg nem engedett uton birtokába jutott három váltónak, amelyek a 10 évvel ezelőtt csödbe jutott Gruber cég tömegében, mint behajthatatlanok szerepeltek. A Gruber cég tagjai időközben elhaltak és Sikosi most már bátorságot vett magának arra, hogy a váltókat

peresítse a váltók elfogadónak örököse, özvegy Schlangner Károlyné ellen. Engedményt hamisított özvegy Csurer Károlyné nevére s ez alapon a váltók összegét elő is jegyeztette Schlangerné ingatlanaira. Ez az egyik vád. A másik vád pedig az, hogy szintén három darab váltót, amelyeket egy Komlósi Béla nevű magánzó csak leszámítottatás céljából adott át neki — kelettel és lejárattal ellátta s a megbízó ellen pörösítette. Az ügyészség lopás, magán-és közokirathamisítás miatt emelt vádat Sikosi Aladár és büntársa ellen, akiknek büntnyét ma tárgyalta a büntető törvényszék dr. Szepessy törvényszéki bíró elnökelete alatt. Sikosi a tárgyaláson hevesen tiltakozott a vádak ellen. Hosszu mesékkel állt elő s ezekkel akarta ártatlanságát bizonyítani. A tanúk kihallgatása után a régi csődiratok és a jogtalanul indított váltóperek iratainak felolvasására került a sor.

§ A dömsödi hitvesgyilkosság. Állandó veszedelme volt a környezetére meg a családjára ifj. Kudar Bálint dabi lakos. Durva, erőszakos természete miatt legtöbbet szenvedett fiatal felesége, szül. Sas Zsófia, aki megunt a sok szidalmazást és bántalmazást s 1907. év december havában hazament az anyjához, özvegy Sas Károlynéhoz. Az elvetemült ember most pokoli tervet eszelt ki, hogy feleségével találkozassék s ezzel leszámoljon. A három éves kis leányukat egy napon magához édesgette, mikor az udvaron játszott s kivitte a dömsödi szőlőkbe, tudja jól, hogy felesége, aki a gyermekét rajongással szerette, utána fog ennek menni. Az asszony két nap mulva anyjával, özvegy Sas Károlynéval csakugyan kiment felkeresni a férjét, hogy gyermekét megnézze. Kudar Bálint a kis leányt karjára véve, a forró júliusi napon elébe vitte a feleségének. Kudarné attól tartva, hogy gyermekét napzúrás éri, odarohant s a saját kendőjével kötötte be ennek fejét. Mig a kendőt kötözte, az alatt a férj revolvért vett elő s közvetlen közelből szíven lötte a feleségét. Azután pedig kétszer rálőtt az anyósára, özvegy Sas Károlynéra, ezt azonban nem találta el. Mikor felesége a halálos sebbel összeesett, az elvetemült ember megrugdosta a holttestet:

— Ezt akartam, ennek örülök! szavakkal ott hagyta.

Hitvestársan elkövetett szándékos emberölés büntette s egy rendbeli szándékos emberölés kísérlete miatt került ifj. Kudar Bálint ma a pestvidéki törvényszék esküdtbírósa elé. A tárgyaláson Rónay Kamill elnököl. A tárgyaláson sirva ismerte be a vádlott bűnösségét s azzal védekezett, hogy anyósa volt a baj előidézője, mert az idegenítette el tőle a feleségét. A tanúk, különösen pedig özvegy Sas Károlyné, a megölt asszony anyja, a vádlott ezen állítását megcáfolták. Elmondták, hogy a vádlott még a tulajdon édesapját is úgy elverte, hogy két hónapig nyomta az ágyat.

Az esküdtek bűnösnek mondták ki ifj. Kudar Bálintot a hitvestársán elkövetett szándékos emberölés büntetésében, azonkívül egyrendbeli szándékos emberölés büntetésében. Kudart a bíróság tizenöt évi fegyházra ítélte. A vádlott és védője semmisségi panaszszal éltek.

Nyilt - tér

§ rovatban közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KALLAY ZOLTÁN

jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3. sz.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára. Nem tévesztendő össze hasonló intézetekké!

Angol, francia és amerikai rendszer

KÉSZPÉNZÉRT félárban:

rábáncodhatik minden ember finoman és elegánsan az ország-elsősorú Zélinger Samu uti-szabónál

KÖZGAZDASÁG.

Weisz Manfréd — báró. A magyar iparvilágot nagy kitüntetés érte: Weisz Manfréd, a legnagyobb magyar gyárosok egyikét, a király — amint értesülünk — báróvá nevezi ki s a kitüntetést a hivatalos lap már a legközelebbi számának egyikében hozni fogja.

Kinevezések a Hermesnél. A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság igazgatósága legutóbb Kónyi Hugó és Latzkó Károly tisztviselőket igazgató-helyettesé és egyúttal a „pp“ toldat kitétele nélküli czégyjegyzőkké nevezte ki, míg Berkes Ferencz tisztviselőt a „pp“ toldat kitétele mellett nevezte ki czégyjegyzővé.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetésektelenségeket közli: Fischer Antal kereskedő, Szatmár; Karlóczy és Koronkai kereskedő, Budapest; Birly József újvidéki kereskedő is fizetésektelenséget jelentett. Tartozik árúért 63.000, pénzért 84.000 koronával. Az aktívák meghaladják a 87.000 koronát. Fizetésektelenséget jelentett Róth Armin szabadkai kalap- és cipőkereskedő is. Árúért 160.000 korona, míg pénzért tartozik 40.000 koronával.

Egy jó üzlet. Az Első Magyar Részvényerőződő Részvénytársaság most tette közzé az 1907. október 1-től 1908. szeptember 30-ig terjedő XLI. üzletéről szóló jelentését, amelyet a november 17-én megtartandó közgyűlés elé terjesztenek. A mérleg a 1.800.000 korona részvénytőke után 796.316 korona tiszta nyereséget mutat ki, a múlt évi 764.639 koronával szemben. Osztalékul a múlt évi 180 korona helyett 200 koronát fognak fizetni. A társaság részvénytőkéje — amint fentebb jeleztük — 1.800.000 korona, amely 3000 darab 600 koronás részvényre oszlik. Ezeknek a 600 koronás részvényeknek mai árfolyama 4900 korona pénz, 5100 korona áru. Szóval, az Első Magyar Részvényerőződő nagyon jó üzlet...

Szövetkezetből — részvénytársaság. A Szegedi Bank mint Szövetkezet — írják lapunknak — 200.000 korona alaptőkével Szegedi Központi Bank czég alatt részvénytársasággá alakul át. A részvénytőke már teljesen jegyeztetett.

Miniszeri segédfogalmazó — viczinális igazgató. A nemrég elhunyt Csóka József kereskedelemügyi miniszeri tanácsos, mint a kereskedelemügyi kormány delegáltja, az Alkenyér—Kudsi h. é. vasut részvénytársaság igazgatóságának tagja volt. Helyébe most — amint értesülünk — a társaság igazgatósága dr. Jarmay Elemér kereskedelemügyi miniszeri segédfogalmazót választotta meg. Tehát miniszeri tanácsos helyére — segédfogalmazót...

Chorin Ferencz üdvözlése. A Magyar Fővárosi Malomegyesület abból az alkalmából, hogy Chorin Ferencz főrendiházi tag a magyar malomipar érdekében a delegációban hathatósan fellépett, Chorin Ferenczhez köszönő levelet íneztet, amely a többi közt így szól: Méltóságod mindenkor lelkes barátja volt a magyar iparnak és minden ipari kérdésben férfias bátorsággal lépett sorompóba, hogy a magyar ipar érdekeit megvédelmezze. Ezuttal is csak hű maradt sok, érdemekben gazdag multjához. Ha most mégis külön köszönetnyilvánításnak érezzük szükségét, ez csak azért van, mert a mostoha viszonyok között erős küzdelmet folytató malomipar csak ritkán részesül kívülről jövő támogatásban és eseményszámba megy, ha szorongatott helyzetében az arra hivatott tényezők mellette szót emelnek.

A takarmányhiány enyhítése. A Dunántúli megyék közül Veszprém vármegye nagy részét is sújtván a takarmányhiány, a vármegyei Gazdasági Egyesület a legszélsebb körben eljár, hogy Darányi miniszer segélyakezében a kiscsajda-közön-ség részesülhessen. Eljárása eredménye gyanánt 42 községből jelentkeztek kiscsajdák erőtakarmányok kedvezményes vásárlására. Az akció kifejtése azonban, különösen abból a szempontból, hogy a miniszeri rendelkezés szerint az egyesület megbízottjának személyesen kell eljárni a szükséglet mérvének és tényleges fenforgásának megállapításánál s a takarmány vásárlásánál, oly nagy költséggel terheli az egyesületet, melyet a megállapított előirányzat meg nem bír, feliratilag fogja megkérni a földművelésügyi minisztert, hogy ezen felmerült költségeket az egyesületnek megtéríteni sziveskedjék.

A rendszerem abból áll, hogy angol és francia gyári raktárakban vásárolt 3-6 méteres legújabb divatú mintá gypaszövetekből mérték szerint készítlek: **finom öltönyt... 21 frtért nagyon finom prima öltönyt 26**

Magyar Rézművek r.-t. Ez lesz annak az Erdélyi Rézművek r.-t.-nak új czime, amelyről a minap már megemlítettünk annyit, hogy közgyűlést hívott össze november 12-ére, amelynek napirendjén: a pénzügyi akciók mellett a névváltoztatás is szerepel. Ezzel foglalkozik a Hírel legújabb száma is, amelyben részletes adatokat közöl a társaság helyzetéről. A társaságot — amint akkor megírtuk — az annak idején oly nagy port felvert Rochette, ez a pinczérből lett szédelő-bankár alapította, aki börzei vállalkozásain kívül különösen szeretett különféle exotikus országokban bányavállalatokat alapítani. Ilyen titokzatos ország volt a franciaik előtt — Erdély is. Így alakította meg Rochette 1907. május 21-én az Erdélyi Rézművek r.-t.-ot 5 millió koronára alaptőkével. Székhelye Budapesten volt, míg bányái Csíkszentdomokoson és Balánbányán voltak. Az igazgatóságban egyedül Stras-ser Róbert volt magyar tag, míg a felügyelő-bizottságban Neményi Miksa és Korda Mihály is helyet kaptak. A csikbalánbányai rézbányák igen régiek, de sokkal kisebb méretűek, semhogy 5 millió alaptőkét kamatoztatni tudják, hiszen a szegényes felszerelés mellett az évi termelés alig tett ki 20.000 mm. 5% Cu. tartalmu válogatott érczet. A közlést mérleg szerint a társaság első évi nyeresége csak 27.806 korona volt, 5 millió részvénytőke után, ami bizony igen szegényes osztalékot jelent. Érti ezt maga az igazgatóság is, amely azért hívott össze rendkívüli közgyűlést, hogy a részvénytőkét 2 millió koronával leszállítsa, amit a beruházási értékéből — 4.177.749 korona — irnak le. Hogy azonban nyoma mégis maradjon, hát ezt a két milliót mint értéksökkenési alapot tovább szerepeltetik a mérleg teheroldalán. Ezután 2 millió korona ára új részvényt bocsátanak ki, úgy, hogy az alaptőke változatlanul marad 5 millió korona. Csakhogy ezekért az új részvényekért pénzt egyáltalában nem kap a társaság, hanem újabb bányatársulati részvényeket, melyeket a Compagnie des Mines Hongroisestól vesznek át. Ennek a társulatnak hír szerint Urvölgyn és Zámon vannak bányái, amelyek azonban szintén nem nagyon értékesek. Mivel azonban a Magyar (Erdélyi) Rézművek r.-t. Kisbikáson völgyzárógátat akar építeni, amelyből 4000 lóerőt remél nyerhetni, készpénze is szüksége van. Ezért két millió korona értékű kölcsönkötvényt fog kibocsátani. Ernyi pénzügyi művelet egy csomóban valóban nagy vállalkozási kedvre mutat, de a sikert kétségessé teszi.

Uj vasutak. A kereskedelemügyi miniszer legutóbb előmunkálati engedélyt adott a következő vasutak építésére: Az eszedi-láp gazdasági vasut érdekeltsege által az Egres-majortól Domahida felé Csenger-Bagos község határáig, továbbá a nagy-károly—mátészalka—csapi h. é. vasut Ágerdő megálló-rakodóhelyétől Zsiros tanyáig, valamint ugyan ezen h. é. vasut Börvely állomásától Ura község határáig, továbbá a nagy-károly—mátészalka—csapi h. é. vasut Börvely állomásától Ágerdő állomásáig és Ágerdő állomásától Vallaj községig tervezett keskenyvágányi h. é. gazdasági vasut. — A szamos-ölygyi vasut Szamosújvár állomásától kiágazólag Ördögösfüzes, Oláhvásárhely, Vasasszentiván, Göcz, Czege, Szentgotthárd, Feketelek, Gyeké, Katona és Pusztakamarás községek határain át a marosludas—besztercei h. é. vasut Kissármás állomásáig vezető h. é. vasut. — A máv. Torbágy állomásából kiindulva Páty, Telki, Jenő, Zsámbék, Tök, Szomor, Gyermely, Bajna és Nagysár községek érintésével a budapest—esztergom—füzöttői h. é. vasut Tokod állomásáig vezető h. é. vasut. — A h. é. vasut engedélyt pedig egy évvel meghosszabbította.

Darányi erdővásárlásai. Darányi Ignác földművelésügyi miniszer az 1907. év folyamán az erdővásárlási alaptól 6027.99 kat. hold birtokot vásárolt. Így megvette a gróf Clary-Aldringen Siegfried 4700 kat. holdnyi zborói birtokát 1.210.773 korona 43 filléért, — a mathéoczi 543.74 kat. hold területű erdőbirtokot 307.391 koronáért, Makray László kismuncseri (Hunyad m.) 300 holdas birtokát 205.000 koronáért, s ezeken kívül több kisebb birtokot. Az 1907. év végéig az erdővásárlási alaptól vásárolt birtokok területe 141.364.94 kat. hold, míg viszont az állam 41.618.72 kat. hold erdőt adott el.

Magyar... 21—26 frt
Budapest, IV., (Belváros)

Magyar-utca 6. az emeleti termekben.
Museum-körút és Kossuth Lajos-utca sarkánál

Egy faárverés. Annak idején megirtuk, hogy a gróf Schönborn lornicsói erdejére árlejtést hirdettek. A megtartott árverésen — amint értesülünk — az erdőt Reiszmann Sámuel munkási fakereskedő vette meg 303.000 koronáért. Az erdőért a Fakereskedelmi R.-T. 271.150 koronát, a Neuschloss Ödön és Marcell-czég 262.000 koronát ajánlott.

A Magyar Pamutipar r.-t. nem fizet osztalékok. Megemlékeztünk még szeptemberben a Magyar Pamutipar r.-t. közgyűléséről. A társaság igazgatóságának jelentése most került nyilvánosságra, amelyben indokolja azt, hogy a 167.626 korona 50 fillér nyereség dacára sem fizethetett osztalékokat. Ezt a nyereséget ugyanis részben az 1917. február havi tüzvész okozta károk fedezésére, új beruházásokra s a tartalékalap rendkívüli gyarapítására fordították. A múlt évben a társaság még 5% osztalékokat fizetett.

Országos baromfiállítás Sopronban. A Nyugat-magyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete rendkívül sikerült országos baromfi-kiállítást rendezett Sopronban, a városi nagy lovardában. A kiállítás megnyitásán jelen volt a földmivelésügyi kormány képviselője Brezovay Kálmán központi állattenyésztési felügyelő is, valamint a főispán és a polgármesterrel élén Sopron vármegye és város előkelő közönsége. A kiállításon több mint 2100 szebbnél-szebb állat került bemutatásra, amelyek közül igen sok elkelt.

Bártfa fürdő r. t. szanalása. Már megirtuk, hogy a Bártfa gyógyfürdő r. t. e hó 10-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe a társaság ügyeinek rendezése céljából. Már többször próbálkozott a társaság igazgatósága, hogy helyrehozza a pénzügyi ügyeket, de nem sikerült. Most a szanalás teljes hiánya következtében sajtósági tranzakcióra készül, melynek az a célja, hogy a kecske is jóllakjék és a káposzta is megmaradjon. A társaság — amint ismeretes — 1894-ben alakult 600.000 korona tőkével oly célból, hogy a Bártfa várostól 35 évre bérelt bártfal gyógyfürdőt kezelje. A szerződés értelmében a vállalat a városnak 28.000 K évi bért volt köteles fizetni és 400.000 koronát a fürdőbe beruházni. A társaság mindent megpróbált, hogy a fürdőt jövedelmezővé tegye, még játékbarlangot is rendezett be, amelyből kifolyólag a múlt évben nagy bevételek is voltak. Mindamellett a legutolsó mérleg szerint már 291.555 K vesztesége volt és az alapszabályok szerint kisorsolt 125.000 K-nyi részvényt sem váltotta be. Nem maradt volna tehát más hátra, mint a vállalat felszámolása, amely esetben az összes beruházások Bártfa város tulajdonába mentek volna át, míg a részvénytársaságnak csak az adósságai maradtak volna meg. Már most ennek elkerülése végett Bártfán — amint már régebben jelentettük — új részvénytársaság van alakulóban 250.000 K névleges tőkével, mely a várossal kötött szerződést a részvénytársaságtól átveszi és ezért tartja a Bártfa gyógyfürdő r. t. fentemlített rendkívüli közgyűlését. Ez a közgyűlés jóváhagyja azt a szerződést, melyet az igazgatóság a várossal fennálló szerződéseknek az új vállalatra való átruházása tárgyában kötött. Azután még csak az van hátra, hogy újból bevezessék a „lovacska” jétkéket...

Új állattenyésztési felügyelőség. Darányi földmivelésügyi miniszter Veszprém székhellyel Veszprémmegyére kiterjedő hatáskörrel új állattenyésztési m. kir. felügyelőséget létesített s annak vezetésével Körmeny Péter m. kir. állattenyésztési segédfelügyelőt bízta meg. Az új felügyelőség már megkezdte Veszprémmegye területén működését.

Változások egy szerszámgyárnál. A Wörder és Jansen Szerszám- és Fűrészgyárak R.-T. legutóbb rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen többrendbeli változások történtek. Így az igazgatóságból kilépett Jansen Vilmos, helyébe beválasztották Karc Arturt, a Karc és Steinfeld-czég tagját. A felügyelő-bizottságból pedig kilépett Wiegand Emil, helyébe választották Ehrenfeld Gyula. A társaság eddigi 275.000 koronás alaptőkéjét felemelték 225.000 koronával

500.000 koronára és végül a társaság címét „Szerszám- és Fűrészgyár-Részvénytársaság”-ra változtatták.

Államerdészeti tisztviselők gyermeknevelési segélyezése. Darányi földmivelésügyi miniszter, a földmivelésügyi minisztérium 1909. évi költségelőirányzata indoklása kapcsán terjeszti elő a minisztérium szolgálati ügyköréhez tartozó államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap legutóbbi állapotának ismertetését. Ezen alap az 1892. évben létesített s működését 1893. évben kezdette meg. Rendeltetése pedig a fényes alkalmazásban lévő, vagy nyugdíjazott érdemes államerdészeti tisztviselők gyermekeinek és az elhalt tisztviselők árvaiban taníttatását megkönnyebbiteni. Az alap bevételi forrásait az állami erdőkből eladott fa s általában az erdőkkel kapcsolatban létrejött jogügylet után a vevőtől befizetett 0.2% járulék, a feyelemileg kirott pénzbüntetések összege és magánadományok. Ezen alpból az elmúlt évben 48.400 kor. pénzösszeg fordított segélyezésre. Ebből évi 300 korona segélyt nyert 23 fiu, 200 korona segélyt 91 fiu; 300 korona segélyt 21 leány, 200 koronás segélyt pedig 85 leánynövendék. A segélyezettettek közül 196 Magyar-, 24 pedig Horvát-Szlavonországban lakik.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár új fiókjai. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár igazgatósága bővíteni akarja fiókhálózatát, miért is elhatározta, hogy a fővárosban két új fiókot nyit. Az egyik fiók, a Király-utca és Teréz-körút sarkán lesz, a másik pedig a József-körút és a Baross-utca sarkán.

Az „Anker” építkezése. Amerikai arányokban folyó építkezések akad mostanában rengeteg nézőközönsége az „Anker” Élet- és Járulékbiztosító-Társaságnak a Deák-térre néző hatalmas telkén. Az impozáns arányú új Anker-palota, ezret jóval meghaladó munkássereget és a legmodernebb építkezési gépek munkája nyomán, rendkívüli gyorsasággal emelkednek az épület óriási súlyát hordó falak és oszlopok. Az esti sötétség nem vet véget a munkának; villamos ivlámpák nappali fénye mellett folyik tovább a munka a késő éjjeli órákig. Fődekkessége ennek az építkezésnek, hogy az alapozások, az egyenként háromszáz kilogramm súlyúval terhelt oszlopok és az összes tüzelőhelyiségek menyezeteinek anyaga, a legmodernebb építőanyag: a vasbeton. Az Anker-palotának és a Király-utczát a Váci-körutal összekötő átjárójának elkészülte után, ezen épület a fővárosnak egyik látványosságát fogja képezni.

Az Országos Központi fiókja. Már régebben megirtuk, hogy a Magyar Országos Központi Takarékpénztár IX., Kálvin-tér 10. szám alatt fiókot nyit. Ezt a fiókot, amely a társaság ötödik fiókpénztára, ma nyitották meg, azaz a fiók ma már megkezdte működését. E fiókpénztár vezetésével a társaság igazgatósága Achtzehner Gyula tisztviselőt bízta meg.

Az Osztrák-Magyar Bank állása 1908. október 31-én: Bankjegyforgalom 2.121.441.000 (+168.094.000), érczkészlet 1.524.580.000 (-5.832.000), leszámítolási tárcza 741.140.000 (+159.040.000), lombardkölcsonök 80.249.000 (+8.738.000), adóköteles bankjegyforgalom 196.861.000 (+173.927.000).

Az angol pamutipar válsága. Angliában már csaknem a válság jellegét ölti magára a sztrájk, amely a lancashirei pamutgyárakban kitört és makacs állhatatossággal tart még ma is. Öt hét alatt a gyárak csaknem udajutottak, hogy a legnagyobb munkával és a nem sztrájkoló munkások teljes igénybevételével sem képesek üzemüket fenntartani. Hozzávetőleges számítás szerint a fonómunkásoknak 75.000 fontot, a szövőknek pedig 25.000 fontot fizettek ki ezen idő alatt túlórák díjazása gyanánt. A mi a sztrájkoló munkások állapotát illeti, a jelentések szerint sok helyütt nyomoruságos ugyan, de a nyomor még sehol sem akut jellegű. Oldhamban, a fonóipar központjában 50.000 munkás közül 40.000 nem dolgozik. Boltonban, a finom fonalgártás centrumában száz gyárnak négyötöde nem dolgozik. Rochdaleban, Ashtonban, Burnleyben, Stockportban, Darwinban, Colneban, Blacburnban, Aekingtonban és Chorleyben, mindenütt több ezer munkás áll sztrájkban, illetve kizárás alatt. A Trade Unionok szövetsége szombaton Londonban gyűlést tart, hogy a lancashirei sztrájk és kizárás folytán előállott helyzetet megvitassa és hogy megállapítsa a sztrájk költségek fedezésére szükséges összegek előteremtésének a módját. A sztrájk kitörése és a kizárás megkezdése alkalmával a szövetségnek 100.000 font alapja volt ilyen rendkívüli esetekre, ennek az alapnak fele azonban már elfogyott. A szakszervezeti járulékok a sztrájkkiadások fedezésére nem elegendők, mert a

heti kiadások mindig nagyobbak a bevételnél. Ilyen viszonyok mellett a központ minden valószínűség szerint azt fogja javasolni, hogy a dolgozó és kereső munkások adója a harc idejére megkettőztessék. Annak a fenyegető veszedelemnek ugyanis, hogy az alap egészen kimerül, a szövetség magát kitenni nem akarja.

A német birodalmi bank állása október 31-én: Aktívák: Érczkészlet árfolyamképes német pénzben, aranyrudakban vagy külföldi érmékben, fontját 1392 márkával számítva 1.064.491.000 (-36.032.000), birodalmi pénztárjegyek 60.508.000 (-2.530.000), más bankjegyek 8.631.000 (-26.860.000), váltótárcza 931.285.000 (+14.444.000), lombard-követelések 89.522.000 (+20.285.000), értékpapírok 263.319.000 (+19.256.000), egyéb aktívák 180.018.000 (+27.329.000). Passzívák: Alaptőke 180.000.000 (változatlan), tartalékalapok 64.814.000 (változatlan), bankjegyforgalom 1.674.440.000 (+85.529.000), napról-napra esedékes kötelezettségek 610.723.000 (-70.326.000), egyéb passzívák 57.837.000 (+699.000). A leszámítolási helyeken októberben 4.268.189.400 márkát számítottak le.

Sorsolások. Az Erzsébet királyné szanatórium-sorsjegyek XIII-ik húzása november 1-én tartott meg a Szanatórium-Egyesület titkári irodai helyiségében Gaszner Béla kir. közjegyző és a Szanatórium-Egyesület kiküldöttjei jelenlétében, mely alkalommal 30.000 koronát nyert 91 sorozat 89 szám, 3000 koronát nyert 2268 sorozat 50 szám, 1000 koronát nyert 5627 sorozat 86 szám, 500—500 koronát nyertek 5526 s. 31 sz., 1265 s. 19 sz., 100—100 koronát nyertek: 3668 s. 62 sz., 3229 s. 33 sz., 488 s. 32 sz., 3225 s. 80 sz., 4500 s. 89 sz., 50—50 koronát nyertek: 4170 s. 49 sz., 1369 s. 72 sz., 1144 s. 80 sz., 4958 s. 30 sz., 278 s. 18 sz., 1149 s. 96 sz., 3442 s. 59 sz., 4014 s. 83 sz., 5255 s. 2 sz., 2524 s. 44 sz. — Az 1860-as sorsjegyek húzása. Az 1860-as állami sorsjegyek mai húzásán a 600.000 koronás főnyereményt a 11240 sor 17 számú sorsjegye, a 100.000 koronás nyereményt 10577 sorozat 9 szám, az 50.000 koronás a 18402 sorozat 17 száma és egyenként 20.000 koronás nyereményt a 14108 sor 14 száma és a 16147 sor 16 száma nyerte. 10.000 koronát nyertek: 157 sor 1 sz., 1613 sor 18 sz., 1666 sor 6 sz., 1754 sor 3 sz., 3634 sor 1 sz., 3880 sor 14 sz., 4395 sor 11 sz., 5076 sor 19 sz., 6371 sor 16 sz., 8813 sor 3 sz., 9115 sor 5 sz., 9618 sor 18 sz., 14609 sor 18 sz., 15254 sor 16 sz. és 19860 sor 20 sz. — 1874. kommunális sorsjegyek húzása: 400.000 koronát nyert a 91 sor 69. számú sorsjegye, 20.000 koronát nyert a 379 sor 71 sz., 10.000 koronát nyert az 1966 sor 62. sz. — Az olasz vörös kereszt sorsjegyek húzása: 30.000 lírát nyert a 344 sor 25 számú sorsjegye.

A Leánykiházásító forgalma. Első Leánykiházásító Egyesület mint szövetkezet gyermek- és életbiztosító intézetnél Budapestben, VI. Teréz-körút 40—42., október havában 1.563.000 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.321.600 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében 129.103 korona 25 fillér fizetett ki. 1908. január 1-től október 31-ig bezárólag 16.691.500 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 14.353.000 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében a folyó évben 1.245.357 korona 06 fillér és az intézet fennállása óta 13.643.242 korona 97 fillér fizetett ki. Ezen intézet a gyermek- és életbiztosítás minden nemével foglalkozik a legolcsóbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett.

Villamosok forgalma. A budapesti közuti vas-pálya társaságnak folyó évi október havában 991.251 korona bevétele volt; a múlt év október havában 928.814 korona. Az összbevétel január 1-től október 31-ig 9.576.798 korona volt, a múlt év hasonszékében 8.723.918 koronára rugott.

A budapesti villamos városi vasút részvénytársaság vonalain október havában összesen 505.475 korona bevétel érte el. A múlt év ugyanezen hónapjában a bevétel 483.342 koronát tett ki. Január 1-től az összes bevétel 4.641.110 koronára rugott a múlt év ugyanezen időszakában elért 4.345.228 korona bevétellel szemben.

A Ferencz József földalatti vasuton f. évi október havában 327.648 szállított személy után 50.516 koronát vettek be. F. évi január 1-től kezdve 3.159.233 szállított személy után 488.714 korona volt a bevétel.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkldó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

SZÉN, koks, briket,
összes gazdasági,
antracit ipari és házi célokra

Telefon: Detall 26-27. 75-26, Engros 164.

27701

Radnay Károly

BUDAPEST, Váci-körút 78: szám.

Sürgönyosim: ANTRACIT BUDAPEST

A hiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás
SALVATOR
 veső- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
 Főraktár Budapest: ÉDRSKUTY L.-nél.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, november 2.

A készáru piaccon nyugodt volt ma az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, de az árubirtokosok nem nagyon erőltették a dolgot és így csak közepes forgalom fejlődött ki. Elkelt mintegy 20000 métermázsza buza, változatlan szombati áron. A legdrágább eladási ár 25.65 korona volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 21.60 korona, 74.2 kilós hajai, úszkös buzáért. Egyéb gabonamérek árai nem változtak. Forgalomba csupán 500 métermázsza rozs került. 19.65 koronás áron. A határidőpiaccon a mai üzlet mindjárt megnyitáskor szilárdan és a szombati zárlatnál magasabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán, amely az egész üzleti idő alatt nem volt túlélnék, hol a kínálat, hol pedig a kereslet jutott túlsúlyra, mi mellett szűk keretben ingadoztak az árfolyamok. A szombati zárathoz viszonyítva, ma végeredményképen az áprilisi buza négy fillérrel javult, az áprilisi rozs négy fillérrel gyengült, az áprilisi zab és az új tengeri árfolyama pedig teljesen változatlan maradt.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ár 100 kg.	kilós	Ár 100 kg.
Tiszavidéki új	75	—	79	24.70—25.20
"	76	24.00—24.45	80	25.00—25.45
"	77	24.30—24.60	81	25.10—25.60
"	78	24.40—24.75	82	—
Fejérmegyei új	75	—	79	24.50—24.85
"	76	23.80—24.25	80	24.70—25.15
"	77	24.10—24.40	81	—
"	78	24.20—24.55	82	—
Pestvidéki új	74	—	78	24.25—24.60
"	75	—	79	24.55—25.00
"	76	23.85—24.35	80	24.55—25.20
"	77	24.15—24.45	81	—
Bácskai új	74	—	78	24.30—24.75
"	75	—	79	24.70—25.25
"	76	23.90—24.45	80	24.30—25.45
"	77	24.40—24.70	81	25.10—25.60
"	78	—	82	—
"	79	—	83	—
"	80	—	84	—
"	81	—	85	—
"	82	—	86	—
"	83	—	87	—
"	84	—	88	—
"	85	—	89	—
"	86	—	90	—
"	87	—	91	—
"	88	—	92	—
"	89	—	93	—
"	90	—	94	—
"	91	—	95	—
"	92	—	96	—
"	93	—	97	—
"	94	—	98	—
"	95	—	99	—
"	96	—	100	—
Rozs I.-rendű új	—	—	—	19.85—20.00
" középminőségű új	—	—	—	19.65—19.80
Arpa takarmány I.-rendű	—	—	—	16.00—16.15
" II.-rendű	—	—	—	15.60—15.90
Köles	—	—	—	13.70—14
Zab I.-rendű	—	—	—	16.80—17.10
" II.-rendű	—	—	—	16.30—16.60
Tengeri belföldi új	—	—	—	—
Repce: Káposztarepcze	—	—	—	—

A készáru piaccon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 kg. 25.65 korona, 100 mm. 80 kg. 25.60 korona, 100 mm. 80 kg. 25.60 korona, 100 mm. 79.6 kg. 25.50 korona, 200 mm. 79 kg. 25.55 korona, 100 mm. 79 kg. 25.35 korona, 500 mm. 79 kg. 25.30 korona, 100 mm. 79 kg. 25.30 korona, 300 mm. 79 kg. 25.20 korona, 100 mm. 79

kg. 25.— korona, 300 mm. 78.5 kg. 25.35 korona, 250 mm. 77.5 kg. 24.10 korona, 200 mm. 77.5 kg. 24.40 korona, 500 mm. 79 kg. 25.45 korona, 200 mm. 78 kg. 25.45 korona, 300 mm. 78 kg. 25.45 korona.
 Pestvidéki: 150 mm. 79.5 kg. 25.— korona, 150 mm. 79 kg. 25.20 korona, 200 mm. 79 kg. 24.90 korona, 100 mm. 79 kg. 25.20 korona, 100 mm. 79 kg. 25.20 korona, 100 mm. 78.5 kg. 25.10 korona, 200 mm. 78.5 kg. 25.10 korona, 300 mm. 78 kg. 25.35 korona, 100 mm. 78 kg. 25.20 korona, 150 mm. 78 kg. 25.20 korona, 350 mm. 77 kg. 24.60 korona, 100 mm. 77 kg. 24.— korona, 80 mm. 77 kg. 25.— korona, 200 mm. 76 kg. 25.— korona.
 Bácskai: 200 mm. 79 kg. 25.40 korona, 990 mm. 78.8 kg. 24.50 korona, 1100 mm. 78 kg. 25.— korona, 2300 mm. 77.2 kg. 25.10 korona, 300 mm. 77.5 kg. 23.70 korona, 110 mm. 77.4 kg. 24.— korona.
 Bihari: 300 mm. 78 kg. 25.10 korona,
 Bajai: 1600 mm. 76.4 kg. 24.30 korona, 300 mm. 74.2 kg. 21.60 korona.
 Duna-Bácskai: 4800 mm. 77.8 kg. 25.— korona.
 Becskereki: 2000 mm. 79 kg. 25.50 korona.
 Rozs: 500 mm. 19.65 korona.
 Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidőpiaccon kőftett:

Déltől:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza 1909. áprilisra 12.41, 12.42, 12.39, 12.43, 12.38,
 Buza 1909. októberre 10.88, 10.87, 10.90, 10.85,
 Rozs 1909. áprilisra 10.30, 10.31, 10.24.
 Zab 1909. áprilisra 8.43, 8.44.
 Tengeri 1909. májusra 7.49, 7.50, 7.46.

1 óra 30 percig zárulnak:

1909. áprilisi buza	12.33—12.40
1903. októberi buza	10.86—10.87
1909. áprilisi rozs	10.25—10.26
1909. áprilisi zab	8.44—8.45
1909. májusi tengeri	7.49—7.50

Budapesti gabonaforgalom.

1908. október 30-tól november 1-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	42966	8008
Rozs	2560	—
Arpa	4465	—
Zab	10620	11934
Tengeri	1485	—
Liszt	462	39752
Korpa	100	5661

Értéktőzsde.

A szombati javulást ma tartott irányzat követte s a mai előtőzsdén uralkodó minimális üzleti forgalom mellett alig változtak az árfolyamok. A déli tőzsdén helyi és bécsi eladásokra az Osztrák hitelrészvény ára csökkent. A bécsi tőzsdéről a bányapiac szilárdságát jelentették, de ez nem éreztette hatását az itteni tőzsdén jegyzett vasértékek árfolyamánál. Az államvasuti részvények iránt is volt némi érdeklődés, de a vásárlások az árfolyamot alig javították. A helyi piac teljesen üzlettelenül folyt le s csak a Városi vasut, a Magyar helyi érdekű vasut részvényeiben, továbbá a Hazai sorsjegyekben volt kötés. Azonkívül egy-két részvény árfolyama kötés nélkül változott. A járadékpiac változatlan. Az Osztrák hitel 634.25 koronán indult, lassan 633.75-ig gyengült, a Magyar hitel 739.25, az Államvasut 688.25 koronás árfolyamokon volt forgalomban. Forgalomba került továbbá: Leszámitolóbank 479.50 koronán, Rima 558.25—558.50 szelvényvel és 538.25 koronán 20 koronás szelvény levoná-

sával, Közuti 558.50—559.25—558.25 koronán, Magyar koronajáradék 92.25 koronán, Salgó 584 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde nyugodt.

Kőftettek: Osztrák hitelrészvény 634.—634.50 Magyar hitelrészvény 739.25—739.—, Osztrák-magyar államvasut —, Rimamurányi vasmű 538.25—558.50, Magyar leszámitoló bank —, Közuti vaspálya 559.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde tartózkodó.

Kőftettek: Osztrák hitelrészvény 634.—633.75 Magyar hitelrészvény 739.25—739.—, Osztrák-magyar államvasut 687.50—688.60, Magyar leszámitoló bank 479.50—, Közuti vaspálya 558.—559.—, Városi villamos vasut 262.75, Magyar koronajáradék 92.25/2 Hazai bank 284.50, Hazai sorsjegy 99.—, Magyar helyi érdekű vasut 290.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitel részvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. november hó végére 22—24 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde nyugodt irányzattal folyt le. Kőftett: Osztrák hitelrészvény 633.—, Magyar hitelrészvény 739.—, Államvasut 688.—, Leszámitoló bank 479.50, Rimamurányi 538.—, Közuti vasut 273.—, Városi vasut 559.—.

DR. HÖNIG IZSO
Villanygyógyító- és Röntgen-
Intézete. Elektromágneses gyógyítás
 Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
 Telefon 102—39.

Gyógytényezők:

Elektromágneses gyógyítás.
 Röntgen sugarakkal való kezelés.
 Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
 Kék fényvel való kezelés
 Villamos hőfürdők (Elektrothermi).
 Villamos fényfürdők,
 Villamos massage (Vibratio).
 Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
 Villamos vízfürdők.
 Szénsavas fürdők.

Ideggyógyászati állásokok

Almatlanság.
 Hődés (Paralysis),
 degfájdalmak, Idegcsábák (Neuralgiák, Ischias),
 Gerincvelőszorvadás (Tuberculosis).
 Szívbetegségek.
 Vérérdénylimeszesedés.
 Köszvény és csusz (Rheuma),
 húgysavas lerakódások, izületi és csontbajok.
 Székrekedés.
 Anyagszerebajok (Ethinia),
 cukorbetegség, vérszegénység,
 Bőrbajok, Bőrviszketeg.
 Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
 Aranyeres csomók.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
 — Kezelés egész napon át. — — Kíváratra prospektus.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, november 2. (Saját tudósítónktól.) A mai tőzsdére különösen Argentínából kedvező hírek érkeztek, amelyeknek azonban az üzletmenetre befolyásuk nem volt. Oka ennek abban keresendő, hogy hétfői nap lévén, a fogyasztók a tőzsdéről hiányoztak, más oldalról pedig vállalkozó kedv nem volt észlelhető.

Jegyztetett buza: új tiszavidéki 12.85—13.30 korona, marosi 12.60—13.05 kor., bánáti 12.35—13.20 korona, tótfelvidéki 12.20—12.65 korona, mosoni — korona, új déli vasuti — korona, marchfeldi — korona.

Rozs: tótfelvidéki 10.15—10.30 korona, csepeli — kor., pestmegyei 10.20—10.35, délmagyarországi 10.10—10.30 korona, különféle magyar 10.10—10.30 kor., osztrák 10.15—10.35 korona.

HETI MUSOR.

November	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Király Színház	Magyar Színház	Úránia	Várszínház
4 Szerda	Francillon	Zsidónő	Vadászt a szerelem	Van — de nincs	A szerencse fia	Bűn és bűnhődés	—
5 Csütörtök	A piros bugyellárás	Tannhäuser	Kutya van a kertben	Van de — nincs	A császár katonái	Bűn és bűnhődés	Simone
6 Péntek	Macbeth	Tosca	A pénz	Van — de nincs	A szerencse fia	Bűn és bűnhődés	—
7 Szombat	Konstantin abbé	Bank Bán	Menyőcsapás	Van — de nincs	A tulsó partról	—	Közönyt küzönnyel
8 Vasárnap d. u. este	A betyár kendője Pry Pál	A terpo granátos Parasztbecsület A csodaváza	A tatárjárás Menyőcsapás	A hollandi lány Van — de nincs	A sasiók A tulsó partról	—	—

Arpa: morvaországi 9.20-10.60 kor., march-feldi 8.70-9.30 kor., bécsvidéki 9.-9.70 kor., tótelvidéki 7.90-10.-kor., csepeli 7.80-8.70, győri --- kor., déli vasúti 8.40-9.65 kor., tiszavidéki 7.60-8.50 kor., északmagyarországi 7.60-9.40 kor., középduinai állomások 8.30-9.-korona.

Magyar tengeri: régi 9.25-9.50, új 7.60-7.90 korona, cinquantin 10.25-10.40, új 8.80-9.20 korona.

Magyar zab: minőség szerint 8.40-9.05 kor., közepes --- kor., elsőrendű --- kor., válogatott 8.95-9.35 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai --- korona.

doni váltóár 229.57, Lipótkohó 438.-, Töröksors-jegy 179.45. Kedvtelen.

Bécs, november 2. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 109.90. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 141.-, Magyar hitelbank részvény 740.-, Magyar leszámítoló és váltó részvény 478.-, Rimamurányi 537.20, Magyar cukoripar ---, Adria hajózási részvénytársaság 395.-, Magyar koronajáradék 92.10, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. ---, Magyar nyer.-k. sorsjegy 186.50, Kassa-Oderbergi vasut részvény ---, Magyar jel-zálogbank 425.-, Magyar keresk. bank 3365.-.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, november 2. (Tőzsdei jelentés.) Tekintetel a keleti tisztázatlan helyzetre és a belföldi eseményekre, a spekuláció az új hét elején is megmaradt igen tartózkodó magatartása mellett. Ennek következtében az árfolyamok, dacára a csekély kínálatnak, további hanyatlásnak voltak kitéve, mely azonban általánosságban nem volt jelentékeny. A vezető bankok ¼%-ig terjedő veszteségeket szenvedtek. Vasutak közül, melyek többnyire el voltak hanyagolva, amerikaiak jól voltak tartva, míg Prinz Heinrich-vasut 1%-ot veszített. Járadékok közül 1902. évi oroszok és török sorsjegyek némileg csökkentek. Bányarészvények szabálytalan forgalmuak voltak, túlnyomórészt azonban lemorzsolódtak. Villamossági és trust dinamit részvények realizációk alatt szenvedtek, amivel szemben gőzhajós részvények árfolyama mérsékelten emelkedett. A további folyamatban az összstatus majdnem változatlan maradt. Zárlat nyugodt. A készpénzpiac ipari értékei szabálytalan irányzatot követtek és igen csendesek voltak. Napi pénz 3%, magánleszámítolási kamatláb 2½%.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjáradék ---, 4 százalékos osztrák aranyjáradék ---, osztrák hitelrészvény 199.10, Déli vasut 22.40, orosz bankjegyek 214.50, 4 százalékos új orosz kölcsön ---, Disconto Commandit 177.-, Dinamit-trust 156.50, Harpeni 190.20, Unifikált török járadék 90.80, 4-2 százalékos ezüst-járadék 96.10, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.70, Magyar koronajáradék 92.40, Osztrák-magyar államvasut 147.60, Bécsi váltóár 85.30, Olasz járadék ---, Alt. villamossági Edison 224.90, Gelsenkirchener 185.30, Laurakohó 192.-, Gyenge.

Frankfurt, (Zárlat) november 2. 4-2 százalékos papírjáradék ---, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.-, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.90, Osztrák hitelintézeti részvény 199.20, Osztrák-magyar államvasut 147.40, Északnyugati vasut ---, Bustiehradi vasut ---, Londoni váltóár 204.03, Bécsi Bankverein 140.-, Villamos részvény 144.-, 3 százalékos magy. aranykölcsön 76.50, 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.45, Osztrák koronajáradék ---, Magyar koronajáradék 92.35, Osztrák-magyar bank 125.65, Déli vasut részvény 22.50, Elbevölgyi vasut ---, Bécsi váltóár 852.66, Párisi váltóár 814.25, Union bank részvény ---, Alpési bányarészvény ---, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) november 2. 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.-, 1860. sorsjegy 154.-, Déli vasut 22.25, 4 százalékos aranyjáradék 97.75, Osztrák hitelrészvény 199.10, Osztrák-magyar államvasut ---, Olasz járadék 103.50, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.40 Nyugodt.

London, november 2. Angol consol ---, A párisi tőzsde ünnep miatt zárva.

GYÓGYITHATÓ A SÉRVEZÉS?

Ha kérdéssel foglalkozó tanulmány most hagyta el a sajtót. Bárkinek díjtalanul zárt borítékban megküldi.

POLLITZER SÉRVAAMBULATORIUM

speziális orvosi rendelő-intézet

Budapest, Kossuth Lajos-utca 8., félelelel
Egész nap orvosi ingyenes rendelés.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, november 2. A tőzsde napok óta tartó tartózkodása a mai előtőzsdén sem szűnt meg. Az eladások ugyancsak alpési bányarészvényekben nagyobb mérvet öltöttek. Ezzel kapcsolatban a prágai vasmi-részvények is alacsonyabban állottak, a többi értékek azonban megtartották árfolyamukat és különösen hirtenbergi töltény-részvények, valamint 3 százalékos déli vasuti elsőbbségi részvények és államvasuti élvezeti jegyek emelkedtek. A forgalom tovább részében a vezető-értékek árfolyama csendes fizlet mellett alig változott.

11 órákor: zárulnak

Osztrák hitel. 633.75. Magyar hitel. 740.-, Länderbank ---, Államvasut ---, Elbevölgyi vasut ---, Déli vasut 120.50 ---, Alpési bányatársulat 650.25. Rimamurányi 538.50 Májusi járadék 96.15, Magyar koronajár. 92.20 Orosz érték ---, Török sorsjegy 179.-, Német márka 117.35.

1 órákor jegyezték:

Osztrák hitel 633.75, Magyar hitel 740.-, Länderbank 432.50 Unio-bank 538.-, Államvasut 588.-, Anglo-bank 294.-, Bankverein 513.50, Déli vasut 120.50, Gőzhajó ---, Alpési bányarészvény 650.-, Májusi járadék 96.15, Magyar koronajáradék 92.20, Török sorsjegy 179.-, Német márka 117.35, Elbevölgyi vasut ---, Rimamurányi 538.-, Orosz járadék ---, Keleti vasutak ---, Skoda ---, Magyar jelz. ---, Kárpáti petroleum ---.

Bécs, november 2. (Osztrák értékek zárlata) 4-2 százalékos papír-járadék 96.25, 4 százalékos osztrák arany járadék 114.95, 1860-as sorsjegy 152.-, Osztrák hitelsorsjegy 465.-, Angol osztrák bankrészvény 292.-, Bécsi Bankverein 519.25, Osztrák-magyar bank 1746.- Déli vasut 119.50 Dunagőzhajózási társ. 970.- Dohány rész. --- Cs. k. arany (vert) 11.32 Német bankv. 117.17 Osztr. Lloyd 418.- 4.2 száz. ezüst. jár 96.05 90.50 Osztr. koronajáradék 96.25, 1864-es sorsjegy 261.25, Osztrák hitelintézeti részvény 632.50, Union-Bank 537.75, Osztrák Länderbank 432.50, Osztrák-magyar államvasut 687.25, Elbevölgyi vasut 446.-, Alpési részvény 649.60, 20 frankos 19.14, Lon-

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Júlvásár.

Budapest, november 2. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 2619 darab juhot. Arjegyzések: elsőrendű ürü 42-44 fillér kgr.-ként, vagy 37-42 korona páronként, középminőségű ürü 34-38 fill., kgrként vagy 27-33 korona páronként, anyajuhok 30-34 fillér kgrként, vagy 16-25 korona páronként, raczkajuhok 34-36 fillérig, vagy 24-31 korona páronként, kiverési juhok --- fillérig, vagy 15-23 korona páronként, kosok 36-38 fillér, vagy 24-32 kor. páronként. A mai vásárra többnyire gyengébb minőségű áru lett felszállítva. A vásár irányzata és az árak változatlanul maradtak.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, november 2. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A központi vásárcsarnokban megártott marhavásáron felhajtott 3359 darab magyar, 392 drb galicziai, --- drb bukovinai, 1111 darab németországi.

Jegyzések kilogrammonként elősúlyban: Magyar hizókök 1-ső minőségű 74-82 fillér, kivételesen --- fillér, II. minőségű 64-72 fillér, III. min. 48-65 fillér, kivét. --- fillér, galicziai hizókök 1-ső minőségű 82-86 fillér, II. minőségű 74-80 fillér, III. minőségű 62-72 német hizókök I. min. 84-92 fillér, kivételesen --- fillér, II. min. 70-82 fillér, III. minőségű 62-68 fillér, legelő ökör 46-70 fillér, parasztökök --- fill., bika 48-66 korona, kivétel. --- korona, tehén 46-70 korona, bivaly 24-42 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, november 2-án. (Hivatalos tudósítás) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) --- fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) --- fillér. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 118-119 fillér. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 119-121 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 122-124 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) --- fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) 122-124 fillérig.

Sertésüzlet 1908. évi október 31. napján volt készlet 29964 drb., 1908. november hó 1-én felhajtott 392 darab, 1908. november 1-én elszállított 1172 darab, 1908. november 2. napjára maradt készletben 29184 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Sertésüzletvásár.

Budapest, nov. 2. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 879 darab sertés, 81 darab süldő, --- darab malacz. Pótfelhajtás --- drb sertés, --- drb süldő --- malacz. Mai napi felhajtás 70 darab sertés, 81 darab süldő, --- darab malacz, összesen 949 darab sertés, 162 darab süldő. --- darab malacz. Eladatott 541 darab sertés, 32 darab süldő, --- darab malacz. Eladatlanul visszamaradt

Tisztviselői kölcsön

állami, megyei, városi tisztviselők, katonatisztek és nyugdíjasok

részére 20-30 évre vagy tőketörlesztés nélkül, még eddig nem létezett előnyös módozatokkal kapható a 12 év óta fennálló és kizárólagosan tisztviselői kölcsönökkel foglalkozó:

«Országos Híradó» pénzügyi vállalat útján.

Budapest, VIII. kerület, Erzsébet-körut 20. szám.

Felvilágosítás díjtalan. Jutalék csak a pénzvétel után fizetendő. Előleget nem fogadunk el.

408 drb sertés, 49 darab sülőd, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 94 — 96 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillér, fiatal könnyű 116 — 124 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 116—124 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 119—124 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül — fillér, fil.-ig, könnyű 140—300 kgr.-ig — fillérig, ételsulylevonással — fillér. Belföldi sülőd 96 112 fillérig, horvát sülőd — fillérig. Malacz — fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsulyban értendők. A vásár irányzata lanya. Az árak változatlanok.

kolához; az igazságügyminiszter Marosán Jenő szlovák törvényszéki irnokot a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszékhez helyezte át.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1908. november 2-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete: Hazánkban az idő az utóbbi 24 óra alatt tulajdonképpen derültre változott; csapadék Erdély délkeleti felén fordult elő. A hőmérséklet süllyedt; többnyire néhány fokkal a normális alatt van; éjjeli fagy csaknem mindenütt volt; a maximum Ogvegyllán -8C°, és a minimum pedig Fiumében 15 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Tulnyomóan száraz idő várható éjjeli fagygal.

Table with columns: Állomás, Legnagyobb mín. 100 +, A. hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min.

Kivonat a hivatalos lapból.

— November 1. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter a zálogházak személyzeti létszámában Czerny Károly tisztelet főtisztját, Bátori István segédtisztet tisztíté és Baranyai Ernő gyakornokot segédtiszté; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Sándor okleveles tanítót a mosoniaci állami elemi népiskolához rendes tanítóné, Hrdina Irén okleveles tanítóné a mosoniaci állami elemi népiskolához rendes tanítóné, Csál Amália okleveles tanítóné az eleki állami elemi népiskolához rendes tanítóné; az igazságügyminiszter Fischer Ignác igazolványos altisztet a temesvári járásbírószékhez irnokká; a budapesti ítélőtábla elnöke dr. Nadas Béla budapesti lakos, ügyvédjelöltet a budapesti ítélőtábla területére díjaz joggyakornokká; az aradi pénzügyigazgatóság Bajcsi József aradi fővármegyei vámgyakornokjelöltet ugyanazon hivatalhoz ideiglenes minőségű díjaz vámgyakornokká; a nagyváradai főügyész az aradi törvényszéki fogházhoz fogházőrré Bott György tartalékos honvédt, nagyváradai lakost nevezte ki.

Megerősítés. Az igazságügyminiszter a tapolczai járásbírószékhez ideiglenes minőségben alkalmazott Kramer Károly irnokot ebben az állásban végleg megerősítette.

Athelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Strasser Elvira makkosjánosi állami elemi iskolai tanítóné a zalazsentgróti állami elemi iskolához ugyanebben a minőségben, Víz Erika elemi iskolai tanítóné a feketeadói állami elemi is-

VIZALLAS.

Table with columns: Inn, Duna, Szász, M.-Szilgye, Tokoháza, V.-Námény, Tokai, Tiszafüred, Szolnok, Csongrád, Szeged, T.-Bocsa, Töl, Ondava, Hód, Barta, Japoly, Bodrog, Ladimész, Sajó, Zsolna, Hornád, H.-Námet, Borettyó, Margitta, R.-Ujfalu, Körös, Csusza, N.-Várad, Belényes, Tonke, Gurahonó, Borosjenő, Békés, Gyoma, Gy.-Kishódvár, Maros, Franycska, Soborsin, Arad, Makó, K.-Kostély, Bega, Kiszető, Temesvár, Beeskerek.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap. Kiadóhivatali igazgató: PAJZRMATYAS

KÉZIMUNKÁ Gobelinek, himzGanyagok és szövetek szabott gyári árakban. Kérjen nagy képes árjegyzéket, kiválasztási kü deményt. TELEFON 109-06. Bérczi D. Sándor női kézimunka nagyiparos Budapest, VI., Dessewffy-utca 5. sz. (Váci-körút sarokház mellett, villamos megálló) saját áruházában. MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB KÉZIMUNKAUZLÉTE.

Table with columns: Buza, 100 kilogramm ára, Egyéb gabonaneműk, Rozs, Árpa, Zár, Tengeri magyará, Repce, Burgonya, Különléle termények, Faj, disznósér, szalonna, szilva készáru, heremag.

Table with columns: Allamadosságközlöcsönök, Zaloglevelek. Elsöbbségek, Bankok részvényei, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gózmalmak, Különléle vállalatok.

Table with columns: Ujlaki tégia és mézőgető, Első m. gazdasági gégyár, Danubius-hajógyár, Fegyver- és gégyár, Ganz es társaság, Magyar borsá fémipargyár, Nicholson gégyár részv.-társ., Rimamur. vasúti nov.k. 6%, Schlick-féle vasúti tőde, Weitzer J. gégyár r.-t., Franklin-társulat, Brassócellulose gyár r.-t., Bpesti áll. villamosági r.-t., Első magyar petü tőde, Első magyar gyapintószó, Első m. részv. gyepintószó, Első m. sertőshizáló, Első magyar szálloda r.-t., Fiumei rizshántoló kem.-gy., Gschwind-féle szeszgyár, 'Hungaria' mltirággyár, Kőbánya-i pórgári sorfőző, Magyar cukoripar, Magyar vasúti forg. r.-t., Magyar villamosági r.-t., Nemetek. villamos r.-t., Szegedi kenderfonógyár r.-t., Adria tengerhajózási r.-t., Bpesti közúti vasút, Bpesti vill. városi vasút, Bpest-djpest-rákosp. vill.vas., Déli vasút nov. v., Dunagőzhajózási társ., Kassa-derbergi vasút, Magyar h. é. vasutak, Magyar nyugati vasút, Osztr.-magy. allamv. 100 v., Pécs-barcsi vasút.

KÜLÖNFÉLÉK.

Gyűrű.

A zálogháznak rejtékén
Kopott lim-lomba téve,
Aranyos jeggyűrű hever,
Ki tudja, mennyi ével

Az esküvőnek napja rajt'
Alig útszik bevésve,
Lekoptatá hosszú idők
Gyönyöre s szenvedése.

Hol a leány, kinek neve
E kis gyűrűbe írva,
Tán elfeledte rég pihen
Magányos, pusztá sirba?

Mért nem csüngött picziny szive
A féltett, drága kincsen?
Hiába kérde a gyűrűt,
Válasz reája nincsen.

Zálogba került a gyűrű;
A nagy nyomor miatta,
Vagy elfordult a lány szive
Attól, ki néki adta?...

Avagy egy léha unoka,
Mert kellett dárídóra,
Zálogba tette s nem gondolt
A régi nagyanyóra...

De ne zavarjuk a gyűrűt,
Tovább hadd álmodozza
A mult édes történetét,
Melynek nincs vége-hossza.

Hadd emlékezzék vissza még
Csóktelt szerelmi lázra
S ne tudja, hogy sirban pihen:
Lomfede zálogházba!

Feleki Sándor.

(A sahi palotája.) W. P. Cresson angol utazó,
kinek Perzsiáról szóló könyve most jelent meg Lon-
donban, következőleg írja le a sahi teheráni palotá-
ját: Bár Naszr-ed-Din (a mostani sahi nagyapja)
európai látogatása után Perzsiában meg akarta ho-

nosítani az alkotmányosság eszméit s bár Perzsiá-
ban már van minisztertanács s ugynevezett parla-
ment, a perzsa kormányzásnak magva mégis csak
a királyi palota. A sahi nem is oly régen még kor-
látlan ura volt minden alattvalója életének s az ő
palotája központja minden érdeknek és befolyásnak,
mely Perzsia politikája felett uralkodik. Ha az em-
ber a palota főbejáratán átmegy, úgy érzi magát,
mintha még a levegő is titkokkal volna tele. Egy
kis udvaron keresztül, mely a magas külső falak s
egy régi komor vár közé van ékelve, alacsony fo-
lyosók labirintjébe jutni, melyek sötétségbe vesznek
bele. Mennyit beszélhetnének e nyirkos, sötét folyo-
sók vérontásról és zsarnokságról, melyeknek szin-
helye a Kadsar-dinasztia cztadellája volt. Mennyi
komor történetet tudnának mesélni a falak a vas-
kezű Fath Ali sahról és Nadirról. A látogató a meg-
könnyebbülés érzésével jut egy belső udvar friss
levegőjére, hova még Teherán főutcájának a zaja
sem hatol be. Van itt egy kert, az örömök és gyö-
nyörök titkos kertje, melynél szebbet Cresson még
nem látott s hol a sahi öröklék viruló rózsák közt
a három szépeivel enyelegtek. S még e titokzatos
helyre is eljutott az európai kultúra. Virágok és bok-
rok közt kutyák és szarvasok állanak öntött vas-
ból s a márvány-vízmedence szélét is egész sereg
öntött-vasszobor állja körül, melyek villanykörtéket
és lámpákat tartanak a magasba, izléstelen európai
minta szerint. A nyugati „művészet” e tárgyait any-
nyira szeretik, hogy Teherán mellett külön gyár fog-
lalkozik e szobrok öntésével s minden perzsa elő-
kelő, ki ad valamit az izlésre, ily szobrokkal „disziti”
a kertjét. A kincstár valósággal Aladin biüvös bar-
langja s az ember szinte elszédül e helyiségnek hi-
hetetlenül változatos tartalmától. Azon hadisákmány
mellett, melyet a győzelmes Nadir sahi India leg-
gazdagabb tartományából harácsolt, itt vannak azok
a tárgyak is, amelyeket az elhunyt sahi s ennek
apja vásárolt Európában: esernyők, kések, villák,
fésűk s egyéb drága bazarárúk, megzédülve, hogy
a perzsák művelődésének. A magától játszó zong-
ora mellett van egy földgömb, a legdrágább kövek-
kel kirakva. A tenger szafirból, a szárazföld rubin-
ból és smaragdból van. Néhány fonográf mellett egy
legalább két méter magas kínai váza áll kék por-
cellánból. A ritkaságok ritkasága s megfizethetetlen
az értéke.

(Stanley ifjúkori szerelme.) Athénben érdekes
asszony halt meg nagyon öreg korában: Pierrar Vir-
ginia, ki valamikor Görögország legünnepeltebb
szépsége volt s fiatal korában Stanley, a későbbi

híres afrikai utazó is lángolt érte. Pierrarné tekinté-
lyes athéni családból származott s családi neve Am-
bela volt. Apja Syraban postaigazgató volt s Stanley,
ki akkor Görögországból angol lapokkal levelezett,
itt ismerkedett meg az akkor tizenhat éves leánnyal
s halálisan beleszeretett. Sok lelki harc után elha-
tározta, hogy megkéri s a leány kezét oda is igérték
azon feltétel alatt, ha Görögországban telepedik le.
Stanleynak le kellett mondania, mert különben el-
vesztette volna állását. Nemsokára Afrikába ment
Livingstonet felkeresni, Virginia pedig Pierrar belga
emberhez ment nőül.

(Az ideges drámairól.) Manapság mindenki ide-
ges, de talán a legidegesebbek a poéták. Kiváltképp
utközben, amikor a legnyugodtabb ember is türel-
metlen, ingerlékeny. Az alábbi tanulságos történet
arról a konfliktusról szól, mely Roberto Bracco, az
ismert drámairól és az olasz vasutak között kelet-
kezett. A nálunk is ismert író a multkoriban Nápoly-
ból Genuába utazott gyorsvonaton, hogy jelen legyen
egy új darabja premiérjén. Már a rossz időjárás is
idegessé tette. Podgyászat elhelyeztetvén egy első-
osztályú fülkébe, még a vonat indulása előtt az ét-
kező-kocsiba ült, ahol egy órácskát tartózkodott.
Vissza akart menni fülkéjébe, de észrevette, hogy ezt
nem teheti, mert a vonat régi kocsiból volt össze-
állítva, melyeken nincs átjáró. Nagyon megrögzött
hát, hogy a legközelebbi állomásig kell várnia, míg
szándékát megvalósíthatja. Sequi állomáson volt ez,
ahol dühösen szitkozódott, mert a kis állomás sem
világítva, sem fűtve nem volt és így szakadó eső-
ben kellett átbortorkálnia a kupéba. Növelte a kényel-
metlenséget az a körülmény is, hogy az utasok esze-
vesztettül tolongtak. Bracco megütötte a bokáját a
kupé hácsójában és mig káromkodva a lábát fog-
dosta, — a vonat elindult. Ez hiányzott még! Bracco
torkaszakadtából üvöltötte: „Marhá! Marhá!” Erre
a vonat megállt és a vonatvezető rákövörös arccsal
szaladt a kiáltás irányában: „Ki sérteget engem!”
Bracco még dühösebb lett és most már leszamarazta
a vonatvezetőt. Épületes jelenet keletkezett ekkor, a
kölesönös sértegetésekben sem volt hiány. De leg-
alább Bracco felszállhatott a vonatra és folytathatta
útját. Az ügy a bíróság elé került, mely a költőt fel-
mentette a hivatalos tekintély megsértése czimén
emelt vád alól azzal az indoklással, hogy a sértege-
téseket jogos felháborodásában követte el.

A FEKETE GYÉMÁNT

— REGÉNY. —

Írta: FRED. VILLER.

59

— Unsoltam, hogy mondja el, miért akart
aznap a zálogházban pénzt szerezni. Azt felelte:
Ha felderitené az egészet és bebizonnyitná ártat-
lanságomat, megmondanám; de amint a dolgok
alakultak, nem segíthet rögtön és szegényt hoz-
na más fejére. Azért történt, hogy fivérédek
egy vagy más módon segítségére légy, kiáltottan
izgatottan. Nem segít egy sem rajtunk, ha be-
szélünk róla, felelte ő. A kételyt nem fogja el-
osztatni a lelkeből. Még ha azt hiszed, hogy
az eltűnt ismét vissza fog térni. És azt gon-
dolod, hogy az emberek gonoszságát
és pletykaságát el lehet kerülni? Nem, ah-
hoz kicsi az egész világ! És ha egybekelünk,
biztosak lennénk afelől, hogy a gyermekeink
nem tudnak meg soha semmit az anyjuk multjából?
Csak egy kötelességem van, melyet fivé-
remmel szemben teljesítenem kell; ezt te nem
tudnád velem megosztani. Mindig eszedbe jutna,
hogy ő volt az, aki az életünket megmérgezte!
Körülbélül így szól hozzám: Éreztem, hogy
csak unalmas, üres ellenvetéseket tudok ellene
felhozni s így elváltunk.

— Hát nem mondtam? — kiáltotta Klára.
— Saját kételye volt az, ami a munkájában
meggyengítette. És ez az ok is, amiért nem tud-
ja a homályt felderíteni.

— Azt hiszem, hogy ebben mégis téved, —
felelte higgadtan Monk. — De a munka megha-
lalta az erőmet és azt hiszem, ez bárkinél elő-
fordult volna. Tanácsoljon bármit, hogy tegyem
meg, úgy mindenre azt felelhetem, hogy már
megpróbáltam és megvettem.

— Ne izgassa fel magát! — volt Klára szin-
tén nagyon nyugodt válasza. — Tudom, hogy

éppen oly sok nemes érzése, mint esze van, sőt
az érzelme több, mint bármely más embernek;
de nálatok férfiaknál előbb, vagy utóbb mégis
csak az ész győzedelmeskedik. Nem változtat-
hatja meg a természetét. Nos, Fredrik, nekünk
igyekeznünk kell Monknak segítségére lenni, ha
már ő maga nem tud segíteni magán. Ugyebár?

— Igen, — feleltem olyan vidáman, ameny-
nyire csak tehettem, — igazán csodálatos lenne,
ha mi hármán alapos gondolkodás után nem tud-
noki kibogozni ezt a csomót. Ime, Monk barátom,
itt van, ami ezideig még hiányzott néked: az ál-
talam képviselt némely téren való szaktudás,
továbbá a női esel és ösztön Klára által kép-
velve. Azonban előbb Munkot kell kihallgat-
nunk. Talán te akard először a kérdést meg-
kezdeni, Klára? Akkor kérlek, kezd meg, majd
azután én következem.

— Helyes, én fogom kezdeni — felelte Klára
és barátságosan ránézett Monkra, mintegy le-
csillapítani akarva, ha esetleg az előbb megbán-
totta.

— Mondja csak, fordult hozzá — az angolt
ugye bár, Hovellnek hívták? Nem volt szerel-
me Sigridbe és udvarolt is neki, de elutasítot-
ták?

Monk elmosolyodott.

— Azt hiszem, eleinte megpróbálkozott; de
mikor látta, hogy én előnyben részesülök, a tért
nyomban átengedte nekem. Végül is jó atczot
vágott a csuf játékhöz. Ha esetleg komolyabban
ostromolta volna Sigridet, okvetlen megmon-
dotta volna nekem.

— Olyan biztosan tudja ezt? — kérdezte
Klára. — Hiszen nem gyóntatója a menyasszo-
nyának, vagy igen? Vagy talán más okot is
tudna mondani, amiért meggyűlölte volna?

— Hát olyan bizonyos az, hogy gyűlölte be-
nünket? — kérdezte Monk.

— Igen, ez egészen bizonyos; ő idézte elő
a szerencsétlenséget. A fénykép természetesen
csak család.

Monk mosolygott.

— A fénykép, sajnos, nagyonis valódi volt.

— Akkor az a gyalázatos színész volt —
folytatta Klára — hiszen közvetlen Eveline öngyilkossága előtt elutazott. Később nem hallott
felőle semmit? A szegény leány természetesen
ő végette követte el az öngyilkosságot. Én azt
hiszem, hogy az a gyalázatos csábító vette rá
a szegény teremtetést a lopásra és azután el-
hagyta őt. Ez volt az ok.

— Erre én is gondoltam — felelte Monk.
Azt az embert megfigyeltem, miután elhagyta
Krisztiániát. Először Göteborgba, majd később
Kopenhágába utazott. De nagyon valószínűtlen,
hogy az a pénz, amelyet Jürgens a gyémántért
adott, valaha az ő kezéhez került volna. Egész
idő alatt csak úgy napról-napra élt, többnyire
nagy nyomorban, mint teljesen elzüllött iszákos
ember.

— Egészen biztos vagy ebben? — szólót-
tam én is közbe. — A körülmény, hogy a szin-
észnél nem volt pénz, teljesen ledöntötte a kö-
vetkeztetéseimet.

— Ugyebár? — És Monk ismét olyan le-
mondóan mosolygott. És ezt a keserves tapasztalatot
nem egy, de tíz helyen is tapasztaltad
volna, ha az én helyemben vagy. És én igazán
minden lehetőséget latba vettem.

— Egy lehetőség azonban teljesen bizo-
nyos — tettem én még hozzá. — A két leány
közül okvetlen az egyik lopta el a gyémántot!

— Hiszen ez a rettenetes — sóhajtotta
Monk — hogy csak egy feltevés van, ami az
összes eseményekhez hozzásimul és ez az —
itt Monk egészen letompította hangját — hogy
Sigrid vette el a gyémántot, hogy a fivérére se-
gítsen. Hovell által le lett fényképezve, a gyé-
mántot pedig eladta Jürgens prokurátornak; —
nem, ne is szóljon semmit, Villerné asszony,
gondolja meg, hogy elhatározott szándékom né-
hány nap mulva Amerikába áthajózni és Sigrid-
nek felajánlani a kezemet. Ugyebár, nem bizo-
nyithatom be jobban iránta érzett szerelmemet
és bizalmamat?

Klára nem felelt.

(Folyt köv.)

SZÍNHÁZAK

Kedden 1908. november 3-án.

Nemzeti Színház Magyar Színház

Báró és bankár.

Dráma 3 felvonásban Irtá Hugo Karoy

Kezdeté fél 8 órakor

III. Kir. Operaház

Bohémelet.

Dalmi 4 képben. Zenéjét szerzeszte Puccini Giacomo. Szövegét Irták Giacora és Illika. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Rodolphe Arányi, Soudanard Várady, Marcel Takáts, Colline Szemere, Musette Ambrusné, Mimi Kaczir M., Alcindor Szeneci

utána

Magyar táncgyuleg

Kezdeté 7 órakor

Vígyszínház

A pénz.

Színmű 3 felvonásban Irtá Garryr Andor.

Wimmer Marcell Hegedüs, Mária, a felesége Varsányi Balassa, Singer János, Leo, a fia Haraszthy H., Bátonó János, Zselye Tapolczai H., Friedmann H. gedlén, Teresi Rainay, Szűcs H. gedián, Salzer Gázi M., Gyermek Ferenczi M., Öreg Salzer Kataliczky

Kezdeté 7/8 órakor

Várszínház

Zárva

SARAH BERNHARDT és társulatának vendégjátéka

La Dame aux Camélias

Királyszínház

VAN, DE NINCS.

Operett 3 felvonásban. Irtá Márton Ferencz. Zenéjét szerzeszte Jacobi Viktor.

XVII. Nepomuk Boross, Amarantha, felesége Medgyaszay Fudoxa Orley F., Parádicsom Csizsár, Fűcses, pénzügy. Papir, Syrión, apród Simai, Komorna Hornyik J., Dr. Vandonints V. Gábor, Miska, szolgálja Pala-thy, Udvari költő Sáfány, Udvari szabó Szabó

Kezdeté 7/8 órakor

Aránia-színház

Bűn és bűnhődés

Kezdeté fél 8 órakor.

Apollo-Projektográf

TELEFON 68-39.

Ujpesti bankrablás.

Az Apollo eredeti felvétele. F. hó 4-én szerdán először kerül bemutatásra. Falpar Norvégiában. Epizód a paraszti életből. Modern mezőgazdaság. A kártyavár. Az áru óra. Modern művészet.

Norvég halászat, Czigany szerelem. Két öreg iskolatárs. Varázskeringő-mánia.

KEZDETE: 5 órakor, vasár- és ünnepnap 3 órakor.

BUDAPESTI CABARET

BONBONNIÈRE

VI. Teréz-körút 28. Telefon 52-88.

Minden este 9/4 órakor

Szabad iskola. Kovács bácsi fia. Óriási sikerű kacsapattó bohózatok. A 3 személyes ágy, vagy Odoméer és az Auorharisnya. Nagy Fantasztikus, láványos, főnyes kiállítású operett-paródia.

Turóhanyi Olga, Nyáray Antal, Vörös III, Kókény, Antal, Virág, Kabók, Boross s.b., Conferencier Szalay.

Estenként 4 színpadi tréfa. 20 cabaretiszám.

Jegyek: 0, 5, 4 és 3 koronát az összes jegyelőruktó helyeken. Bővebbet a plakátok.

ROYAL ORFEUM

ÉRZÉBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-22

UJ MŰSOR:

The BAGGESENS nevű orkán jelenetben CHESTER DIECK a csoda biciklisa

Elise Wulff és Waldoff exotikus akrobaták LES THEREAS dance akrobata

THE JANSLY's ikarjai játékok HASSON és JENNY gömbjáték

Etiennette de Mary exotique Français JOHN BELL amerikai költőtanos

Hetényi-Heidelberg Albert operettje A csuda szanatórium.

FOLIES CAPRICE

gazdak: LEITNER és KELETI Főrendező: ROTT SÁNDOR

Budapest, Révai-utca 18. sz.

Az előadás kezdete fél 9 órakor

11 órakor: Ujdonság!

FREIE LIEBE

Erkölcsep, irta: Satyr. Rendező: Werner Ódó.

Ezt megelőzi: Fél 10 órakor:

A mulóvés.

Bohózat, irta: Tábori Emil. Rendező: Rott Sándor

Torábbá: Türk Berta, Nanon, Gerő Jozsef és Zöldi Márton új szelő számukkal. Trebitsch Sándor mint háremor.

Nappali pénztár d. e. 9-1-j és d. u. 3-6-ig. Az első emeleti Casino de Parisban elsőrangú tánc attrakciók

Kezdeté fél 12 órakor.

FRANÇOIS 'TRANSYLVANIA' SEC logo and text

Iskola hegedűk! Kétfőzőn felszerelve jó hanggal 4 firtól feljebb minden árban. Tok-, vonó-, gyantával 6 forint-tól feljebb. REMÉNYI MIHÁLY a Magy. Kir. Zene-Akadémia és fővárosi iskolák szállítója BudapeSt, Király-utca 58. sz. Ezen lapra hivatkozva árjegyzék minden hangszerrel külön-külön ingyen küldetik.

Kalap Király a legelőzansabb ési újdonságok megérkeztek, a nagyérdemű közönség figyelmét felhívjuk saját gyártmányú 4, 5 és 6 kor. kalapjainkra. Nálunk vasított kalapok ingyen vasaltatnak. Különös gondot fordítunk a becses pártfogásért esedezünk műhelyünkben Hársfa-u 33. 101 kalapok átalakítására. Osztermann és Stern kalapos mester Szigoruan szabott árak! Eskü-ni 6. (Stiftl-palota)

Tévedés kikerülése végett vásároljon óvszer-különlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál HATSCHER N. Csakis: Budapest, Károly-körút 6. ARJEGYZÉK TITOKTARTASSAL INGYEN.

Vértes-féle Sósorszesz Minden házban szükséges.

VALUTA érszény egy darab bőrből készült ára 1 korona kizárólag „Székely” bőrdönszél VII. 9 Rákóczi-ut 4 Arlevezék ingyen

Női ruha divat-kelme eladás Orfias készletünköl 120 cz. széles ószi angol kelmeté-terenként 42 krtól kezdve a legfinomabb minőségig 2-3-4 firtig árusítunk. Rosenberg és Quitt női divat, szőnyeg és vázson árak nagy áruhaza. Budapest, VI. Király-utca 32. Telefon 528. Alapított 1895

Perzsa-szőnyegek nagy választékban rendkívül jutányos áron kaphatók. Vászonaúk. Kelengyék. Wittmann Frigyes és Fiai V., Váci-körút 6.

KOVÁCS GYULA zongoratermei BUDAPEST, (Gresham-palota) V., Ferencz József-tér 5-6. TELEFON 110-66

Kerber Henrik ablak, lakástisztítási, padló-beeresztési, féregmentesítési és pormentesítési vállalat - porszívógéppel. BUDAPEST, VIII., Gyöngygyuk-u. 7. Pontos kiszolgálás!! TELEFON: 53-55.

OLCSÓ DRÓTKERITÉS Horganyozott, többször csavart drótkerítés 30 fillertől feljebb. WITTMANN JÁNOS drótkerítés- és menyezettid-szövőgyár BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 6. (Frankl vasudvar.) Arjegyzék ingyen és bérmentve.

FŐVÁROSI ORFEUM WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-n. 17. SYLVESTER SCHAEFFER szerződése meg van hosszabbítva. Uj attrakciók. Jegyelővétel 10-1 és 3-8 óráig a nappali pénztárnál. PÉNZTÁRI TELEFON: 93-38. A télikeriben reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK szigányzene-kera hangversenyez.

STEINHARDT MULATÓ Telefon 54-23. Rákóczi-ut 63. Telefon 54-23. Kezdeté 7/8 órakor. Ma és mindennap: eredeti újdonságok A DARTILOSKOPIA bohózat, irta: Lucian Meztelen tények tisztességes lakók fővárosi életképek, irta: Glinzer és Taussig. Torábbá: Steinhart, mint újpesti betörő, irta: Szőke szakál. Gyárfás, Solti Hermina és Pápay teljesen új megábrázolással, valamint: Bovio és Benedetto, Mary Belfor, Tanison et Desmoines felélepi. Jegyek: 0-1-2-3-4-5-6-7-8-9 Rákóczi-ut 63. és Özv. Konti Józsefné dohánykártya-ésségi aradáiban Andrassy-ut 29. A gyönyörű telikeriben tánc, reggeli, külön attrakciók. Hegedüs Gyula zongkara játszik. Vasárnap délután fél 4 óráig kezdettel mérsékelt helyáru előadás.

PARADICSOM KABARET ÜLLŐI-ÚT 46. szám. - Telefonszám: 115-84. Igazgató-lalajdonos: Windtschi Rezső József, művezető. Adorján László, karagy: Nádor Mihály. MEGNYILT: 1908. OKTÓBER HÓ 15-ÉN. Fellépnek: Révész Ilonka, Nogrady Gizi, Sándor Steli, Berényi Manózi, Brozkovoy Károly, Szabó Dezső, Lugosi József, Dalnok István, Tarján Vilmos székelykörtől vendég. szereplése. - Helyárak: Páholylés 3 korona, támlásszek 2 korona, ülőhely 1 korona

Hull a haja? Használja a Petroleum-hajszesz-t. Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főszékföldéi hely Gara Géza és Tsa drogéria Epest, VIII. József-körút 7A. Teasok árjegyzékét kérni.

TÖRÖK
szerecsesze
ÖRÖKI!

Rendelje meg a NEVE mellett álló SZERENCESZAMOT!
A véletlen nagy szerepet játszik az életben és éppen a szerecses véletlen folytán könnyen megtörténhetik, hogy az Önt ér-
mellett álló számban eltalálta azt a sorsjegyet, melyre nagy nyeresemény jut.

Adám	105312	Bibrika	93514	Elek	51610	Herman	48556	Katalin	55195	Margit	92662	Pál	83208	Teréz	84342
Adó	24358	Béla	93987	Elemér	93514	Hugo	35350	Klára	38274	Marczel	10637	Pépa	52572	Tibor	59205
Adolf	40788	Brigitta	93987	Eugenia	93987	Ibolyka	64225	Kálmán	67831	Maria	44379	Pista	111316	Terka	6424
Adelheid	56506	Benedek	59815	Emil	120615	Ida	12428	Klotild	109905	Marion	108370	Piroska	96448	Tihamér	106990
Aladár	79762	Bernát	12114	Endre	70857	Ilka	50596	Károly	66008	Marianna	50166	Rafael	38170	Torus	4147
Agnes	105342	Bodog	108876	Eti	22505	Ilma	107279	Kornélia	38215	Mate	27174	Rebeka	22009	Tivadar	59107
Albert	28240	Boldizsár	48094	Flóra	53701	Irena	84496	Konrad	96955	Martha	42254	Rezsó	65852	Tinka	81102
Amália	40803	Cecilia	91449	Frida	11380	Imre	10456	Kornél	65833	Maryas	9878	Regina	52530	Tobias	41778
Akos	50525	Colestin	108876	Ferencz	52558	Irma	48012	Kristóf	21614	Marionka	81908	Richard	21000	Urbán	26886
Anna	80003	Dóra	107261	Fülöp	109806	Incze	33945	Laura	10904	Miklos	41920	Roza	95381	Valéria	105377
András	105356	Dorothea	34356	Gábrilla	65841	István	108141	Lenke	52345	Miksa	106119	Robert	36782	Vendel	4004
Apollonia	28289	Dániel	6402	Gabor	96829	Izabella	28620	Leonia	109766	Milán	81141	Roza	36782	Verona	38993
Antal	57087	David	59124	Gertrud	38940	Izidor	58029	Lajos	36474	Mór	28838	Rozsika	109617	Venezel	105035
Araaka	80010	Dénes	81852	Gizella	65664	Johanna	106128	Leontin	85687	Narozsaz	57279	Salamon	51620	Viktoria	56806
Armin	121132	Dezso	106908	Gedeon	20576	Jolán	4142	László	65888	Natalia	105390	Samuel	85617	Viktor	24018
Augusta	28259	Domokos	6315	Gergely	51642	Judit	72224	László	109766	Neszi	24261	Sári	42883	Vilma	38987
Arnold	52534	Dömötör	41345	Géza	109738	Jakab	105032	Lúcia	36474	Orbán	10918	Sándor	64407	Vilmos	105027
Aurelia	20623	Elvira	28819	György	65657	János	40756	Lipót	85687	Orbán	38984	Sándor	84120	Vilmos	68984
Arpád	96439	Emma	2878	Gyula	18872	Joliska	120616	Ludmilla	51617	Ottó	120621	Sándor	84120	Vilmos	68984
Beatrix	109699	Ernesztin	41281	Hedvig	94121	János	68196	Lukacs	19818	Ottó	55322	Sándor	84120	Vilmos	68984
Arthur	51616	Eva	27162	Henriette	109008	Jenő	23096	Malvin	64489	Ottó	72208	Simon	85344	Vilmos	68984
Atilla	19194	Erzsébet	24123	Hilda	51518	Jozsef	101486	Manó	94162	Ottó	100916	Szeréna	17774	Vilmos	68984
Berta	35645	Erzsi	33988	Henrik	55244	Jozsef	101486	Manó	18852	Ottó	52362	Tamás	44400	Vilmos	68984
Blanka	94395	Ede	55244	Henrik	55244	Jozsef	101486	Manó	35605	Ottó	98599	Teodóra	85518	Vilmos	68984
Élánt	51603	Ezter	55244	Henrik	55244	Jozsef	101486	Manó	35304	Ottó	23061	Teofil	85518	Vilmos	68984

Fenti számokat sziveskedjék azonnal megrendelni, legkésőbb azonban f. é. november hó 10-ig, miután ezek könnyen elkellenek.
Egész sorsjegy 12 kor., fél sorsjegy 6 kor., negyed sorsjegy 3 kor., nyolczad sorsjegy 1 kor. 50 fillér.
Központ: IV., Szervita-tér 3/n.
Fiókok: Teréz-körút 46. Váci-körút 4.

Török A. és Tsa
Bankház R. T. Budapesten. Legnagyobb osztálysorsjegy-tízlet.

BUTOR
EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-ÚT 17.)
BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-ÚT 17.)
TELEFON 82-27

Acetylen világítás
50% gázmeztakarítás érhető el.
ha Kelemen Alfréd és Társa acetylenvilágítás berendezési vállalatnál Budapest, VIII., Köztemető-ut 12.
„Carbid a vízben”
rendszerű világítási telepet rendel meg! E fényes világításnál egy 32 gyertyafényű láng óránként maximum 2/3 fillérbe kerül. — Jutányos árak és kedvező fizetési feltételek! Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Titkos betegségek
biztos és lelkiismeretes meggyógyítására éri a tapasztalata folytán legjobban ajánljuk
Dr. CZINCZÁR
egyetemi orvos-tudor specialitást.
Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a nemi szervek, hólyag vagy idült húrnálja, vese- és hólyagbetegségeket, hólyagbaj, fekélyeket, syphilit, idős- és hájgerincbaj és bármily női betegségeket.
Budapest, 10., Karoly-körút 10. I. emele.
Rendel. d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.
Videkirek levél útján is biztos eredménytel gyógykezelés és gyógyszerrel is gondoskodik. — Nőknek külön váróterem. Külön kijárat.

BIZTOS
gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemi betegségben szenvednek,
mint húgyszó és hólyagbajok, húgyszószűkítések, vese- és hólyagbajok, éjjeli magömlések, sebék és bujakoros bántalmak (syphilit, az enforitózis utóhalálként fellépő idegbajok, korai férfioro elgyengülés, bármily bőrküülések stb. nőknél terhényülés, méh bajok, alapos, gyors és gyökéres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógykezelés ajánljuk
DR. GARAI ANTAL
v. or. és kir. osztály főorvos országos hírl és a legreglibb, 82 éve ionálló rendelé intézetét
Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.
Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Idült húgyszó és hólyag bajok vizsgálatára villamos húgyszószűkítő segélyével.
Videkirek levelekre kimerülő választ és szakszertű tanácsot nyernak, gyógyszerrel gondoskodik a lez. Titoktartás biztosítva.
Nőknek külön váróterem.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!
JEGYGYÜRÜK, HÁZAJÁNDÉK-TÁRGYAK
A LEGELÖNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERESZ-ES MŰÖRÁS-üzletében szerezhetőek be.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszószertü és bujakoros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.
Dr. FABINYI
speczialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos
gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac
nemi betegséget
(húgyszószűkítést ebeket, syphilit stb.)
Impotentiát (férfiui gyengesség megidősebbeknél is megiepo eredménytel, a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül.
Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizetendő.
Levelekre általában válasz. Kivételre gyógyszeresek.
Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(A Pannónia szállóval szemben)
Ajtóház. — Bejárati a lépcsőnél. — Kérlek várakozni.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsővű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemelés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, Al-landó vagy ráktár

Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-ter 17. sz.

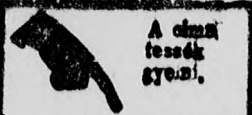
Elsőrendű SINGER varrógépeket nagyban eredeti gyártásban 75 koronától feljebb és minden ár-emeléssel havi 8-10 korona részletfizetésre szállítunk 10 évi jótállással.

Láng Jakab és Fia

varrógép és kerékpár nagykereskedők

Budapest, VII., József-körút 41. Flóris-ter: Baross-ter 4. sz. és Budán: Margit-körút 6. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Üzminőkkel nem dolgozunk

A csomó tessék gyóni!

VALÓ

di francia különlegességek (óvzáró) csak

P. BERGUERANFILS legújabb és legjobb gyártástól legelőnyösebbben hazaszállított

Polgár Sándornál Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

KÁLYHAVÉDŐK

szemeskosarak, kályhagarnitorok kályhaer yon. the-főzők, szamovarak legelőcsobban és más választékban kaphatók

GUTTMANN L.

Bpest, IV., Városház-u. 2.

(Kossuth Lajos utca sarok)

TELEFON 16. • TELEFON 16.

Butor

kézpénzér, vagy részletfizetésre legelőcsobban

Ehrentreu és Fuchs testvéreké

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Képes árjegyzék ingyen.

Telefon 88-59.

Ne vásároljunk külföldön!

A karácsonya ragyogó ékesség! Olcsóbb és jobb, mint a szülői után!

„Glória angyalharangocskák“

75 kr.

(1895. t.-cz. e. törvényesen védve. Kizárólag Plokl és Haasnál.)

Fényes közepű ragyogva a karácsony közeledtét hirdeti. Tündéres fényével beragyogja az egész karácsonyt. A 3 szeryia melegebb a felső keré forrásban jön a róla lecsúszó pátent kárpácsok az angyalharangokhoz valóra, egyzere többé is igen kellemes, tiszta és szhangot hallatnak. Így a fényes közepű ragyogva, a szent jászolhoz vonuló nyá cön-gőre emlékeztetve a betlehemi éjvarázsló erejével áhitatba ejt bennünket és gyor-ekeinket. — A kályhára álltva is kitűnően működik. A Plokl és Haas-féle

„Glória angyalharangocskák“ ára erős kérégedobozban használati utasítással 75 kr November 10-ig előre vásárolni 68 krajczár, mely időn tu. e kedvezmény semmi szint alatt nem adható. 6 darab 3 frt. 80 kr., 9 drb. 5 frt. 60 kr., 12 drb. 7 frt. 40 kr. 24 drb. 14 frt. 25 kr., 36 drb. 21 frt. 60 kr., 50 drb. 28 frt. 80 kr. Plokl és Haas-féle „Glória angyalharangocskák“ pazar kivitelben, tükörfényes díszítéssel 1 frt. November 10-ig előre vásárolni 92 kr. — 6 drb. 5 frt. 15 kr., 9 drb. 7 frt. 65 kr., 12 darab 10 forint.

Okulva a múltakon! Mintegy közvetlen az ünnepek előtt vidéki rendezéseket már nem fogadunk el, saját érdekében is kérjük a t. közönséget, hogy a harangokat jelen hirdetésünk után rendelje meg. Plokl és Haas sportüzletének karácsonyidőz idényosztálya Budapest, VI., Andrassy-ut 13. Ezerféle gyönyörű fadisz-uidonságok 12 darab egy dobozban 25, 28, 30 kr., Glória- és karácsonya-gyertyák 80 drb. 24 krajczár stb.

Magyar Könyvtár.

Szerkesztő Radó Antal.

Egy-egy szám ára 30 fillér.	535 szám	Minden fizet külön is kapható.
-----------------------------	-----------------	--------------------------------

UJ:

- 517. Höfding Harald. Darwin élete és tana. Ford. Zoltán Vilmos.
- 518. Gustave Flaubert. Egy jó lélek. Fordította Gábor Andor.
- 519. Shakspeare. Julius Caesar. Fordította Vörösmarty Mihály.
- 520. Farkas Pál. Keleti uti képek.
- 521-522. Halász Zoltán. Mester-játszmák.
- 523. Conan Doyle. Scherlock Holmes kalandjai. VIII. sorozat. Fordította F. Fayer Rózsa.
- 524-525. Schopenhauer Arthur. Paraenezisek és Maximák. Fordította dr. Szemlér L.
- 526. Cicero beszéde Archias érdekében. Fordította Szidarovszky János.
- 527-528. Kegel Miksa. Lassale Ferdinánd élete. Fordította Zoltán Vilmos.
- 529. Rákosi Viktor. Oroszlánkölyök. Regényes színdarab 3 felvonásban előjátékkal.
- 530. Szemere György. Mimi komtesz és egyéb elbeszélések.
- 531-534. Ignotus. Olvasás közben. Jegyzetek és megjegyzések.
- 535. Goethe. Clavigo. Szomorújáték 5 felvonásban. Fordította Radó Antal.

Kiadja

LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE

(Wodianer F. és Fial) részvénytársaság

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 21. szám.

Kaphatók minden könyvkereskedésben.

A törvény követelményeinek megfelelő

Alföldi fehérkeresztes

Sósborszesz

a legáltalánosabban kedvelt és nélkülözhetetlen háziszor, igen számos esetben kitűnő szolgálatot tesz, mert

erősítő! üdítő! edző!

Barack-pálinka

közkedvelt ital.

Radial Elixir

kitűnő gyomorkeserű

páratlan hatásu!!

Gyártja:

azAlföldi Cognacgyár

r.-társaság

KECSKEMETEN.

Mindenütt kapható!

Tessék mindenütt csakis eredeti

Alföldi Cognacgyár Kecskemét gyártmányt kérni.

KISS szerencsésége NAGY

Szorgalom, munka, leleményesség és takarékoság hosszú idő alatt segít pénzhez, de gyorsan, váratlanul nagy vagyonra szert tenni csakis szerencse, nagyobb nyereség útján lehet. Ezért vesz a legtöbb ember sorsjegyet, mert ezáltal *állandóan reménye van* gyorsan meggazdagodni.

Különösen a magy. kir. szab. osztálysorsjegyek kedveltek mindenütt, mert a kibocsátott 125.000 sorsjegy közül 62.500 okvetlen nyer, tehát *biztosan minden második sorsjegy. A nyereség-esélyek páratlanok*, nincs a világon sorsjáték-tervezet, mely ily szolid és kedvező volna.

Ugy a kibocsátásnál, mint a húzásoknál a m. kir. kormány gyakorolja a felügyeletet és ellenőrzést, ez az oka, hogy a közönség *teljes bizalommal van az osztálysorsjegyek iránt.*

A szerencse kiszámíthatatlan! Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinnek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencsésjét, boldogságát megállapíthatná! Talán az itt közölt névsorban levő saját *neve*, vagy más önnök kedves név mellett sorsjegyszáma egy nagyobb nyereséggel lesz kihúva már a legközelebbi húzásokon.

Kisérelje meg szerencsésjét nálunk, mert

KISS szerencsésége NAGY! KISS KÁROLY ÉS Társa

bank részvény-társaság, a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítóhelye.

Központ: **Kossuth Lajos-utca 13. sr.** Fiókhelyek: **Erzsébet-körút 22. és Rákóczi-ut 55. sz. alatt.**

Hogy hívják?

Ezen szerencseszámok csakis nálunk kaphatók!

Adél	90548	Constantin	46949	Ferdinand	8303	Izidor	95021	Manó	29464	Róland	22159
Adolf	54748	Clementina	108037	Ferenc	88169	József	98349	Marcell	8250	Rozália	96785
Adorján	90744	Clarisza	50550	Flóra	102221	Jakab	83.6	Margit	69912	Rózika	19123
Adrien	57217	Cézár	105994	Flórián	56825	Janka	1193.8	Mária	81950	Rudolf	94641
Ames	79219	Cecilia	8262	Flores	119130	János	9.413	Mariska	8173	Salamon	93855
Agost	4409	Carolina	54763	Fodor	17028	Jenő	78292	Márk	94229	Sámson	26653
Akos	2831	Camilla	45198	Franciska	92311	Joán	23114	Márta	79831	Sándor	10454
Aladár	39451	Csöke	92380	Frda	92484	Jónás	12723	Máté	91927	Sarolta	94902
Alajos	119143	Dániel	94249	Ertyes	41586	Jzsa	54797	Matvin	5211	Sebestény	2825
Albert	57221	Dávid	94249	Fülöp	10388	Judit	8314	Mattia	2476	Simon	8813
Altonz	4419	Demeter	94983	Gbor	119146	Julia	66913	Matyás	4221	Stefánia	20064
Amália	189.4	Demén	94983	Gabriel	39453	Júlika	90831	Molnár	94931	Szaniszló	13247
Ambrus	107470	Dészes	48134	Gáspár	6472	Kalmán	13271	Menyhért	29557	Szeréne	73826
Andor	92822	Dessé	95683	Gedcon	64281	Kamill	76699	Mici	4955	Szilónia	5212
Anna	69012	Domokos	8191	Gergely	96833	Károli	56869	Mihály	77344	Szilárd	60150
Antónia	93670	Dóra	108074	Gertud	21508	Géza	14749	Miklós	92497	Tamás	20194
Antónia	106164	Dorottya	8.147	Gida	54410	Kázmér	96600	Miksa	67625	Taszió	96398
Afréd	39055	Dóme	90731	Gizella	22439	Katai	119144	Milau	56359	Teofil	7481
Alina	90820	Dömötör	56804	Gottfrid	8138	Kolemen	39858	Mór	9341	Teador	24703
Arianka	18040	Eberhard	96836	Gundó	233.1	Klára	94912	Náci	51131	Terká	73223
Armin	91522	Edita	5224	Huszár	79822	Klotild	41592	Nándor	73372	Tibor	7476
Arnold	20871	Ede	93674	Gyártás	107455	Konrad	73772	Natália	4406	Tibor	4425
Aron	48171	Eduard	5225	György	14739	Kornelia	119437	Nelli	92598	Titusz	8143
Arpád	90803	Elek	102233	Győző	42463	Kornél	57203	Nesztli	57203	Tivadár	29485
Arthur	106186	Elemér	2395	Gyula	90847	Kristóf	91336	Netti	91336	Tibor	93888
Attila	08822	Eleonóra	94215	Gyuri	107651	Krisztina	41580	Nina	100972	Todor	94976
Augusta	102285	Ella	102280	Hedvig	54784	László	22217	Olga	90600	Ulrik	4951
Auréli	51197	Ella	102280	Helena	40655	László	50639	Olivér	74141	Urban	102201
Balázs	90848	Erika	102755	Hennrik	58112	Léonárd	75.15	Orbán	5218	Valentin	87602
Bálint	29382	Emanuel	39480	Hermann	107475	Lenke	90439	Oszkár	59354	Valéria	21856
Beatrix	56330	Emil	4968	Hubert	96998	Leó	94230	Ottília	107666	Vencel	58123
Béla	54724	Emília	91313	Hugo	45556	Laura	102800	Ötő	94237	Vendel	90659
Barnabás	119171	Emma	90767	Ibolyka	90404	Leontin	18608	Ódón	20552	Verona	91928
Benedek	39775	Endre	108003	Ida	88155	Leonora	94213	Pál	19454	Vidor	41502
Benjamin	94950	Erna	67692	Ignác	29572	Lidia	90798	Paula	5222	Viktor	102141
Bertold	10758	Ernesztin	6475	Illa	91933	Lina	6465	Péter	91534	Viktória	22250
Bernát	54423	Ervin	30720	Ilka	33849	Lavinia	13570	Piroska	13570	Vilma	98660
Berta	4957	Erzsébet	79304	Ilma	1328.1	Lőránt	108111	Pista	98347	Vilmos	106056
Bertalan	41582	Etel	108037	Imre	100950	Lipót	93346	Ponrác	119692	Vinco	14742
Béldog	91508	Eva	37930	Irn	96.93	Lóvine	102242	Ráchoi	79803	Walter	5474
Borbála	3210	Eva	37930	Irn	94904	Lucia	8371	Rafaél	94969	Wladimir	18075
Borbála	92435	Fabián	40655	Irina	106028	Ludilla	45146	Rezina	63610	Zoltán	54450
Borbála	21645	Féni	20498	István	94014	Lukács	56827	René	98654	Zsolt	90654
Christin	105998	Felicia	8142	Iván	8251	Ludvig	37453	Rezső	107497	Zsigmond	39054
Cornelia	8180	Felix	14788	Ivora	7983.1	Lujza	105991	Richard	119433	Zsófia	98400
				Zabella	102902	Magda	45788	Róbert	108038	Zsuzsanna	100058

A szives megrendeléseket postafordult val kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk.

Az I. oszt. sorsjegyek

Árai:

Nyolcad	1.50 korona
Negyed	3.-
Fél	6.-
Egész	12.-

Húzás:

november 19. és 21-én

Tessék kívágni és címünkre beküldeni.

MEGRENDELÉS

Kiss Károly és Társa bank részv.-társ.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjek nekem a XXIII. sorsjáték I. osztályára a _____ sorsjegyet, hivatalos tervet és majd nyereségnyegyzéket küldeni.

A sorsjegy árát mellékelve bélyegekből küldöm. (A meg nem felelő módot sziveskedjek átadni.)
Kérem utánvételezni.

Pontos cím: Név: _____
Lakhely utca, házszám: _____
Utolsó posta. (megye) _____

Jegyzék

a XXIII. magy. kir. szab. osztálysorsjáték 62.500 nyereségéről, mely a 125.000 sorsjegy közül 6 hónap alatt kiesz sorsolva

Legnagyobb nyereség

1,000.000 kor.

1 jutalomdíj . . .	600000
1 nyereség . . .	400000
1 "	200000
2 "	100000
2 "	90000
2 "	80000
2 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
3 "	40000
3 "	30000
6 "	25000
9 "	20000
13 "	15000
44 "	10000
61 "	5000
22 "	3000
475 "	2000
961 "	1000
1635 "	500
165 "	300
39675 "	200
5325 "	170
5325 "	130
8765 "	100, 80, 40
62.500 nyereség és jutalomdíj	K 16,457.000

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények használtak és ujak, rend kívüli olcsó áron kapható...

Gimnáziumi, polgári iskolai magánvizsgákra felkészítő...

Sz. N. Félelmed alaptalan, talizmánként viselem nyolczadika óta...

150000 K vagyonnal bíró hajadon, földbirtokos leánya...

12 drb. Makart-fénykép, matt vagy fényes 5 frt...

Azonnali pénz-előleggel beraktározunk butort, kocsikat...

Rizike Salátagomba 5 kilós postahordó...

Téli csemegé fajsúlyú fagymenteseket csomagolással...

Mézédes téli fajsúlyú fagymenteseket mázsánként 32 K...

Házilag főzött ezukorédes kácsi baracklekvárnak...

Ananász barack lekvárnak és kiváló finom borsalmá-sajtrak...

Pénzszekrények és amerikai irodabútorok használtak...

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket...

Pótviszágakra, Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál...

Fidelitas magánnyomozó intézet VI. Nagymező-utca 45...

Rekedtség biztos és kellemes orvossága a Réthy-féle...

Gépészet című éjlandó rovata van a honlapunkon...

Légszesz és villamos csillárok legelőnyösebben szereshetők...

Szaktanarok vezetése alatt előkészítelnék felelőséggel...

Vadászfégyver gvértmenny, részben ürhérségből származó egyenként is...

Jogi, politikai szigorlatokra, alap- és államviszágakra...

Magán építőiparos-iskola előkészít építő, kőműves...

Parlamentű gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola...

Ajtók és ablakok régi és új vasredőnyök teljes vasalással...

Kelemen Mór, épület-bontás vállalkozó Budapest, Máder-u. 72-74...

BUTOROK háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá irodabútorok...

Magánnyomozó törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági...

Gépészeket beépítés időnyre ugyisintén gazdasági személyzetet...

30 forint Varrógépek egy új valódi csatlós Singer varrógép...

Saját gyártmányú vas-és rézbutorok Rézagy - 45.- fűt Vasagy matracossal 8.50...

Zalogcédulákat veszek. Elzálogosított brillánsokat, gyöngyöket...

SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő BUDAPEST, Sip utca 3. sz.

INGYEN. GUMMI és különféle óvszer-árjegyzékünk...

NAKIRA törvényesen védett térf GUMMI-különlégesség...

A legelőnyösebb részleíftetésre zongorát, pianinót, czím balmot, hegedűt...

Zalogcédulákat veszek. Elzálogosított brillánsokat, gyöngyöket...

Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, alapvizzágakra...

Dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma. Budapest, Wesselényi-utca 18 szám.

Soványság. Az egyedüli eredménytől kisért háziszser a dr. William Hartley tanár...

FARAGÓ J. műbutorraktár, kárpitós és díszítő Bpest, Váci-utca 2.

Magyar Orvosi Műszertár Bpest, VII., Rákóczi-ut 33.

MEGHODITOTTUK A VILAGOT! FÉRFEBEN BELA KRISTOFERUS

BUTOR részleíftetésre vagy meghatározott időre szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett...

Egyéves önkéntes lehet minden fiatalember, aki az egyéves önkéntességre képesítő vizsgátol...

Modern urasági butorok alkalmi vételo és eladása háló-, ebédlő-, szalon-uriszoba és irodai teljea berendezések...

Advertisement for 'INGYEN DRÁGBB MINY. NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP' and 'NAGYTÁSOK' with various offers and prices.